

3343411

Ettevõtte registreerimis-
koht: Harjumaa
SISSELOUENUD
2008.01.01

.....

Eesti**Telekom**

*AS-i Eesti Telekom
konsolideeritud
majandusaasta aruanne
2008*

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta algus
Majandusaasta lõpp

1. jaanuar 2008
31. detsember 2008

AS Eesti Telekom
Valge 16, 19095 Tallinn
Eesti Vabariik
Registreeritud kaupmähk
Kohusloetud juriidiline isik

Äriühingu nimetus

AS Eesti Telekom

Äriregistri number

10234957

Aadress

Valge 16,
19095 Tallinn
Eesti Vabariik

Telefon

+ 372 631 12 12

Faks

+ 372 631 12 24

E-mail

mailbox@telekom.ee

Veebilehekülg

www.telekom.ee

Põhitegevusala

Valdusfirmade tegevus

Audiitorkontroll

AS PricewaterhouseCoopers

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2008

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	22
JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	22
KONSOLIDEERITUD FINANTSARUANDED	
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	23
KONSOLIDEERITUD BILANSS	24
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	25
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	26
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	27
1. Üldine informatsioon ja raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	27
2. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud	42
3. Segmendiaruandlus	44
4. Kasumiaruande lisainformatsioon	48
5. Maksustamine	50
6. Materiaalne põhivara	51
7. Kapitalirendiga soetatud põhivara	53
8. Immateriaalne põhivara	54
9. Tütarettevõtjad	56
10. Äriühendused	57
11. Investeeringud sidusettevõtjatesse	58
12. Finantsinstrumentide kategooriad	59
13. Mitmesugused pikaajalised nõuded	60
14. Kapitali- ja kasutusrent (Grupp rendileandja)	60
15. Varud	61
16. Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded	62
17. Lühiajalised finantsinvesteeringud	62
18. Raha ja raha ekvivalendid	63
19. Omakapital	63
20. Intressikandvad võlakohustused	65
21. Informatsioon intressikandvate võlakohustuste kohta (v. a. kapitalirent)	66
22. Pensionikohustus	66
23. Eraldised	67
24. Intressi mittekanndvad pikaajalised võlakohustused	67
25. Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	68
26. Kasutus- ja kapitalirent (Grupp rendilevõtja)	68
27. Sihtfinantseerimine	69
28. Finantsriskide juhtimine	69
29. Rahavood äritegevusest	74
30. Seotud osapooled	75
31. Tingimuslikud kohustused	76
32. Töötajad	77
33. Majanduskriisi mõjud	78
34. Lisainformatsioon emaettevõtja kohta	79
EMAETTEVÕTJA KASUMIARUANNE	79
EMAETTEVÕTJA BILANSS	79
EMAETTEVÕTJA OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	80
EMAETTEVÕTJA RAHAVOOGUDE ARUANNE	81
SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE	82
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	83
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD	84

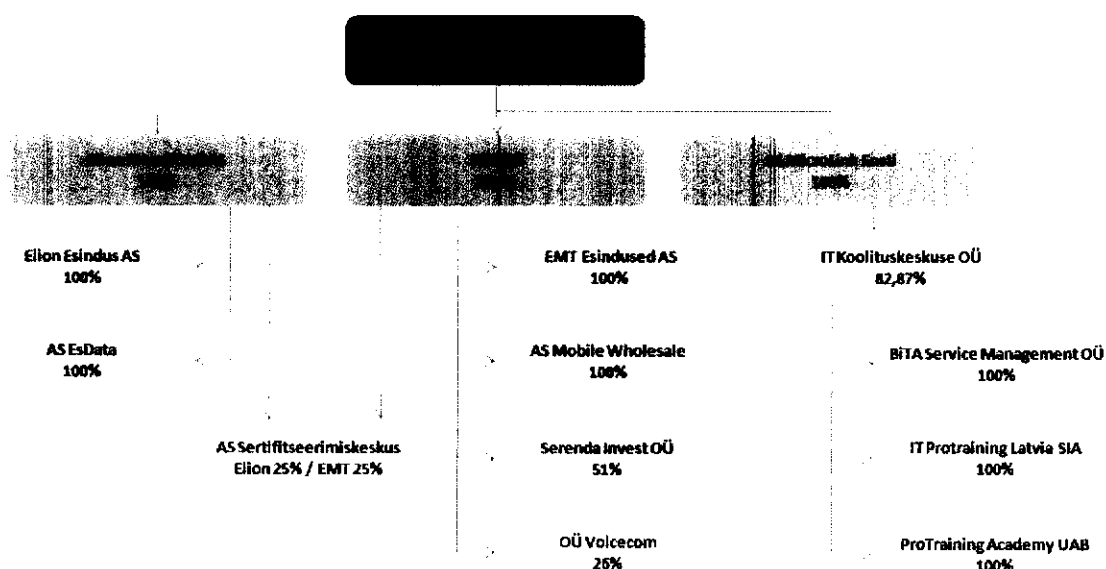
TEGEVUSARUANNE

Üldine informatsioon

Eesti Telekom Grupi, mille emaettevõtja on AS Eesti Telekom (registreerimisnumber 10234957; aadress: Valge 16, 19095 Tallinn), peamiseks tegevusalaks on telekommunikatsiooniteenuste osutamine.

AS-i Eesti Telekom aktsiad on alates 1999. aastast noteeritud Tallinna ja Londoni väärtpaberibörsidel (OMX: ETLAT / LSE: EETD).

Eesti Telekom Grupi struktuur seisuga 31.12.2008:

Muudatused Eesti Telekom Grupi struktuuris

AS MicroLink Eesti omandas oktoobris 2008.a. enamusosaluse IT Koolituskeskuse OÜ-s. Koolitusfirma omamine annab MicroLinkile võimaluse kvaliteetse koolitus- ja konsultatsiooniteenuste pakkumiseks nii klientidele kui ka erinevate koostööprojektide partneritele kõigis kolmes Balti riigis.

AS-i Eesti Telekom omanike struktuur

2008. aasta esimeses kvartalis suurendas oma osalust AS-is Eesti Telekom ettevõtja enamusosanik TeliaSonera AB (läbi oma tütaretevõtja Baltic Tele AB). TeliaSonera omandas täiendavalt 1 197 400 AS-i Eesti Telekom aktsiat kasvatades seeläbi oma osaluse 60,12%-ni. Eesti riigile kuulub 2008. aasta lõpu seisuga jätkuvalt 24,17% ning Eesti Arengufondile 3,00% AS-i Eesti Telekom aktsiatest.

Seisuga 31.12.2008 oli vabalt kaubeldavate aktsiate osakaal 12,71% AS-i Eesti Telekom aktsiate koguarvust. Neist 12,91% oli konverteeritud Londoni Börsil kaubeldavateks GDR-ideks.

AS-i EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2008

AS-i Eesti Telekom 10 suuremat aktsionäri 31. detsembri 2008. aasta seisuga olid:

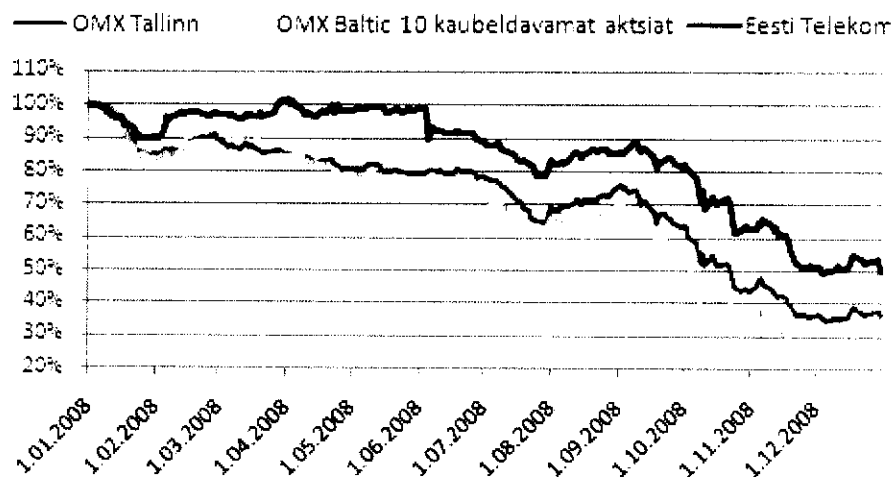
	31. detsember 2008		Muutus võrreldes 31. detsember 2007
	Väärtpaberite arv	Osalus	
Baltic Tele AB	82 936 299	60,12%	1 197 400
Rahandusministeerium	33 346 464	24,17%	-
Eesti Arengufond	4 138 636	3,00%	-
SEB kliendid	2 864 734	2,08%	1 462 384
Deutsche Bank (GDR-ide kontod)	2 264 220	1,64%	(948 018)
ING Luxembourg S.A.	2 055 783	1,49%	257 453
Clearstream Banking Luxembourg S.A. kliendid	584 976	0,42%	(48 264)
UniCredit Bank Austria AG	496 386	0,36%	(706 024)
Mellon Treaty Omnibus	392 152	0,28%	89 460
State Street Bank and Trust Omnibus Account	335 945	0,24%	255 171

AS-i Eesti Telekom aktsia

AS-i Eesti Telekom aktsia hind langes 2008. aasta jooksul 50%. Aktsia hind aasta alguses oli 122,04 krooni ning aasta lõpus 61,02 krooni. Kõrgeim ja madalaim aktsia hind aruandeperioodi jooksul olid vastavalt 125,02 krooni ning 59,61 krooni. Aruandeperioodi käibeks kujunes 1822 miljonit krooni.

AS-i Eesti Telekom aktsia hind on 2008. aasta jooksul liikunud kõrgematel tasemetel kui OMX Tallinn indeks ja OMX Baltic 10 kaubeldavama aktsia indeks.

Balti turu indeksid

Allikas: Tallinna Bors

Dividendid

Eesti Telekomil ei ole ametlikku dividendipoliitikat. Aktsiat on siiski iseloomustanud suhteliselt kõrge dividenditootlus. 2007. majandusaasta eest maksti aktsionäridele dividende 10,50 krooni aktsia kohta.

Dividendide info:

	2004	2005	2006	2007	2008
Aktsiate arv aasta lõpus	137 954 528	137 954 528	137 954 528	137 954 528	137 954 528
Aasta keskmine aktsiate arv	137 825 320	137 954 528	137 954 528	137 954 528	137 954 528
Omakapital aktsia kohta, EEK	29,40	29,28	29,78	31,19	31,08
Tulu aktsia kohta, EEK	7,16	7,88	9,49	10,91	10,40
Hinna-tulu suhtarv, kordades	15,7	15,1	13,8	11,2	5,9
Dividende majandusaasta eest aktsia kohta, EEK	8,00	9,00	9,50	10,50	
Dividendi väljamakse määr, %	111,7	114,2	100,1	96,2	

Majanduskeskkond

2008. aasta algul oodatud pehme maandumine pöördus aasta viimases kvartalis järsuks majanduslanguseks. 2007. aastal alanud kinnisvara turu jahtumisele ja pankade laenuitingimuste karmistumisele järgnes 2008. aasta II kvartalis sisenõudluse langus, mis kokkuvõttes viis majanduskasvu miinusesse. Kinnisvaraturu langus jätkus 2008. aasta lõpuni. Sügisel lisandus ülemaailmse finantskriisi mõju, mille tagajärjel vähenes nõudlus Eesti eksporditurgudel. III kvartalis vähenesid järsult eksport ja tööstustoodangu mahud. Aasta kokkuvõttes toimus SKP vähenemine Statistikaameti andmetel 3,6 %. Tööpuudus kasvas aasta viimasel poolel 4,7%-lt 9,2 %-ni.

Võrreldes globaalse majandusega saabus Eestis majanduslangus pool aastat varem. Euroopa Liidus jäi keskmiselt 2008. aasta majanduskasv 1-2% vahemikku.

2009. aasta kujuneb Eesti taasiseseisvuse aja üheks raskeimaks. Välismajanduskeskkond püsib kogu aasta ebasoodsana. Seda eeskätt raskesti kättesadava ja kalli laenuressursi ning eksportkaupade ja teenuste väheneva nõudluse tõttu. Euroopa Liidus tervikuna prognoositakse kuni 2%-list majanduslangust.

Majanduslanguse põhi saabub aasta keskel ja 2009. aasta majanduslangus jääb Eestis erinevate prognooside kohaselt 5-9% vahele. Samas suurusjärgus on oodata ka sisenõudluse langust. Tööpuuduse kasv jätkub kuni 2010. aasta esimese pooleni. Väljamakstud palgasumma väheneb kuni 15%.

Samal ajal on juba aasta alguses ilmnenud trendid, mis viitavad 2010. aastal majanduskasvu taastumisele. Nendeks on tooraine ja kütusehindade langemine ning tootjahinna langemine. Inflatsioon on järsult pidurdunud ja tarbijahindade langus võib saabuda juba III kvartalis. Aasta lõpus on oodata krediitingimuste paranemist ja uute ettevõtete loomise kasvu. Siiski jääb ka aasta lõpukuudel majanduskasv miinusesse.

Telekommunikatsiooniturg

Telekommunikatsioonisektoris on majanduskriisi mõjud väiksemad, kui majanduses keskmiselt. 2008. aasta oli tervikuna telekommunikatsioonifirmadele edukas ja turu kasv jätkus. Siiski ilmes nõudluse vähenemist erasegmenendis ja aasta lõpul ka ärisegmenendis.

Traditsioonilised telekommunikatsiooniteenused nagu telefonikõned on majanduskeskkonnas toimiva suhtes vähetundlikud, nende tarbimine on autonoomne, st. hinna ja tarbijate sissetulekutest vähesõltuvad. Traditsioonilised sideteenused on aga oma kasvupotentsiaali Eestis ammendamas: tavatelefonide arv on hakanud vähenema, lõppenud on ka mobiilklieentide arvukuse kasv. Lairibaühenduste kasutajate arvu kasv on samuti aeglustumas ja majanduskasvu jätkudes oleks turu küllastumine saabunud 2010. aastal.

Traditsiooniliste sideteenuste kasvu loomulikule aeglustumisele lisandub majanduslanguse mõju, seega mängivad telekommunikatsiooniettevõtete tuludes üha olulisemat rolli hoopis uued tegevusvaldkonnad. Klientidele ei ole enam oluline mitte koju või kontorini ulatuv kõneside- või internetiühendus, vaid telekommunikatsioon, mis avab juurdepääsu vajaliku informatsiooni ja meelelahutusele.

2009. aastal jätkub eraisikute ja ettevõtete tarbimise vähenemine ning suureneb hinnasurve telekommunikatsiooniteenustele. Siiski jätkab mõõdukat kasvu kaabel- ja digitaaltelevisiooni turg. Lisaks televisiooniteenustele pakutakse klientidele videolaenutust, fotode üleslaadimist, mängu- ja muid teenuseid.

Eesti on telekommunikatsiooniettevõtetele soodne pinnas uute väljundite leidmiseks. Selle põhjuseks on tugev tehnikaalane haridus, valitsuse jätkuv suund kujundada Eestist eesrindlik e-riik ja ka põhjamine meelelaad, mis eelistab tiheda näost-näku suhtlemise asemel arvuti-, teleri- või telefoniekraani vahendusel asju ajada. Arvuti- ja teise kirjaoskuse (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alane pädevus) leviku poolest kuulub Eesti nii „uute“ kui ka „vanade“ Euroopa riikidega võrreldes kõige kiiremini arenenud riikide hulka. Lairibavõrku ühendatud majapidamiste osakaalult kuulub Eesti kindlalt Euroopa esikümnesse. Pääsugu kogu Eesti on kaetud kvaliteetse mobiilse andmeside võrguga, alustatud on mobiil-TV arendamist.

2009. aastal on turul edukad need ettevõtted, kes suudavad muuta oma tegevuse efektiivsemaks ja arendada uusi tehnoloogiaid ja teenuseid. Eesti telekommunikatsiooniturul on 2009. aastal kõige tõenäolisem stsenaarium „0-kasv“, mille korral ettevõtted suudavad uute teenuste arendamisega kompenseerida traditsiooniliste teenuste vähenemist.

Eesti Telekom Grupp

Eesti Telekom Grupi 2008. aasta majandustulemused olid ootuspärased. Kõige suurema käibekasvu tõi lairiba teenuste segment – oma panuse andsid nii kolmikpakettide arvu kui ka digiTV klientide arvu kasv. Mobiilside teenuste segmentis kasvasid hästi mobiilside lepinguliste klientide arv ja mobiilsete andmeside ühenduste arv. IT-teenuste segmentis kasvas enim IT-teenuste müük (sh. IT koolitus).

Rõõmu teevad järgmised eelmisel aastal Grupi tegevussuundades aset leidnud arengud:

- Võrreldes 2007. aastaga on AS-i EMT lepinguliste klientide arv kasvanud 18 tuhande võrra, ulatudes 2008. aasta lõpu seisuga 487 tuhandeni. Mobiilsest internetist saadavad tulud näitasid jätkuvalt kiiret kasvu, ületades eelmise aasta tulusid poole võrra. Mitmekordistus ka edastatud andmemaht.
- Elion on eesti suurim digitaalse televisiooniteenuse pakkuja ning on 2,5 aastaga kujunenud suuruselt teiseks televisioonioperaatoriks turul. 2008. aastal kasvas digiTV klientide arv 43%, ulatudes aasta lõpuks 82 500-ni. Elioni Interneti püsiühenduste arv kasvas 2008. aastal 8% võrra, ulatudes aasta lõpuks 175 400-ni.
- MicroLink Eesti omandas 2008. aasta oktoobris enamusosaluse (82,87%) IT Koolituskeskuse OÜ-s. Koolitusfirma omamine annab MicroLinkile võimaluse kvaliteetse koolitus- ja konsultatsiooniteenuste pakumiseks nii klientidele kui ka erinevate koostööprojektide partneritele. IT Koolituskeskuse kliendibaas ning müügiüksused Lätis ja Leedus loovad kasvuks nendel turgudel suurepärased võimalused.

2009. aastal peab Eesti Telekom Grupp peamiseks eesmärkideks kiiret kohanemist makromajanduses ja konkurentsituatsioonis ning kliendi- ja tulubaasi hoidmist ning efektiivsuse kasvatamist.

Suhted regulaatoriga

Vastavalt Sideameti otsustele fikseeriti AS EMT-le, Elisa Eesti AS-ile ja Tele2 Eesti AS-ile perioodiks 01.07.2006-30.06.2007 mobiiltelefonivõrkudes häälkõne lõpetamise tasuks (sidumistasuks)

2,05 krooni minut ning perioodiks 01.07.2007-30.06.2008 sidumistasuks 1,66 krooni. Kuna Elisa Eesti AS ja Tele2 Eesti AS vaidlustasid otsused kohtus ning esialgse õiguskaitse korras vastavate haldusaktide kehtivus peatati, püsisid kõigi kolme mobiilioperaatori sidumistasud kuni 05.11.2007 endisel, 2,50 krooni minut tasemel. 05.11.2007 jõustus Tallinna Ringkonnakohtu määrus, millega esialgne õiguskaitse tühistati ning nimetatud kuupäevast kohustusid kõik kolm mobiilioperaatorit rakendama sidumishinda tasemel 1,66 krooni. Tele2-e kohtuvaidlus Konkurentsiametiga lõppes detsembri lõpul viimase kasuks. Elisa Eesti AS-i kohtuvaidlus jätkub, AS EMT osaleb selles kolmanda isikuna. Perioodiks 01.07.2008-30.06.2009 kehtestas Sideameti õigusjärglane Konkurentsiamet AS-ile EMT, Elisa Eesti AS-ile ja Tele2 Eesti AS-ile oma mobiiltelefonivõrkudes häälkõne lõpetamise tasuks 1,37 krooni minut.

05.12.2008 tegi Konkurentsiamet teatavaks uue turuanalüüsi tulemused, mille kohaselt kavandatakse tunnistada olulise turujõuga ettevõtjaks oma mobiiltelefonivõrgus häälkõne lõpetamise turul lisaks AS-ile EMT, Elisa Eesti AS-ile ja Tele2 Eesti AS-ile ka ProGroup Holding OÜ. Otsuse kavandi kohaselt kohustatakse viidatud ettevõtjaid hinnakontrolli kohustuse raames rakendama järgmise kolme aasta jooksul benchmark'il põhinevat Euroopa riikide keskmist sidumistasu, mis teeb alates 01.07.2009 rakendatavaks maksimaalseks tariifiks 1,36 krooni minut.

Veebruaris lõpetas Konkurentsiamet menetluse Elioni kaebuses Elisa Eesti AS telefonivõrgu kõrgete sidumishindade üle, mille tulemusena langetas Elisa kõne alustamise tasu ligikaudu 0,04 krooni võrra.

Lähtudes Konkurentsiameti otsusest, mis põhines 2006. aasta kulukalkulatsioonil alandas Elion alates 1. augustist 2008 vaskpaari rendi kuutasu 2 krooni võrra ja valitud vaskpaari renditasu 3 krooni võrra, mis ei omanud olulist majanduslikku mõju Elioni tulemustele.

Juulis lõpetas Konkurentsiamet menetluse Elioni püsiliini hulgiteenuse tasude uurimisel ja kiitis kehtivad tasud heaks. Augustis kiitis Konkurentsiamet heaks kõik Elioni kehtivad reguleeritud hinnad (sidumistasud, vaskpaarile juurdepääsu tasud ning lairiba juurdepääsu tasud).

Lähtudes 2007. aasta kuluandmetest ja Konkurentsiameti nõuetest alandas Elion alates 1. detsembrist 2008 veel vaskpaari rendi ja valitud vaskpaari rendi kuutasu keskmiselt 3 krooni võrra ning lairiba juurdepääsu tasusid sõltuvalt kiirusest 9-16% võrra. Hinnamuudatused ei oma olulist majanduslikku mõju Elioni tulemustele.

Finantstulemused

2008. aasta lõikes on Eesti Telekom Grupi turuosad olnud stabiilsed. Head meelt valmistasid nii mobiilside lepinguliste klientide ja mobiilsete andmeside ühenduste arvu kasv kui ka kolmikpakettide ja digiTV klientide arvu kasv. Võrreldes eelmise aastaga kasvas põhivara kulumieelne ärikasum.

Tulud, kulud, kasum

Eesti Telekom Grupi 2008. aasta konsolideeritud müügitulud ulatusid 6190 miljoni kroonini, kahanedes 2007. aastaga võrreldes 1% (2007: 6261 miljonit krooni).

Mobiilside teenuste segmendi 2008. aasta konsolideeritud käive ulatus 3682 miljoni kroonini, kahanedes 2007. aastaga võrreldes 6% (2007: 3904 miljonit krooni). Kogutulude languse taga oli sidumishindade langusest tingitud sidumistulude vähenemine, mida kompenseeris osaliselt võrku sisenevate kõneminutite arvu mõningane kasv, mobiilse andmeside kasv ja allhanketeenuste mahu kasv. Lisaks on 2008. aastal vähenenud telekommunikatsioonikaupade jae- ja hulгимүүгист saadavad tulud, mis on tingitud tarbijakäitumise muutusest kallimate püsikaupade ostude edasilükkamise tõttu.

AS-i EMT kliendibaas oli 2008. aasta lõpus 14 tuhande võrra suurem võrreldes aasta varasemaga, ulatudes 779 tuhande aktiivse SIM-kaardini (detsember 2007: 765 tuhat kaarti). Võrreldes

aastatagusega on lepinguliste klientide arv kasvanud 18 tuhande võrra, ulatudes 2008. aasta lõpu seisuga 487 tuhandeni, samal ajal kui aktiivsete ettemaksega kaartide kasutajate arv on vähenenud aastaga üle nelja tuhande võrra, jäädes 2008. aasta lõpuks 292 tuhande tasemele. EMT hindab oma turuosa aktiivsete SIM-kaartide põhjal stabiilseks, 47%-le. Hinnanguline aktiivsete kaartide penetratsioon (s. o. aktiivsete kaartide arv elanikkonna kohta) Eestis on 121%. EMT klientide poolt algatatud kõneminutite arvu kasv oli 1% võrreldes 2007. aastaga.

Mobiilsest internetist saadavad tulud näitasid jätkuvalt kiiret kasvu. 2008. aastal ületasid AS EMT mobiilse andmeside tulud 2007. aasta tulusid poole võrra. Samal ajal mitmekordistus edastatud andmemaht. AS-i EMT mobiilse andmeside kasutajate arv oli 2008. aasta detsembris 168 tuhat, mis on aastatagusega võrreldes 7 tuhande kasutaja võrra enam. Mobiilse andmeside populaarsuse kasvu on tinginud 3G leviala kiire laienemine ja soodsate sülearvutite pakkumised koos internetiühenduse teenusega. Enamus mobiilse andmeside kasutusest tehakse täna juba 3G võrgus, mis võimaldab klientidel kasutada kvaliteetset ja kiiret ADSLi lähedase kiirusega internetiühendust mugavamalt kontrollitavate kuludega. Kuna EMT-l töötab ainsana Eestis EDGE andmeside kogu GSM levialas, siis uued tugijaamade investeeringud olid aasta viimastel kuudel suunatud põhiliselt 3G välis- ja siselevi laiendamiseks linnades. Samas jätkus endiselt pidev GSM võrgu täiustamine.

AS EMT, nagu ka teiste Euroopa Ühenduse mobiilioperaatorite suhtes, kehtib Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus, mille kohaselt alates 2007. aasta septembrikuust ei tohi Euroopa Ühenduse piires tehtavate ning vastuvõetavate kõnede minutitariifid ületada määrusega kehtestatud piirhindu. Lisaks jõustusid kolmandas kvartalis rändlusteenuse allahindluslepingud, mis vähendavad rändlusteenuse tasusid nii tuludes kui kuludes. Seetõttu on aasta kokkuvõttes ligi 13% langenud rändlusteenuse klientidelt saadav tulu.

Lairiba teenuste segmendi 2008. aasta käive kasvas 10%, ulatudes 3280 miljoni kroonini (2007: 2984 miljonit krooni). Enim suurenesid tulud allhanketeenuste ja rahvusvaheliste sidumisteenuste müügist, mis kasvasid vastavalt 118% ja 55%. Rahvusvaheliste sidumisteenuste tulude kasv tulenes peamiselt rahvusvaheliste sisenevate kõnede minutimahu olulisest suurenemisest. Ka allhanketeenuste müügitulu kasv oli seotud minutimahu kasvuga ja vahendatavate allteenuste mahu suurenemisega. Kolmandaks suuremaks tulude kasvualdkonnaks oli komplekslahenduste müük, mis suurenes aastaga 27%. Aktiivsed turunduskampaaniad ja klientide andmemahtude üldine kasv on edukalt toetanud äriklientide ühenduste üleminekut suurematele kiirustele, mis on omakorda suurendanud komplekslahenduste tulukust.

Tulenevalt komplekslahenduste mahu olulisest kasvust langesid tulud kõneside- ja internetiühenduste üksiktoodete kuutasudest aastaga vastavalt 10% ja 14% võrra. Samas ületab komplekslahenduste müügist teenitud tulu nimetatud langust märkimisväärselt. Minutimahtude vähenemise tõttu langesid lairiba teenuste segmendi kõneteenuste tulud aastaga 6,5% võrra.

Elioni interneti püsiühenduse klientide koguarv kasvas 2008. aastal 12,3 tuhande ühenduse võrra, ulatudes detsembri lõpuks 175,4 tuhandeni (31. detsember 2007: 163,1 tuhat). Lisaks komplekslahenduste müügile on püsiühenduste kasvu toetanud ka Külatee 3 jätkuprojekti raames veebruaris valminud WiMAX tugijaamad Võrumaal, Pärnumaal ja Raplamaal. Ettevõtja hindab oma turuosaks eraklientide püsiühenduse põhjal 54%.

Aktiivsete turunduskampaaniate tulemusena kasvas Elioni kolmikpakettide kasutajate arv aastaga 22,6 tuhande võrra, ulatudes 31. detsembri seisuga 76,1 tuhandeni (31. detsember 2007: 53,5 tuhat). Aasta lõpuks oli Elionil 82,5 tuhat IP- ja kaabeltelevisiooni klienti (31. detsember 2007: 57,7 tuhat). Elioni hinnangul suurenes ettevõtja turuosa Eesti kaabelleviturul aasta lõpuks 26%-ni (31. detsember 2007: 19%), mis annab nimetatud turul absoluutväärtuses suurima kasvu 2008. aastal.

Alates sügisest pakub Elion ainsa televisiooniteenuse pakkujana Eestis oma digiTV-d täies mahus ka vene keeles. Kõik Elioni digiTV menüüd, vene telekanalite ning enimvaadatavate Eesti ja rahvusvaheliste kanalite saatekavad, ekraaniteated ning filmide tutvustused videolaenutuses on lisaks

eesti keelele kättesaadavad ka vene keeles. Samuti lisandusid sügisest digiTV videolaenutusse mitmed nimekad Vene filmid. Uuenduste eesmärk oli muuta digiTV vene keelt kõnelevatele klientidele kasutajasõbralikumaks ning pakkuda võimalikult mitmekesist meelelahutust.

2008. aastal Elioni kaugvideolaenutuse teenuse raames läbi viidud tasuta filmide turunduskampaaniad hoogustasid oluliselt ka tasuliste filmide laenutust. Võrreldes varasema aastaga suurenesid Elioni videolaenutuse tulud 2008. aastal 172%.

Alates detsembrist pakub Elion esimesena Eestis oma internetipõhises digiTV-s uue sisuteenusena ajaviitemänge, mida on võimalik tellida igaüht eraldi või kuutasuliste teemapakettidena.

2008. aasta lõpuks ulatus Elioni aktiivsete kõnelliideste arv 469 tuhandeni (31. detsember 2007: 482 tuhat liidest), püsid aastajooksul stabiilselt samal tasemel. 2008. aastal keskendus Elion eelkõige IP-põhiste kõnesideühenduste ja –lahenduste arendamisele ning pakumisele. IP-põhiste Centrex kõnesidelühenduste arv kasvas aastaga enam kui 50%. Lisaks alustati aasta teisel poolel uue teenusena WiMAX traadita interneti piirkondades internetiühendusel põhinevat Ärikliendi VOIP kõneteenuse pakumist.

Elion hindab oma turuosa fikseeritud võrgus algatatud kõneminutitest 80,5%-liseks (detsember 2007: 81%). Turuosa kohalike kõnede minutitest on 82% (detsember 2007: 83%), rahvusvaheliste kõnede minutitest 66% (detsember 2007: 64%) ning mobiiltelefonidele tehtavate kõnede minutitest 71% (detsember 2007: 72%).

Eesti majanduse üldise jaemüügi aeglustumise tulemusena kahanes Elion grupi telekommunikatsiooni- ja IT-kaupade jaemüük 2008. aastal varasema aastaga võrreldes 15% võrra.

Mai lõpus liideti Elion Ettevõtted AS-iga Elioni 100%-lise osalusega tütarettevõtja OÜ Viru Net. Viru Net oli Ida-Virumaa juhtiv internetiteenuste pakkuja, spetsialiseerudes teenuse pakumisele korrusmajades. Kahe ettevõtte ühendamisel alustas Elion korrusmaja interneti laiema tutvustus- ja arenguprogrammiga Ida-Virumaal, liites Viru Neti kliendisegmendi tundmise ja selle piirkonna pikaajalised kogemused ning Elioni süsteemse lähenemise, kvaliteedi ja laia tooteportfelli.

IT-teenuste segmendi konsolideeritud müügitulu ulatus 2008. aastal 371 miljoni kroonini (2007: 365 miljonit krooni). IT-teenuste segmendi 2008. aasta andmed sisaldavad 2008. aasta oktoobris omandatud IT Koolituskeskuse OÜ grupi ettevõtete konsolideeritud andmeid alates 01.11.2008. Võrreldes eelmise aastaga suurenes müügitulu 1,5%, seejuures IT teenuste (sh. IT koolitus) osas kasvas müügitulu 8,8% ja IT-kaupade osas vähenes 5,2% võrra.

MicroLink Eestile oli 2008. aasta üheks oluliseks sündmuseks kolimine Ülemiste tehnoloogialinnakusse, kus ettevõtte valmisid uued töötajasõbralikud kontoriruumid. Ligikaudu 150 ruutmeetrit luuakse Eestis ainulaadset infotehnoloogia demokeskust, kus MicroLink koos teiste IT firmadega loob võimaluse näidata nii Eesti ettevõtetele kui ka väliskülalistele erinevate infotehnoloogiliste lahenduste toimimist praktikas ning saab seeläbi võimaluse edendada eksporti.

MicroLink Eesti omandas 2008. aasta oktoobris enamusosaluse (82,87%) IT Koolituskeskuse OÜ-s. Koolitusfirma omamine annab MicroLinkile võimaluse kvaliteetse koolitus- ja konsultatsiooniteenuste pakumiseks nii klientidele kui ka erinevate koostööprojektide partneritele. Samuti on ettevõtte eesmärk hakata oma teenuseid taas pakuma kõigis kolmes Balti riigis. IT Koolituskeskuse kliendibaas ning müügiüksused Lätis ja Leedus loovad kasvaks nendel turgudel suurepäraseid võimalused.

Infrastruktuurilahenduste osas võideti järgmised suuremad hanked: Haigekassa ning Kaitseministeeriumi serverid, Sotsiaalministeeriumi e-tervise projekti kettamassiiv, Eesti Energia olemasoleva kettamassiivi laiendus, Justiitsministeeriumi lauaarvutite hange, RIA serverid jt. 2008. aasta kolmandas kvartalis tunnistati edukaks SA Tiigrihüppe poolt korraldatud hange „Sülearvutid õpetajatele“. Hanke raames tarniti sülearvutid ligi 4100 õpetajale. Tehingu maht oli

rohkem kui 34 miljonit krooni. AS MicroLink Eesti projekteeris ja tarnis tehnoloogilise lahenduse Tartu Ülikooli Teadusarvutuste Keskuse jaoks loodud suure arvutusvõimsusega serverifarmile. Hanke juures hinnati eelkõige parimat energiatarbe ning arvutusvõimsuse suhet. Uue infrastruktuuri lahendusena hakkas MicroLink vahendama Apple'i arvuteid ja pakkuma neile tehnilist tuge. MicroLinki sai Apple'i ametliku partneri tiitli ja toodete edasimüügi õigused.

2008. aastal kaks suurimat võidetud riigihanget püsitenuste osutamisel olid Sotsiaalministeeriumi poolt korraldatud digiresepti majutuskeskkonna teenuse ostmise hange (teenuse osutamine nelja aasta jooksul, kogumaksumusega 35,4 milj krooni) ja Tallinna Linnaplaneeringute Ameti poolt korraldatud planeeringute registri majutusteenuse hange (teenuse osutamine kolme aasta jooksul, kogumaksumusega 2 miljonit krooni). AS MicroLink Eesti võitis 2008. aasta neljandas kvartalis ka kolm Sotsiaalministeeriumi poolt korraldatud infosüsteemide majutuse hanget, mille raames MicroLink majutab ja haldab töötuna ja töötajana arvel olevate isikute ja tööturuteenuste osutamise ning ravimikäsitlejate registreid, samuti teeb Eesti Sotsiaalkindlustusameti infosüsteemi platvormi administreerimistööd. Äramäkimist väärivad veel kesksüsteemide ja töökohaarvutite haldus Empower Eestis ja Trust Medias ning Kultuuriministeeriumi infosüsteemi URRAM ja Erametsakeskuse infosüsteemide majutamine.

Projektiäris oli 2008. aasta olulisemad tegemised seotud e-tervise projekti töödega (patsiendiportaali, digipilti ja digiresepti). MicroLink oli peatöövõtjaks digipildi ja digiresepti lahenduste puhul ning Patsiendiportaali loojaks digitaalse terviseloo projekti raames. 2008. aasta arendustööd nimetatud süsteemidega on lõpetatud, 2009. aastal võetakse need aktiivsesse kasutusse. 2008. aasta tähtsamate projektide hulka kuulusid veel dokumendihalduse (Livelink) ja Service Desk tarkvara juurutamine Eesti Postis, Livelinki juurutus Maksu- ja Tolliametis, identiteedihaldus Põhja-Eesti Regionaalhaiglas ning KUNDE infosüsteemi edasiarendus Statistikaametis. Eesti Postis ja Põhja-Eesti Regionaalhaiglas jätkuvad tööd ka 2009. aastal, samuti jätkub neljandas kvartalis alustatud Ergo Kindlustuse arhiveerimislahenduse projekt.

Eesti Telekom Grupi **tegevuskulud** kahanesid 2008. aastal 2% võrra ulatudes 3865 miljoni kroonini (2007: 3947 miljonit krooni).

Mobiilside teenuste segmendi tegevuskulud vähenesid 2007. aastaga võrreldes 8%, ulatudes 2277 miljoni kroonini (2007: 2463 miljonit krooni). Enim on vähenenud sidumishindade langusest tingitud sidumiskulud. Samuti on vähenenud jae- ja hulgikaubandusega seotud tegevuskulud, mis on kooskõlas kaubanduse müügikäibe langusega.

Lairiba teenuste segmendi tegevuskulud kasvasid 2008. aastal 12%, ulatudes 2366 miljoni kroonini (2007: 2115 miljonit krooni). Tegevuskulude kasvust 60% tulenes otseselt teenuste müügimahu suurenemisest põhjustatud otsemüügikulude kasvust. Teiseks peamiseks tegevuskulude kasvuteguriks olid personalikulud, mis suurenesid eelmise aastaga võrreldes 9%. Kulude kasvust 13% olid samuti seotud efektiivsusprojektide ning võrguressursi ja teenuste kvaliteedi parendamiseks tehtud muude ühekordsete kulutustega. Lairiba teenuste segmendi lootusetu debitoorse võlgnevuse kulu suurenes aastaga 3,5 korda (16,5 miljoni krooni võrra).

IT-teenuste segmendi konsolideeritud tegevuskulud kasvasid 2008. aastal võrreldes eelmise aastaga 2%, ulatudes 351 miljoni kroonini (2007: 343 miljonit krooni). Tööjõukulud kasvasid 2008. aastal võrreldes eelmise aastaga 9,5% ja muud tegevuskulud 29,3%. 2008. aasta tegevuskulusid mõjutas IT koolituskeskuse konsolideerimisega kaasnenud kulude lisandumine, samuti MicroLink Eesti uude kontoriruumi kolimisega kaasnenud ühekordsed kulud.

Eesti Telekom Grupi **ärikasum enne põhivara amortisatsioonikulu** oli 2008. aastal 2348 miljonit krooni (2007: 2336 miljonit krooni), suurenedes eelmise aastaga 1% võrra. Mobiilside teenuste segmendi põhivara amortisatsioonikulu eelne ärikasum kasvas 2007. aastaga võrreldes 2% ulatudes 1414 miljoni kroonini (2007: 1387 miljonit krooni). Seoses telekommunikatsioonioperaatorite vahelise sidumishindade langusega ja madalama kasumlikkusega kaubanduse osatähtsuse vähenemisega, on

aasta kokkuvõttes kasvanud tegevuskasumi marginaal. Samal ajal oli 2007. aasta kasumimarginaal negatiivselt mõjutatud ühekordsest eraldisest summas 62 miljonit krooni. Lairiba teenuste segmendi kulumieelne ärikasum suurenes 2008. aastal 5% võrra, ulatudes 928 miljoni kroonini (2007: 882 miljonit krooni). IT-teenuste segmendi ärikasum enne põhivara amortisatsioonikulu ulatus 2008. aastal 21 miljoni kroonini (2007: 24 miljonit krooni). Eesti Telekom Grupi põhivara amortisatsioonikulu eelse ärikasumi marginaal on aastaga veidi tõusnud, ulatudes 2008. aastal 37,9%-ni (2007: 37,3%).

Eesti Telekom Grupi **amortisatsioonikulu** oli 2008. aastal 575 miljonit krooni (2007: 496 miljonit krooni).

Eesti Telekom Grupp teenis lõppenud aastal **ärikasumit** 1773 miljonit krooni kahanedes 2007. aastaga võrreldes 4% (2007: 1840 miljonit krooni).

2008. aastal maksis AS Eesti Telekom oma aktsionäridele rekordiliselt suuri dividende 10,50 krooni aktsia kohta (2007: 9,50 krooni aktsia kohta). Dividendidelt tasumisele kuuluv tulumaks moodustas 386 miljonit krooni (2007: 371 miljonit krooni).

Eesti Telekom Grupp teenis 2008. aastal **puhaskasumit** 1438 miljonit krooni (2007: 1512 miljonit krooni). Tulu aktsia kohta ulatus 10,40 kroonini (2007: 10,91 krooni).

Investeeringud

Eesti Telekom Grupp investeeris 2008. aasta jooksul materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse 755 miljonit krooni (2007: 863 miljonit krooni).

Mobiilside teenuste segmendi investeeringud olid 2008. aastal kokku 297 miljonit krooni, vähenedes aasta varasemaga võrreldes 10% (2007: 330 miljonit krooni). Mobiilides oli lisaks pidevale GSM-võrgu arendusele arenguprioriteediks kiiret mobiilset andmesidet toetavate tehnoloogiate rakendamine.

Lairiba teenuste segmendi 12 kuu investeeringud põhivarasse ulatusid 428 miljoni kroonini (2007: 513 miljonit krooni). Valdav osa kapitalimahutustest tehti võrguressursi arendamiseks, teenuste kvaliteedi parandamiseks ning interneti püsiühenduste ja digiTV kättesaadavuse suurendamiseks.

2008. aasta esimeses kvartalis valmis Elionil Amsterdamis rahvusvaheline võrgusõlm, mis loodi tulenevalt vajadusest tõsta Londoni ja Frankfurdi ühenduste töökindlust. Amsterdami võrgusõlme rajamine võimaldab Elionil paremini jaotada võrguliiklust erinevate välisühenduste vahel ning pakkuda klientidele järjest kiiremat ligipääsu erinevatele internetivõrkudele. Uus võrgusõlm võimaldab arendada ka Elioni kõneside võrku. Lisaks Amsterdami võrgusõlmele on Elionil rahvusvahelised võrgusõlmed ka Londonis, Frankfurdis, Helsingis (kaks), Riias (kaks), Vilniuses, St. Peterburgis ja Moskvast.

IT-teenuste segment investeeris 2008. aastal 30 miljonit krooni (2007: 33 miljonit krooni), valdavalt teenuste osutamiseks vajaliku infrastruktuuri laiendamisse.

2009. aastal on plaanis säilitada investeeringud eelmise aasta tasemel. Investeeringud lähevad jätkuvalt mobiilse andmeside (3,5G) võrgu ehitusse ja Elioni lairiba võrgu arendusse.

Bilanss ja rahavood

Eesti Telekom Grupi bilansimaht oli 31. detsembri 2008. aasta seisuga 4999 miljonit krooni (31. detsember 2007: 5023 miljonit krooni). Aasta algusega võrreldes on 175 miljoni krooni võrra kasvanud põhivara, mille jääk aasta lõpus ulatus 2925 miljoni kroonini (31. detsember 2007: 2750 miljonit krooni). Põhivara kasv on tulenenud peamiselt Grupi ettevõtete investeeringutest. Grupi käibevara on aastaga kahanenud 198 miljoni krooni võrra, ulatudes detsembrikuu lõpus 2075 miljoni kroonini (31. detsember 2007: 2273 miljonit krooni). Raha ja raha ekvivalentide ning lühiajaliste finantsinvesteeringute jääk on kahanenud 228 miljoni krooni võrra ja seda seoses 138 miljoni krooni võrra suurema dividendimaksega, dividendidelt tasutud tulumaksuga ning tehtud investeeringutega.

Eesti Telekom Grupi omakapital oli 31. detsembri 2008. aasta seisuga 4295 miljonit krooni, mis on 19 miljonit krooni vähem kui 2007. aasta lõpus (31. detsember 2007: 4314 miljonit krooni). Omakapital on vähenenud seoses dividendide väljamaksmisega.

Grupil oli detsembri lõpu seisuga pikaajalisi kohustusi 33 miljonit krooni (31. detsember 2007: 25 miljonit krooni) ja lühiajalisi võlakohustusi 671 miljonit krooni (31. detsember 2007: 683 miljonit krooni). Eesti Telekom Grupi netovõlg (vt definitsioon lk 21) oli aasta lõpus -853 miljonit krooni ja netovõla suhe omakapitali -20% (31. detsember 2007: -1087 miljonit krooni ja -25%).

Eesti Telekom Grupi 2008. aasta äritegevuse rahavoog oli 1983 miljonit krooni (2007: 1902 miljonit krooni). Grupi rahavoog investeerimistegevusse oli 568 miljonit krooni (2007: 518 miljonit krooni). Rahavoog materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisele oli 2008. aastal 743 miljonit krooni (2007: 861 miljonit krooni). Eesti Telekom Grupi finantseerimistegevuse rahavoog oli 2008. aastal 1449 miljonit krooni (2007: 1311 miljonit krooni), millest enamus kasutati dividendide maksmiseks.

Personal

Eesti Telekom Grupi töötajate arv 2008. aasta 31. detsembri seisuga oli 2371 (31. detsember 2007: 2398). Töötajate keskmine arv 2008. aastal oli 2341 (2007. aasta: 2327).

Mobiilside teenuste segmendi töötajate arv 2008. aasta 31. detsembri seisuga oli 600 (31. detsember 2007: 597).

Lairiba teenuste segmendi töötajate arv 2008. aasta 31. detsembri seisuga oli 1465. Võrreldes 2007. aasta lõpuga vähenes segmendi töötajate arv 68 võrra (2007: 1533). Töötajate arvu kahanemine on seotud tööde ümberkorraldusega ja tegevuste efektiivistamisega gruppis.

IT-teenuste segmendi töötajate arv 31. detsembri 2008 seisuga oli 286 (31. detsember 2007: 261).

Eesti Telekom Grupi töötajatele makstud töötasude kogusumma oli 2008. aastal 625 miljonit krooni (2007: 569 miljonit krooni). Mobiilside teenuste segmendis maksti töötajatele 168 miljonit krooni (2007: 153 miljonit krooni). Lairiba teenuste segmendis maksti töötajatele 359 miljonit krooni (2007: 327 miljonit krooni). IT-teenuste segmendis maksti töötajatele 83 miljonit krooni (2007: 76 miljonit krooni).

Eesti Telekom Grupi tegev- ja kõrgemasse juhtkonda kuulus 31. detsembri 2008. aasta seisuga 49 inimest (31. detsember 2007: 52 inimest). Tegev- ja kõrgema juhtkonna töötasudeks arvestati 2008. aasta jooksul 50 miljonit krooni (2007: 57 miljonit krooni).

Aktsiakapitali struktuur ja aktsiate võõrandamispiirangud

AS Eesti Telekom („Eesti Telekom“) aktsiakapital on jaotatud nimelisteks üheliigilisteks aktsiateks nimiväärtusega kümme (10) krooni iga aktsia. Eesti Telekom aktsiad on vabalt võõrandatavad. Iga aktsia annab selle omanikule aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle ja õiguse osaleda aktsionäride üldkoosolekul ning kasumi ja Eesti Telekom lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses sätestatud ettenähtud õigused. Eesti Telekom aktsiakapital ei sisalda väärtpabereid, millega ei ole lubatud kaubelda lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturul.

Eesti Telekom põhikiri ei näe ette piiranguid aktsiate võõrandamisele.

Eesti Telekom ei ole aktsionäridega sõlminud ja Eesti Telekom juhatusele ei ole teada aktsionäride vahel sõlmitud lepinguid väärtpaberite võõrandamise piiramiseks.

Seisuga 31.12.2008 on Eesti Telekomis oluline osalus järgmistel aktsionäridel: Baltic Tele Aktiebolag (60,12%) ja Eesti Vabariik läbi Rahandusministeeriumi (24,17%).

Eesti Telekomil ei ole spetsiifilisi kontrolliõigusi andvaid väärtvabereid.

Eesti Telekom ei rakenda töötajate osaluskeeme.

Eesti Telekom juhatusele ei ole teada Eesti Telekom aktsionäride vahelisi hääleõigust käsitlevaid kokkuleppeid. Eesti Telekom põhikirja hääleõiguse regulatsioonis ei ole võrreldes seadusega erisusi. Eesti Telekom aktsionärid ei oma eelisaktsiaid.

Juhtimine

Juhatus liikmete valimine. Eesti Telekom juhatuse koosseis koosneb kahest (2) kuni viiest (5) liikmest vastavalt Eesti Telekom nõukogu otsusele. Põhikirja kohaselt valitakse juhatuse liikmed nõukogu poolt kolmeks (3) aastaks, kui nõukogu ei otsusta teisiti. Põhikirjaga ei või ette näha, et juhatuse liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat. Juhatuse liikmed peavad olema Eesti residendid. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema nõusolek.

Nõukogu määrab juhatuse liikmete seast juhatuse esimehe. Juhatuse esimees on Eesti Telekom peadirektori. Nõukogu otsustab juhatuse liikmete ja peadirektori vahelise tööjaotuse.

Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Äriregistrisse kantud juhatuse liikme ametiaja pikendamise otsus tuleb esitada viivitamata äriregistri pidajale.

Juhatuse liikmete määramine. Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni nõukogu poolt. Kohtu määratud juhatuse liikmel on õigus aktsiaseltsi arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega.

Juhatuse liikmete tagasiastumine. Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda mõjuval põhjusel, teatades sellest nõukogule, selle võimatuse korral esitades asjakohase avalduse äriregistri pidajale.

Juhatuse liikmete tagasikutsumine. Nõukogu võib juhatuse liikme, sõltumata põhjusest, tagasi kutsuda, kusjuures temaga sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule.

Juhatuse liikme volituste lõppemise või juhatuse uue liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla nõukogu esimees või tema poolt volitatud isik. Avaldusele tuleb lisada asjaomane nõukogu koosoleku protokoll.

Põhikirja muutmine on Eesti Telekom aktsionäride üldkoosoleku pädevuses. Põhikirja muutmise otsus on üldkoosoleku poolt vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse.

Eesti Telekom juhatuse on aktsiaseltsi juhtimisorgan, mis esindab ja juhivad aktsiaseltsi. Juhatuse peab juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest. Juhatuse on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, võib juhatuse teha ainult nõukogu nõusolekul, kuid nõusoleku puudumine ei muuda tehtud tehinguid kehtetuks.

Eesti Telekom esindab ja Eesti Telekom nimel kirjutab dokumentidele alla juhatuse esimees üks või kaks juhatuse liiget ühiselt.

Aktsiate emiteerimine ja oma aktsiate tagasiostmine

Eesti Telekomis juhatuse liikmetel ei ole volitusi emiteerida aktsiaid, vaid see pädevus kuulub aktsionäride üldkoosoleku pädevusse. Eesti Telekomis juhatuse võib Eesti Telekomis esindada tehingus, millega omandatakse Eesti Telekomis oma aktsiaid

- 1) üldkoosoleku otsusel, kui:
 - a. see on toimunud viie aasta jooksul üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest, millega on määratud aktsiate omandamise või tagatiseks võtmise tingimused ja tähtaeg ning aktsiate eest tasutavad summad, ja
 - b. aktsiaseltsile kuuluvate või tagatiseks võetud aktsiate nimiväärtuste summa ei ületa 1/10 aktsiakapitalist ja
 - c. aktsiate omandamine ei too kaasa netovara vähenemist alla aktsiakapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt;
- 2) nõukogu otsusel üldkoosoleku otsuseta, kui aktsiate omandamine on vajalik aktsiaseltsile olulise kahju ärahoidmiseks. Järgmisel aktsionäride üldkoosolekul tuleb aktsionäridele teatada aktsiate omandamise asjaoludest ja üksikasjadest;
- 3) eespool nimetatud piiranguteta, kui aktsiad omandatakse pärimisega.

22. mail 2008. a toimunud aktsionäride korraline üldkoosolek andis Eesti Telekomile õiguse viie aasta jooksul otsuse vastuvõtmisest (s.o kuni 22. maini 2013.a) omandada Eesti Telekom aktsiaid selliselt, et Eesti Telekomis kuuluvate oma aktsiate nimiväärtuste summa ei ületa seadusega lubatud piiri (s.o 10%) ning aktsia eest tasutav summa ei ole väiksem kui aktsia nimiväärtus ega suurem kui aktsia omandamise päeval Tallinna Börsil aktsiaga tehtud viimase iseseisva tehingu hind või väljendatud kõrgeim kehtiv sõltumatu ostupakkumine. Eesti Telekom võib tasuta nimetatud aktsiate eest seltsi varast, mis ületab aktsiakapitali, reservkapitali ja ülekursi. Igakordselt omandatavate aktsiate arv määratakse enne igakordset ostutehingut Eesti Telekomis nõukogu otsusega.

Ülevõtmispakkumiste mõju

Eesti Telekom ei ole juhatuse või töötajatega sõlminud kokkuleppeid, milles sätestatakse hüvitised ülevõtmispakkumise puhul.

Eesti Telekom ei ole sõlminud kokkuleppeid, mis jõustuvad, muutuvad või lõpevad, kui ülevõtmispakkumise tulemusena vastavalt väärtpaberituruseaduse 19. peatükis sätestatule saavutab Eesti Telekomis üle valitseva mõju teine isik.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

Alates 2006. aasta 1. jaanuarist järgib AS Eesti Telekom ("Eesti Telekom") oma tegevuses Eesti Hea Ühingujuhtimise Tava ("Tava") juhiseid. Käesolev aruanne kirjeldab Eesti Telekomis juhtimist 2008. aastal ning selle vastavust Tava juhiste. Endale teadaolevalt järgis Eesti Telekom 2008. aastal Tava juhiseid, välja arvatud, kui käesolevas aruandes pole märgitud teisiti.

Eesti Telekom

Eesti Telekom on Eesti Vabariigis registreeritud aktsiaselts aadressiga Valge 16, 19095 Tallinn, ning registrikoodiga 10234957. Eesti Telekomis aktsiakapitaliks 2008. aastal oli 1 379 545 280 krooni, mis jaguneb ühte liiki registreeritud aktsiateks nimiväärtusega 10 krooni. Eesti Telekomis aktsiad on noteeritud Tallinna Börsi põhinimekirjas (Balti Põhinimekiri), lühinimega ETLAT. Eesti Telekomis aktsiaaraamatut peab Eesti väärtpaberite keskreistri pidaja. Eesti Telekomis on umbes 4000 aktsionäri. Lisaks on Eesti Telekomis aktsiate hoidmistunnistused (GDR) noteeritud Londoni Väärtpaberibörsi (London Stock Exchange) põhinimekirjas (Main Market), lühinimega EETD. Iga Eesti Telekomis GDR esindab kolme Eesti Telekomis aktsiat.

Üldkoosolek

Eesti Telekomis kõrgeim juhtimisorgan on aktsionäride üldkoosolek. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Üldkoosoleku pädevus on paika pandud Eesti äriseadustikuga ja Eesti Telekomis põhikirjaga (põhikirjaga on võimalik tutvuda Eesti Telekomis veebileheküljel www.telekom.ee). Üldkoosoleku pädevusse kuulub muuhulgas Eesti Telekomis põhikirja muutmine, majandusaasta aruande kinnitamine, kasumi jaotamine ja nõukogu liikmete valimine.

Aktsionäride õiguste teostamine

Iga Eesti Telekomis aktsia annab üldkoosolekul ühe hääle ning aktsionär võib üldkoosolekust osa võtta ja koosolekul hääletada isiklikult või esindaja vahendusel. Üldjuhul on üldkoosolek pädev vastu võtma otsuseid, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest. Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häälest, välja arvatud teatud otsused (nt põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmine ning Eesti Telekomis ühinemine, jagunemine, ümberkujundamine, lõpetamine), mille puhul on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest.

2008. aastal toimus aktsionäride korraline üldkoosolek 22. mail. Koosolek kinnitas 2007. aasta majandusaasta aruande ja kasumi jaotamise ettepaneku, kinnitas Eesti Telekomis aktsiate tagasiostu optsiooni tingimused, kutsus tagasi ja valis Eesti Telekomis nõukogu liikmed, kinnitas nõukogu liikmete tasustamise korra, valis Eesti Telekomis audiitori 2008. majandusaastaks ning kinnitas audiitorteenuste eest tasumise korra, otsustades, et audiitorteenuste teostamine ja teenuste eest tasumine toimub audiitorfirmaga sõlmitava lepingu alusel. Korralisel üldkoosolekul oli kohal 87,25% aktsiatega esindatud häälest ja üldkoosolek oli seega pädev otsuseid vastu võtma.

2008. aasta 26. juunil toimus Eesti Telekomis aktsionäri Baltic Tele AB taotluse alusel erakorraline aktsionäride üldkoosolek, mis kutsus tagasi üks Eesti Telekomis nõukogu liikme ning valis tema asemele ühe uue liikme. Nõukogu liikme tagasikutsumine oli seotud tema tööülesannete muutmisega Baltic Tele AB emaettevõtja TeliaSonera AB kontsernis, mis raskendanuks nõukogu liikme ülesannete täitmist. Üldkoosolekul oli kohal 84,69% aktsiatega esindatud häälest ning seega oli üldkoosolek pädev otsuseid vastu võtma.

Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avaldatav teave

Üldkoosoleku toimumisest teatab Eesti Telekomis juhatus ette vähemalt kolm nädalat korralise koosoleku puhul ning vähemalt ühe nädala erakorralise koosoleku puhul, avaldades vastava teate vähemalt ühes Eesti Vabariigi üleriigilise levikuga päevalehes.

2008. aasta korralise üldkoosoleku teade ilmus 24. aprillil 2008 ajalehes "Postimees" ja 23. aprillil 2008 Tallinna Börsi infosüsteemi vahendusel. 2008. aasta 26. juuni erakorralise üldkoosoleku teade ilmus 16. juunil 2008 nii ajalehes "Postimees" kui ka Tallinna Börsi infosüsteemi vahendusel. Nimetatud teadetes esitatud üldkoosolekute päevakordade kohta ei esitatud küsimusi ega tehtud täiendavaid ettepanekuid.

Seega järgiti 2008. aasta Eesti Telekomis üldkoosolekute osas Tava juhiseid, välja arvatud Tava punktis 1.3.2. ja 1.3.3. sätestatud juhised. Tava punkti 1.3.2 kohaselt osalevad üldkoosolekul nõukogu liikme kandidaadid, kes ei ole varem emitendi nõukogu liikmeks olnud. 2008. aasta erakorralisel üldkoosolekul ei osalenud nõukogu liikme kandidaat Björn Lindegren seoses Eesti Telekomiga mitteseotud töökohustuste täitmisega. Tava punkti 1.3.3. alusel teeb emitent vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu. Eesti Telekom on seisukohal, et antud Tava punkti jälgimine on liiga kulukas ja ei leiaks aktsionäride poolt piisavalt kasutust.

Nõukogu

Ülesanded

Nõukogu kavandab Eesti Telekomis tegevust, valib juhatuse liikmed ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Vastavalt Eesti Telekomis põhikirjale otsustab nõukogu küsimusi ettevõtja tegevuse

suhtes olulist tähendust omavates valdkondades ja küsimustes, mis ei ole üldkoosoleku ainupädevuses seaduse või põhikirja kohaselt ning mis väljuvad ettevõtja igapäevase majandustegevuse raamest (nt eelarvete ja äriplaanide kinnitamine, Eesti Telekom ja selle Grupi organisatsiooniliste küsimuste lahendamine jmt).

Koosseis ja tasu

Põhikirja kohaselt koosneb Eesti Telekom nõukogu kuuest kuni kümnest liikmest, kes valitakse ametisse üldkoosoleku poolt kaheaastaseks tähtajaks. Kuni 22. maini 2008 kuulusid Eesti Telekom nõukogusse järgmised isikud: Anders Gylder, Lars Gunnar Klasson, Jörgen Latte, Tarmo Porgand, Mats Salomonsson, Aare Tark ja Jüri Raatma. Alates 22. maist 2008 kuulusid Eesti Telekom nõukogusse järgmised isikud: Anders Gylder, Lars Gunnar Klasson, Jörgen Latte, Tarmo Porgand, Mats Salomonsson, Aare Tark ja Jüri Raatma. 2008. aasta 26. juunil toimunud Eesti Telekom aktsionäride erakorralisel üldkoosolekul kutsuti Anders Gylder tagasi ning tema asemele valiti Björn Lindegren.

Praeguste liikmete ametiaeg lõpeb vastavalt: Jörgen Latte, Tarmo Porgand, Mats Salomonsson, Aare Tark, Jüri Raatma ja Lars Klasson 22. mail 2009 ning Björn Lindegren 26. juunil 2010.

Järgmised nõukogu liikmed on seotud Eesti Telekom kontrolliva Rootsi äriühingu TeliaSonera AB-ga: Lars Klassen, Björn Lindegren, Jörgen Latte, Mats Salomonsson. Nõukogu liige Aare Tark on olnud enda kontrollitava äriühingu kaudu olnud ärilistes sidemetes (õigusteenuse osutamine) Eesti Telekomiga, kuid teenuse osutaja ei ole saanud nimetatud teenuse eest olulisel määral tasu ning seega saab Aare Tark'a lugeda sõltumatuks nõukogu liikmeks.

Nõukogu liikmed valivad endi seast nõukogu esimehe. 2008. aastal tegutses nõukogu esimehena Mats Salomonsson.

Nõukogu liikmete töö tasustamine on toimunud vastavalt aktsionäride korraliste üldkoosoleku otsusele. Kuni 22. mai 2008 oli nõukogu esimehe tasu 20000 krooni kuus ja nõukogu liikme tasu 9000 krooni kuus. 22. mai 2008 toimunud korralise üldkoosoleku otsusega suurendati nõukogu liikme tasu 11000 kroonini kuus, nõukogu esimehe tasu jäeti muutmata. Lisaks tasule kompenseeriti nõukogu liikmetele vastavalt esitatud taotlustele nõukogu liikme kohustuste täitmisega kaasnevad tegelikud kulud.

Tegevus

Eesti Telekom nõukogu lähtub oma töökorralduses (nõukogu asukoht, koosolekud, otsused, protokollid) enda poolt kinnitatud Nõukogu reglemendist. 2008. aastal pidas nõukogu 7 koosolekut. Juhatus esitas nõukogule regulaarselt ülevaateid Eesti Telekom Grupi majandustegevusest ja finantsseisundist. Nõukogule anti ülevaade auditikomitees ja tasustamise ja ametisse nimetamise komitees arutatud teemadest, sh sise- ja välisaudiitorite poolt läbiviidud auditeerimiste tulemustest. 2008. aasta jooksul kinnitas nõukogu 2007. aasta majandusaasta aruande, Eesti Telekom Grupi tippjuhtide 2007. aasta motivatsioonisüsteemi tulemused, Grupi 2009. aasta eelarve ning Grupi tippjuhtide motivatsioonisüsteemi 2009. aastaks, määras aktsionäride üldkoosolekute päevakorrad ja kiitis heaks IT koolituskeskuse OÜ omandamise AS Microlink Eesti poolt.

Kõik Eesti Telekom nõukogu liikmed osalesid 2008. aastal enam kui pooltel nõukogu koosolekutel.

Huvide konflikt

Vastavalt seadusele ja põhikirjale kuulub nõukogu liikme ja Eesti Telekom vahelise tehingu tegemise otsustamine üldkoosoleku pädevusse, lisaks ei või nõukogu liige ilma aktsionäride üldkoosoleku loata konkureerida Eesti Telekomiga. Nõukogu liikmed ei ole käesoleva aruande koostamiseni teavitanud Eesti Telekom juhatust ühestki huvide konflikti olukorrast 2008. aastal.

Seega järgiti 2008. aastal Eesti Telekom nõukogu töös Tava juhiseid.

Juhatus

Ülesanded

Juhatus on Eesti Telekomis juhtimisorgan, mis tegeleb igapäevase äritegevuse juhtimise ja Eesti Telekomis esindamisega. Eesti Telekomis võib kõigis õigustoimingutes esindada Valdo Kalm üksi või kaks juhatuse liiget ühiselt. Eesti Telekomis eesmärkide saavutamiseks analüüsib juhatuse Eesti Telekomis tegevuste ja finantseesmärkidega seotud riske. Eesti Telekomis juhatuse on kehtestanud oma otsusega Eesti Telekom Grupi siseteabe hoidmise reeglid ja muud sisereeglid, näiteks raamatupidamise sise-eeskirjad. Juhatuse peab järgima nõukogu seaduslikke korraldusi. 2008. aastal toimus Eesti Telekomis juhatuse ja nõukogu vahel pidev andmevahetus, sh esitas juhatuse nõukogule regulaarselt ülevaateid Eesti Telekom Grupi majandustegevusest ja finantsseisundist.

Koosseis ja tasu

Eesti Telekomis põhikirja kohaselt võib nõukogu valida juhatusse kaks kuni viis liiget. Juhatuse liikmed valitakse kolmeks aastaks võimalusega seda tähtaega pikendada. Nõukogu määrab ühe juhatuse liikme juhatuse esimeheks, kes tegutseb ka ettevõtte peadirektorina. 2008. aastal olid Eesti Telekomis juhatuse liikmeteks juhatuse esimees Valdo Kalm, Leho Tamm, Valdur Laid ja Enn Saar.

Praeguste liikmete ametiaeg lõpeb vastavalt: Valdo Kalm 1. jaanuaril 2010 ning Leho Tamm, Valdur Laid ja Enn Saar 1. juulil 2010.

Juhatuse liikmete töötasu ning lahkumishüvituse suurus ja maksmise tingimused on määratud juhatuse liikmega sõlmitud teenistuslepingus. Juhatuse liikmete boonussüsteem kinnitatakse igal aastal nõukogu otsusega. 2008. aasta eesmärkide maksimumtaseme saavutamisel oleks juhatuse liikmete bonus võrdne kuue kuu palgaga. 2008. aastal ei järginud Eesti Telekom Tava punkti 2.2.7, mis näeb ette iga juhatuse liikme hüvede ning preemiasüsteemide avaldamist veebilehel ning käesolevas aruandes, aga ka juhatuse liikmete tasustamis põhimõtete tutvustamist üldkoosolekul. Eesti Telekomis nõukogu otsustas 13. detsembril 2005. aastal, et praegusel ajal ei ole taolise informatsiooni avaldamine Eesti Telekom Grupi huvides ega annaks adekvaatset ülevaadet Grupi tippjuhtide motiveerimise süsteemist. Eesti Telekom Grupis ei ole kehtivaid aktsia-optsiooniprogramme.

Huvide konflikt

Vastavalt seadusele ja põhikirjale peab juhatuse liikme ja Eesti Telekomis vahelise tehingu heaks kiitma nõukogu, lisaks ei või juhatuse liige ilma nõukogu loata konkureerida Eesti Telekomiga. Juhatuse liikmed ei ole käesoleva aruande koostamiseni teavitanud Eesti Telekomis nõukogu ühestki huvide konflikti olukorrast 2008. aastal.

Seega järgiti 2008. aastal Eesti Telekomis juhatuse töös Tava juhiseid, välja arvatud Tava punktis 2.2.7 sätestatud juhised.

Kontrollfunktsioonid ja auditeerimine

Lisaks aruandluse süsteemile ja riskide juhtimise protseduuridele on Eesti Telekomis nõukogu ja juhatuse poolt kehtestatud erinevad kontrollfunktsioonid.

Auditi komitee

Auditi komitee abistab nõukogu järelevalvefunktsiooni täitmisel. 2008. aastal olid komitee liikmeteks Mats Salomonsson (komitee esimees), Jörgen Latte ja Tarmo Porgand. 2008. aasta jooksul kogunes komitee 5 korda.

Välisaudiitorid

Vastavalt põhikirjale valib audiitor(d) üldkoosolek. Eesti Telekomis audiitor 2008. aastal oli AS PricewaterhouseCoopers. AS PricewaterhouseCoopers auditeeris kõiki Eesti Telekom Grupi ettevõtteid, välja arvatud IT Koolituskeskuse OÜ, OÜ Voicecom ja AS Sertifitseerimiskeskus, ning esitas üldkoosolekule audiitori järeldusotsuse. Audiitorid informeerisid oma tähelepanekutest ka auditi komiteed ja Grupi ettevõtete juhatusi.

Sisekontroll

Sisekontrolli teenust ostetakse alates 2002. aasta aprillikuust AS-ilt Deloitte & Touche Audit. Auditi komitee ja Deloitte lepivad sisekontrolli projektide ulatuses kokku kord aastas. Deloitte kannab tehtud tööst ette auditi komiteele.

Tasustamise ja ametisse määramise komitee

Tasustamise ja ametisse määramise komitee põhiülesandeks on harmoniseerida Eesti Telekom Grupi tippjuhtide tasustamise põhimõtted ja teha ettepanekuid nõukogu liikmete määramiseks ja nende töö tasustamiseks. Komitee liikmeteks kuni 17. juulini 2008 olid Mats Salomonsson (komitee esimees), Anders Gylde ja Aare Tark. Alates 17. juulist 2008 oli komitee koosseis järgmine: Mats Salomonsson (komitee esimees), Björn Lindegren, ja Aare Tark. 2008. aasta jooksul kogunes komitee 2 korda.

Teabe avaldamine

Eesti Telekom veebilehel www.telekom.ee on avaldatud Tava juhistega nõutud teave, sh finantskalender, põhikiri, finantsaruanded, info presentatsioonide ja analüütikutega kohtumiste kohta, andmed nõukogu ja juhatuse liikmete ja audiitori kohta ning muud andmed. Seega järgis Eesti Telekom 2008. aastal teabe avaldamisel Tava juhiseid.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Eesti Telekom koostab raamatupidamisaruandeid kooskõlas Euroopa Liidus kohaldatavate rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Finantsaruandluse avaldamisel lähtub Eesti Telekom seaduses ja Tallinna Börsi reglemendis sätestatust (avaldamisaegade kohta vt alljärgnev tabel). Nõukogu koosolekul, kus vaadati läbi majandusaasta aruanne, oli loodud võimalus telefonikonverentsiks audiitoritega, kuid nõukogu ei pidanud vajalikuks seda võimalust kasutada. Koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega esitatud nõukogu arvamusel tehti aktsionäridele kättesaadavaks andmed audiitori kohta, edastati nõukogu hinnang audiitori tegevusele ja avaldati audiitorile makstud tasu. Seega järgis Eesti Telekom 2008 finantsaruandluse ja auditeerimise osas Tava juhiseid.

2008.a I kvartali vahearuanne	2008.a II kvartali ja I poolaasta vahearuanne	2008.a III kvartali ja 9 kuu vahearuanne	2008.a ja sama aasta IV kvartali vahearuanne
23. aprill 2008	18. juuli 2008	24. oktoober 2008	05. veebruar 2009

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2008
Tähtsamad näitajad

	2004*	2005	2006	2007	2008
Kasumiaruanne (mEEK)					
Müügitulu	5 116	5 159	5 768	6 261	6 190
Tegevuskulud	(2 996)	(3 018)	(3 621)	(3 947)	(3 865)
Ärikasum enne kulumit	2 122	2 151	2 195	2 336	2 348
Kulum ja väärtuse langus	(816)	(753)	(548)	(496)	(575)
Ärikasum	1 306	1 398	1 646	1 840	1 773
Finantstulud (neto)	75	38	41	46	54
Kasum enne tulumaksustamist	1 381	1 436	1 687	1 882	1 824
Dividendide tulumaks	(383)	(349)	(373)	(371)	(386)
Aruandeaasta puhaskasum	998	1 088	1 314	1 512	1 438
Emaettevõtja osalus kasumis	994	1 087	1 309	1 505	1 435
Vähemusosa osalus kasumis	5	0	5	6	3
Tulu aktsia kohta (kroonides)	7,16	7,88	9,49	10,91	10,40
Bilanss (mEEK)					
Materiaalne põhivara	2 015	1 834	2 045	2 405	2 590
Immateriaalne põhivara	91	167	214	216	228
Muud põhivara	39	47	136	129	106
Lühiajalised finantsinvesteeringud	1 153	1 267	1 065	694	500
Raha ja raha ekvivalendid	331	406	324	397	363
Muu käibevara	895	940	1 028	1 182	1 212
Varad kokku	4 524	4 659	4 812	5 023	4 999
Emaettevõtja osalus omakapitalis	4 056	4 039	4 108	4 303	4 287
Vähemusosa	0	1	5	11	8
Omakapital kokku	4 056	4 040	4 113	4 314	4 295
Eraldised	12	16	36	33	29
Intressikandvad võlakohustused	20	9	6	4	10
Muud võlakohustused	437	594	657	671	665
Omakapital ja kohustused kokku	4 524	4 659	4 812	5 023	4 999
Kaasatud kapital	4 075	4 049	4 119	4 318	4 305
Netovõlg	(1 465)	(1 663)	(1 383)	(1 087)	(853)
Rahavood (mEEK)					
Rahavoog äritegevusest	1 645	2 006	1 900	1 902	1 983
Rahavoog investeerimisse	(478)	(776)	(762)	(518)	(568)
sh. investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse	(515)	(554)	(770)	(863)	(755)
Rahavoog enne dividendide ja laenude tagasimakseid	1 167	1 229	1 138	1 384	1 415
Dividendid	(1 101)	(1 104)	(1 242)	(1 311)	(1 456)
Aktsiate emiteerimine	28	0	0	0	0
Laenude tagasimaksed (neto)	(15)	(27)	(2)	(1)	7
Raha ja ekvivalentide muutus kokku	78	98	(105)	73	(34)
Finantssuhtarvud					
Kulumieelse ärikasumi marginaal (%)	41,5	41,7	38,1	37,3	37,9
Ärikasumi marginaal (%)	25,5	27,1	28,5	29,4	28,6
Puhaskasumi marginaal (%)	19,5	21,1	22,8	24,1	23,2
Varade käive (kordades)	1,12	1,12	1,22	1,27	1,24
Kaasatud kapitali käive (kordades)	1,24	1,27	1,41	1,48	1,44
ROA (%)	21,9	23,7	27,7	30,7	28,7
ROE (%)	33,7	35,5	41,4	44,7	42,4
ROCA (%)	33,4	35,3	41,3	44,6	42,3
Omakapital / Varad (%)	89,6	86,7	85,5	85,9	85,9
Netovõla suhe omakapitali (%)	(36,1)	(41,2)	(33,6)	(25,2)	(19,9)

*) 2004 sisaldab võrguehitusega tegelevate ja 2004. aastal müüdnud Eltel grupi ettevõtete tulemusi

Finantsnäitajate definitsioonid

Kulumieelse ärikasumi marginaal = põhivara kulumieelne ärikasum / müügitulu x 100%

Ärikasumi marginaal = ärikasum / müügitulu x 100%

Puhaskasumi marginaal = puhaskasum / müügitulu x 100%

Varade käive = müügitulu / varad kokku, aasta keskmine

Kaasatud kapital = omakapital + vähemusosa + pikaajaline võlg + lühiajaline võlg

Omakapitali suhe varadesse = omakapital / varad kokku x 100%

Netovõlg = pikaajaline võlg + lühiajaline võlg – raha ja raha ekvivalendid – aktsiad ja muud väärtpaberid

Netovõla suhe omakapitali = netovõlg / omakapital x 100%

ROA = perioodi puhaskasum / aasta keskmine varade väärtus x 100%

ROE = kasum enne maksustamist / aasta keskmine omakapital x 100%

ROCA = (kasum enne maksustamist + finantskulud) / aasta keskmine kaasatud kapital x 100%

Tulu aktsia kohta = aasta puhaskasum / aasta keskmine aktsiate arv

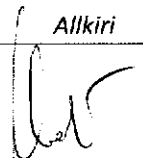
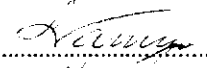
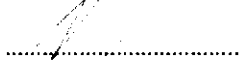
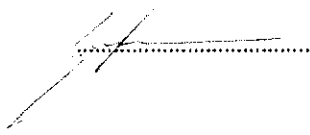
Hinna-tulu suhtarv = Aktsia hind aasta lõpu seisuga / tulu aktsia kohta

Omakapital aktsia kohta = omakapital / aasta keskmine aktsiate arv

Dividendide väljamaksmise määr = makstud dividendid majandusaasta eest aktsia kohta / tulu aktsia kohta majandusaasta eest x 100%

JUHATUSE KINNITUS TEGEVUSARUANDELE

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 4 kuni 21 toodud Eesti Telekom Grupi tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate emaettevõtja ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtjate kui terviku äritegevuse arengust ja tulemustest ning finantsseisundist ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

<i>Nimi</i>	<i>Ametinimetus</i>	<i>Allkiri</i>
Valdo Kalm	<i>juhatuse esimees</i>	
Leho Tamm	<i>juhatuse liige</i>	
Valdur Laid	<i>juhatuse liige</i>	
Enn Saar	<i>juhatuse liige</i>	

Tallinn, 23. märts 2009

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus kinnitab lehekülgedel 22 kuni 81 toodud AS-i Eesti Telekom ja tema tütaretevõtjate (edaspidi ka "Eesti Telekom Grupp") 2008. a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikust.

Juhatus kinnitab, et:

- 1 konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavauses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- 2 konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Grupi finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- 3 AS Eesti Telekom ning kõik Gruppi kuuluvad äriühingud on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

Nimi

Ametinimetus

Alkiri

Valdo Kalm

juhatuse esimees

Leho Tamm

juhatuse liige

Valdur Laid

juhatuse liige

Enn Saar

juhatuse liige

Tallinn, 23. märts 2009

Initialiseeritud ettevõtte arvutisüsteemis
Initialed for the purposes of the accounting system
Initsiaalid/initialed _____ V.K.

Kuupäev/date _____ 21.03.09
PricewaterhouseCoopers AS

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

	Lisad	2008	2007
Müügitulu	3 (a, b), 4 (a)	6 189 597	6 261 002
Müüdud kaupade ja teenuste kulud	4 (b)	(3 532 648)	(3 542 791)
Brutokasum		2 656 949	2 718 211
Turustus-, üldhalduskulud ning uurimis- ja arendusväljaminekud	4 (b)	(907 058)	(900 011)
Muud äritulud	4 (d)	31 317	28 114
Muud ärikulud	4 (d)	(8 498)	(6 336)
Äri kasum		1 772 710	1 839 978
Finantstulud	4 (f)	55 185	48 626
Finantskulud	4 (f)	(871)	(2 342)
Finantstulud, neto		54 314	46 284
Finantstulud sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt, neto	3 (a)	(2 847)	(3 817)
Kasum enne tulumaksustamist		1 824 177	1 882 445
Tulumaksukulu	5	(385 912)	(370 897)
Aruandeaasta puhaskasum		1 438 265	1 511 548
Aruandeaasta puhaskasumi jaotus:			
Emaettevõtja osalus kasumis		1 434 835	1 505 098
Vähemusosa osalus kasumis		3 430	6 450
		1 438 265	1 511 548
Aktsiakasum, arvestatud emaettevõtja osaluse aruandeaasta kasumist	19 (f)		
Tava puhaskasum aktsia kohta (kroonides)		10,40	10,91
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (kroonides)		10,40	10,91

Tõusis
 Võeti
 Kõik
 Kõik

VK
 24.03.09

Lehekülgedel 27 - 81 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

KONSOLIDEERITUD BILANSS

	Lisad	31. detsember 2008	31. detsember 2007
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	6	2 590 170	2 405 114
Immateriaalne põhivara	8	228 312	216 011
Investeeringud sidusettevõtjatesse	11	10 575	13 422
Mitmesugused pikaajalised nõuded	13, 14	95 680	115 059
Põhivara kokku		2 924 737	2 749 606
Käibevara			
Müügiootel põhivara	6	-	1 732
Varud	15	169 943	187 573
Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded	16	1 041 685	992 939
Lühiajalised finantsinvesteeringud	17	500 000	694 040
Raha ja raha ekvivalendid	18	363 099	396 778
Käibevara kokku		2 074 727	2 273 062
VARAD KOKKU		4 999 464	5 022 668
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED			
Omakapital			
Emaettevõtja osalus omakapitalis	19		
Aktiivkapital		1 379 545	1 379 545
Ülekurs		356 018	356 018
Kohustuslik reservkapital		137 955	137 955
Realiseerimata kursivahed		14	-
Jaotamata kasum		2 413 843	2 429 361
Emaettevõtja osalus omakapitalis kokku		4 287 375	4 302 879
Vähemusosa		8 035	11 480
Omakapital kokku		4 295 410	4 314 359
Pikaajalised kohustused			
Intressikandvad laenud ja võlakohustused	20 (a)	5 872	1 343
Pensionikohustused	22	2 158	3 239
Eraldised	23	22 571	20 673
Intressi mitteandvad võlakohustused	24	1 989	-
Pikaajalised kohustused kokku		32 590	25 255
Lühiajalised kohustused			
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	25	663 396	670 989
Intressikandvad laenud ja võlakohustused	20 (b)	4 061	2 778
Pensionikohustused	22	1 032	4 814
Eraldised	23	2 975	4 473
Lühiajalised kohustused kokku		671 464	683 054
Kohustused kokku		704 054	708 309
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		4 999 464	5 022 668

Lehekülgedel 27 - 81 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

AS Eesti Telekom
 Kogu- ja osakapital
 24.03.09

AS-1 EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Lisad	Emaettevõtja osalus omakapitalis					Vähemusosa		Omakapital kokku
		Aktsiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku		
1. jaanuar 2007	19 (d)	1 379 545	356 018	137 955	-	2 234 831	4 108 349	5 030	4 113 379
Väljakuulutatud dividendid		-	-	-	-	(1 310 568)	(1 310 568)	-	(1 310 568)
Muutused kokku		-	-	-	-	(1 310 568)	(1 310 568)	-	(1 310 568)
Aruandeaasta kasum		-	-	-	-	1 505 098	1 505 098	6 450	1 511 548
31. detsember 2007		1 379 545	356 018	137 955		2 429 361	4 302 879	11 480	4 314 359
1. jaanuar 2008	19 (d)	1 379 545	356 018	137 955		2 429 361	4 302 879	11 480	4 314 359
Väljakuulutatud dividendid		-	-	-	-	(1 448 523)	(1 448 523)	(7 531)	(1 456 054)
Muutused seoses tütarettevõtte omandamisega		-	-	-	-	(1 830)	(1 830)	653	(1 177)
Realiseerimata kursivahed		-	-	-	14	-	14	3	17
Muutused kokku		-	-	-	14	(1 450 353)	(1 450 339)	(6 875)	(1 457 214)
Aruandeaasta kasum		-	-	-	-	1 434 835	1 434 835	3 430	1 438 265
31. detsember 2008		1 379 545	356 018	137 955	14	2 413 843	4 287 375	8 035	4 295 410

Lehekülgedel 27 - 81 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamata osa.

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisad	2008	2007
Rahavood äritegevusest kokku	29	1 983 002	1 902 001
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ning immateriaalse põhivara soetamine	6, 8	(743 307)	(861 490)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük		10 219	14 768
Äriühenduste soetamine (neto rahavoog miinus jooksva perioodil tasumata osa)	10	(24 163)	(4 934)
Lühiajaliste finantsinvesteeringute muutus, neto		194 042	369 746
Muude pikaajaliste nõuete muutus, neto		(4 313)	(36 073)
Rahavood investeerimistegevusest kokku		(567 522)	(517 983)
Rahavood enne finantseerimistegevust		1 415 480	1 384 018
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid	19 (d)	(1 456 054)	(1 310 568)
Saadud kapitalirent	7	9 057	1 020
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		(2 409)	(1 819)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		(1 449 406)	(1 311 367)
Raha ja raha ekvivalentide muutus		(33 926)	72 651
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	18	396 778	324 405
Raha ja raha ekvivalentide muutus		(33 926)	72 651
Valuutakursi muutuste mõju		247	(278)
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	18	363 099	396 778

Lehekülgedel 27 - 81 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaraunde lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

1. Üldine informatsioon ja raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

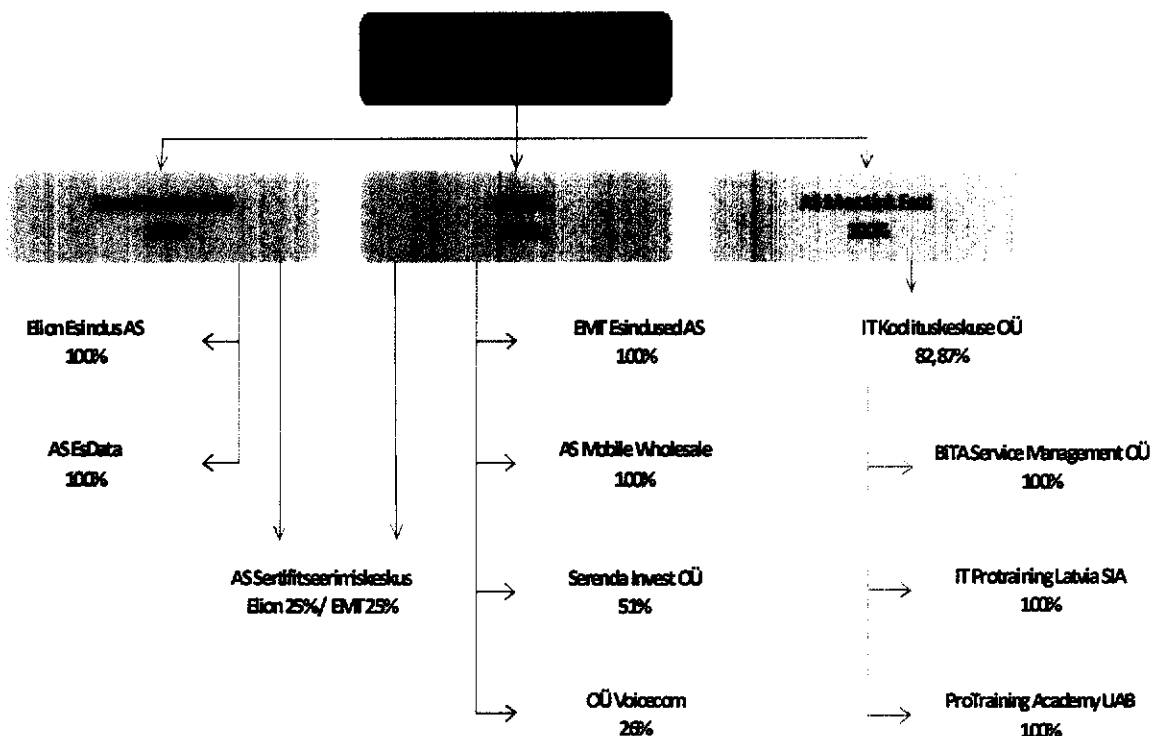
Üldine informatsioon

AS Eesti Telekom (registreerimisnumber 10234957; aadress: Valge 16, 19095 Tallinn) on Eesti Vabariigis registreeritud ja tegutsev valdusfirma, mille tütarettevõtjad osutavad teenuseid telekommunikatsiooni alal. Alates 1999. aastast on AS-i Eesti Telekom aktsiad noteeritud Tallinna ja Londoni väärtpaberibörsidel (OMX: ETLAT / LSE: EETD).

AS Eesti Telekom ning tema tütarettevõtjad moodustavad Eesti Telekom Grupi (edaspidi ka Grupp). AS Eesti Telekom on Eesti Telekom Grupi emaettevõtja.

AS-i Eesti Telekom esmane omanik-ettevõtja on Baltic Tele AB, mis on holding ettevõtte ning tema postiaadressiks on Box 7754, SE-103 96, Stockholm, Rootsi Kuningriik. Baltic Tele AB on omakorda TeliaSonera AB 100% tütar-ettevõtja. Telia Sonera AB on AS-i Eesti Telekom kõige kõrgema tasandi emaettevõtja. TeliaSonera AB suuremaks omanikuks on Rootsi riik, kes omandab 37,3% ettevõtja kogu aktsiatest. TeliaSonera AB asub aadressil Sturegatan 1, SE-106 63 Stockholm, Rootsi Kuningriik.

AS-i Eesti Telekom 2008. aasta konsolideeritud aruanded sisaldavad järgmiste ettevõtjate majandustulemusi:

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Järgnevalt on kirjeldatud olulisi raamatupidamis- ja arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud AS-i Eesti Telekom (Emaettevõtja) ja tema tütar-ettevõtjate (koos nimetatud Grupp) finantsaruannete koostamisel.

Toodud arvestuspõhimõtteid on järjepidevalt rakendatud kõikidele aruandes toodud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Koostamise alused

Eesti Telekom Grupi konsolideeritud finantsaruanded on koostatud vastavuses Rahvusvahelistele Finantsaruandluse Standarditele (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Eesti Telekom Grupi ettevõtjate arvestusvaluutaks on Eesti kroon. Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides, kui ei ole öeldud teisiti.

Finantsaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud teatud finantsinstrumendid, mis on kajastatud turuväärtuses.

Käesolev konsolideeritud aruanne on juhatuse poolt allkirjastatud avalikuks avaldamiseks 23. märtsil 2009.

Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid, avaldatud standardite muudatused ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis on kohustuslikud Grupi aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2008 või hiljem.

- **Tõlgendus IFRIC 11 „IFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega”** (rakendub 1. märtsil 2007 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid, mis puudutavad järgmisi teemasid: standardi IFRS 2 „Aktsiapõhine makse” rakendamine aktsiate või osadega makstavate tehingute puhul, mille sõlmivad kaks või enam seotud osapoolt; ning raamatupidamisarvestus järgmistel juhtudel: ettevõtte annab oma töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentide omandamiseks, mida võib või peab tagasi ostma kolmandalt osapoolelt, täitmaks oma kohustusi töötajate ees; või ettevõtte või selle omanik annab ettevõtte töötajatele õiguse omandada ettevõtte omakapitaliinstrumente, ja nende instrumentide pakkuja on ettevõtte omanik. Tõlgendus ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruannet.
- **Finantsvarade ümberklassifitseerimine – muudatused standardites IAS 39 “Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine” ning IFRS 7 “Avalikustatav informatsioon” ja hilisem muudatus: Finantsvarade ümberklassifitseerimine: rakenduskuupäev ja üleminekureeglid.** Muudatused lubavad ettevõtetele järgmisi valikuid: (a) klassifitseerida finantsvara välja kauplemissuhtel soetatud finantsvarade kategooriast, kui harvadel juhtudel vara ei hoita enam edasimüügi või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus; ja (b) klassifitseerida müügiootel või kauplemissuhtel soetatud finantsvara ümber laenu- ja nõuete kategooriasse, kui ettevõttel on kavatsus ja suutlikkus finantsvara hoida lunastustähtajani (eeldusel, et vara vastab laenu- ja nõuete definitsioonile). Muudatused ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruannet.

Uued standardid, muudatused standardites ja tõlgendused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2009 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

- **IFRS 8 „Tegevussegmentid”** (jõustub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard kehtib ettevõtetele, mille võla- või omakapitaliinstrumendid on avalikult kaubeldavad, või mis esitavad oma finantsaruandeid väärtipaberikomisjonile või muule reguleerivale asutusele ükskõik millisesse klassi kuuluvate väärtipaberite emiteerimiseks avalikul turul, või on alustanud nende esitamist. Standard IFRS 8 nõuab ettevõtetelt finants- ja kirjeldava informatsiooni avalikustamist tegevussegmentide kohta, baseerudes ettevõtte-siseses aruandluses kasutatud informatsioonile. Grupp hindab uue standardi mõju segmentiaruandlusele konsolideeritud finantsaruannetes.
- **IAS 32 ja IAS 1 muudatus - Müüdavad finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused** (rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus nõuab mõningate finantsinstrumentide, mis vastavad finantskohustuste definitsioonile, klassifitseerimist omakapitaliinstrumentidena. Grupi hinnangul muudatus ei mõjuta konsolideeritud finantsaruannet.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

- **Standardi IAS 23 „Laenukasutuse kulutused” muudatused** (muudetud märtsis 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Peamise muudatusena standardis elimineeriti valikuvõimalus kajastada koheselt kuluna laenukasutuse kulutused, mis on seotud varadega, mille kasutus- või müügiivalmidusse viimine vältab pikema perioodi. Ettevõtted peavad seega sellised laenukulutused kapitaliseerima vara soetusmaksumuse osana. Muudetud standard kehtib edasiulatuvalt selliste varadega seotud laenukasutuse kulutustele, mille kapitaliseerimise alguskuupäev on 1. jaanuaril 2009 või hiljem. Grupi hinnangul standardi muudatus ei mõjuta konsolideeritud finantsaruannet.
- **Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine” muudatused** (muudetud septembris 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). IAS 1 peamiseks muudatuseks on kasumiaruande asendamine koondkasumiaruandega, mis sisaldab ka omanikega mitteseotud, omakapitalis kajastatavaid muudatusi, näiteks müügiotel finantsvarade ümberhindlusreservi muutusi. Alternatiivina on lubatud esitada kaks aruannet: eraldi kasumiaruanne ning koondkasumiaruanne. Muudetud IAS nõuab finantsseisundi aruande (bilansi) avalikustamist ka võrreldava perioodi algsaldode kohta, juhul, kui võrdlusandmeid on korrigeeritud ümberklassifitseerimiste, arvestuspõhimõtete muutuste või vigade korrigeerimiste tõttu. Grupi hinnangul mõjutab muudetud standard IAS 1 Grupi konsolideeritud põhjaruannete esitusviisi, kuid ei mõjuta tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.
- **Standardi IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded” muudatused** (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud standard nõuab ettevõttelt koondkasumi jagamist emaettevõtte omanike ja vähemusosaluse vahel, isegi kui selle tulemuseks on vähemusosa negatiivne saldo (praegune standard nõuab enamikel juhtudel omakapitali ületava kahjumi jaotamist emaettevõtte omanikele). Muudetud standard täpsustab, et tehingud, mille tulemusena emaettevõtte osalus tütarettevõttes muutub, kuid kontroll säilib, tuleb kajastada otse omakapitalis. Lisaks täpsustab standard, kuidas mõõta kasumit või kahjumit juhul kui tütarettevõtte üle kontroll lõppeb. Kontrolli lõppemisel tuleb endises tütarettevõttes järelejääv osalus kajastada tema õiglasest väärtuses. Grupi hinnangul standardi muudatus ei mõjuta oluliselt finantsaruannet.
- **Omandi üleandmise tingimused ja tühistamine - IFRS 2 „Aktsiapõhine makse” muudatus** (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus selgitab, et omandi üleandmise tingimusteks on ainult teenuste tingimused ja tulemuslikkuse tingimused. Muud aktsiapõhiste maksete tingimused ei ole omandi üleandmise tingimused. Muudatus selgitab, et kõiki tühistamisi, nii Grupi enda kui teiste osapoolte poolt, tuleb kajastada samade arvestuspõhimõtetega. Grupi hinnangul standardi muudatus ei mõjuta konsolideeritud finantsaruannet.
- **Standardi IFRS 3 „Äriühendused” muudatused** (muudetud jaanuaris 2008, rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud IFRS 3 annab ettevõtetele valikuvõimaluse kajastada vähemusosalused kas kasutades praegu kehtiva IFRS 3 põhimõtet (proportsionaalselt nende osalusele omandatud ettevõtte netovaras) või õiglasest väärtuses. Muudetud IFRS 3-s on detailsemad juhised ostumeetodi rakendamiseks äriühendustes. Etappidena toimuvate soetuste puhul on kaotatud nõue mõõta kõikide varade ja kohustuste õiglasi väärtusi, mõõtmaks täiendavat tekkivat firmaväärtust. Selle asemel peab omandaja etappidena toimuva soetuse puhul varasema osaluse investeerimisobjektis hindama ümber õiglasesse väärtusesse soetuskuupäeval ning kajastama tekkinud tulu või kulu kasumiaruandes. Soetusega seotud kulusid kajastatakse eraldi äriühendusest ning seega kajastatakse kuluna, mitte firmaväärtusena. Omandaja peab ostukuupäeval kajastama kohustuse lisatingimustest sõltuva tasu osas. Muutused selles kohustuses kajastatakse kooskõlas vastavate IFRS-dega, mitte firmaväärtuse korrigeerimisena. Muudetud IFRS 3 laieneb ka ühisomanduses majandusüksustele (*mutual entities*) ja äriühendustele, milles üksused ühendatakse ainult lepinguga. Grupp hindab muudetud standardi mõju konsolideeritud finantsaruandele.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

- **Tõlgendus IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped“** (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid olemasolevate standardite rakendamiseks ettevõtete poolt, kes on avaliku ja erasektori vaheliste teenuste kontsessioonide osapoolteks. Tõlgendus IFRIC 12 puudutab kokkuleppeid, mille puhul tellija kontrollib, milliseid teenuseid, kellele ja mis hinnaga pakub infrastruktuuri kasutav operaator. Grupp hindab tõlgenduse mõju finantsaruannet.
- **Tõlgendus IFRIC 13 „Kliendilojaalsusprogrammid“** (rakendus 1. juulil 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetuna rakendus IFRIC 13 pärast 31. detsembrit 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud). Tõlgendus IFRIC 13 selgitab, et kui kaupade või teenuste müügiga kaasneb kliendi lojaalsusprogramm (näiteks boonuspunktid või tasuta tooted), on tegemist mitme elemendiga tehinguga ja kliendilt saadav tasu tuleb jagada tehingu komponentide vahel vastavalt nende õiglasele väärtusele. Grupp hindab tõlgenduse mõju konsolideeritud finantsaruandele.
- **IFRIC 14, IAS 19 „Kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime“** (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetuna rakendus IFRIC 14 pärast 31. detsembrit 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud). Antud tõlgendus sisaldab üldisi juhiseid selle kohta, kuidas vastavuses IAS 19-ga määrata ülejäägi limiiti, mida saab varana kajastada kui kindlaksmääratud hüvitiste plaani õiglane väärtus ületab kohustuste nüüdisväärtuse. Lisaks selgitab tõlgendus IFRIC 14, kuidas võivad seaduses ettenähtud või lepingulised minimaalse rahastamise nõuded mõjutada kindlaksmääratud hüvitistega plaani varade ja kohustuste väärtusi. Grupp hindab tõlgenduse mõju konsolideeritud finantsaruandele.
- **IFRIC 15 „Kinnisvara ehituslepingud“** (rakendus 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus kohaldub müügitulude ja seotud kulude arvestusele ettevõtetes, kes ehitavad kinnisvaraobjekte ise või allhankijate kaudu, ning annab juhiseid, kuidas määrata, kas ehituslepingule rakenduvad IAS 11 või IAS 18 nõuded. Selles on toodud ka kriteeriumid, otsustamaks millal ettevõtte peavad kajastama selliste tehingutega seotud müügitulu. IFRIC 15 ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruannet, kuna Grupil ei ole kinnisvara ehituslepinguid.
- **IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamine“** (rakendus 1. oktoobril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab, millistele valuutariskidele saab rakendada riskimaandamisarvestust ja sätestab, et aruande ümberarvestus arvestusvaluutast esitusvaluutasse ei tekita sellist riski, millele riskimaandamisarvestust võib rakendada. Tõlgenduse järgi võib riskimaandamisinstrument olla ükskõik millises grupiettevõttes, v.a. selles välismaises äriüksuses, mille riske maandatakse. Tõlgendus selgitab, kuidas reservina kajastatud valuutakursivahed ümberarvestusest kajastatakse kulu või tuluna kasumiaruandes kui välismaine äriüksus, mille riske maandati, müüakse. Aruandvad ettevõtted peavad rakendama IAS 39 nõudeid riskimaandamisarvestuse lõpetamisel edasiulatuvalt, kui riskimaandamisinstrumentid ei vasta IFRIC 16-s toodud riskimaandamisarvestuse põhimõtetele. Tõlgendusel IFRIC 16 puudub mõju konsolideeritud finantsaruandele, kuna Grupp ei rakenda riskimaandamisinstrumentide arvestust.
- **Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeeringu soetusmaksumus –IFRS 1 ja IAS 27 muudatus** (välja antud mais 2008; rakendus 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus lubab IFRS esmarakendajatel emaettevõtte konsolideerimata aruandes investeeringute tütar-, ühis- ja sidusettevõttesse kajastamisel tuletatud soetusmaksumuseks lugeda kas nende õiglase väärtuse või eelmise raamatupidamistava alusel kajastatud bilansilise maksumuse. Muudatus nõuab ka, et enne omandamist tekkinud netovara jagamine investorile tuleb kajastada kasumiaruandes, mitte investeeringu soetusmaksumuse korrigeerimisena. Muudatused ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruandeid.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

- **Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid – muudatus standardisse IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja mõõtmine“** (rakendub tagasiulatuva jõuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudatus ei ole vastu võetud EL poolt). Muudatus selgitab kuidas teatud situatsioonides rakendada reegleid, otsustamaks kas maandatud risk või osa rahavoogudest vastab riskimaandamisnõuetele. Muudatus ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruandeid, kuna Grupp ei rakenda riskimaandamisinstrumentide arvestust.
- **Muudatused IFRS-des** (välja antud mais 2008). 2007. aastal otsustas IASB algatada iga-aastase muudatuste projekti, et teha vajalikke, kuid mitte-kiireloomulisi muudatusi IFRS-desse. Muudatused sisaldavad nii sisulisi muudatusi, selgitusi kui ka terminoloogia muudatusi mitmetes standardites. Sisulised muudatused hõlmavad järgmisi valdkondi: müügiotel varaks klassifitseerimine IFRS 5 järgi, kui kontroll tütarettevõtte üle kaob; kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide esitamise võimalus pikaajalise varana vastavalt IAS 1-le; vastavalt IAS 16le kajastatud, varem väljarenditud varade müügi kajastamine ning kaasnevate rahavoogude klassifitseerimine vastavalt IAS 7-le rahavoogudena äritegevusest; IAS 19-s kärke definitsiooni täpsustamine; valitsusepoolse sihtfinantseerimisena turutingimustest madalama intressiga saadud laenu kajastamine vastavalt IAS 20-le; IAS 23 laenukulutuste definitsiooni vastavusse viimine sisemise intressimäära meetodi definitsiooniga; müügiotel tütarettevõtete kajastamise selgitamine IAS 27 ja IFRS 5 järgi; IAS 28-s ja IAS 31-s sidusettevõtete ja ühisettevõtete kohta avalikustatava informatsiooni nõuete vähendamine; IAS 36-s avalikustatava informatsiooni nõuete täiendamine; reklaamkulutuste kajastamise täpsustamine IAS 38-s; õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kategooria definitsiooni muutmine selle vastavusse viimiseks riskimaandamisarvestusega IAS 39-s; kinnisvarainvesteeringute kajastamine ehitusperioodil vastavalt IAS 40-le; ning piirangute vähendamine bioloogiliste varade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt IAS 41-le. Täiendavad muudatused standardites IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 ja IFRS 7 sisaldavad terminoloogilisi ja redigeerimismuutusi, millel ei ole mõju (või mõju on minimaalne) raamatupidamisarvestusele. Grupi hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt konsolideeritud finantsaruannet.
- **IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele“** (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab, millal ja kuidas tuleb kajastada omanikele mitterahaliste varade üleandmine dividendidena. Ettevõtte peab mitterahaliste varade dividendidena üleandmise kohustuse kajastama üleantavate varade õiglases väärtuses. Varade üleandmisel tekkinud kasum või kahjum tuleb kajastada kasumiaruandes dividendikohustuse tasaarveldamisel. IFRIC 17 ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruannet, kuna Grupp ei anna omanikele mitterahalisi varasid.
- **IFRS 1 „Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine“** (vastavalt detsembris 2008 tehtud muudatustele, rakendub standard IFRS aruannetele, mis koostatakse 1. juulil 2009 või hiljem algava perioodi kohta; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud IFRS 1 sisu vastab eelmisele versioonile, kuid selle struktuuri on muudetud eesmärgiga muuta standard arusaadavamaks lugejale ning paremini kohanduvaks tulevikus tehtavatele muudatustele. Grupi hinnangul ei mõjuta muudetud standard Grupi konsolideeritud finantsaruandeid.
- **IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad“** (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab klientide poolt üleantud varade kajastamist: asjaolusid, mille esinemisel on täidetud vastavus vara definitsioonile; vara arvele võtmist ning selle soetusmaksumuse mõõtmist; eraldi identifitseeritavate teenuste tuvastamist (üks või rohkem teenuseid üleantud vara eest); tulu kajastamist ning klientidelt saadud raha kajastamist. IFRIC 18 ei mõjuta Grupi konsolideeritud finantsaruandeid.
- **Finantsinstrumentide kohta avalikustatava informatsiooni täiendamine - IFRS 7 „Finantsinstrumendid: Avalikustatav informatsioon“ muudatus** (kehtib 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudatus ei ole vastu võetud EL poolt). Muudatus nõuab täiendava informatsiooni avalikustamist õiglase väärtuse mõõtmise ja likviidsusriski kohta. Ettevõtte peab avalikustama finantsinstrumentide analüüsi, kasutades kolmeastmelist õiglase väärtuse mõõtmise

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

hierarhiat. Muudatus (a) selgitab, et kohustuste likviidsusanalüüs lepinguliste tähtaegade lõikes peab sisaldama välja antud finantsgarantiisid garantii maksimumsummas ja varaseimas perioodis, mil garantiid võidakse sisse nõuda; ja (b) nõuab finantsderivatiivide järelejäänud lepinguliste tähtaegade avalikustamist, kui lepinguliste tähtaegade informatsioon on oluline rahavoogude ajastuse mõistmiseks. Ettevõtte peab lisaks avalikustama likviidsusrisi maandamiseks hoitavate finantsvarade analüüsi lepinguliste tähtaegade lõikes, kui see informatsioon on aastaaruande kasutajatele vajalik, mõistmaks likviidsusrisi olemust ja ulatust. Grupp hindab muudatuse mõju finantsaruandes avalikustatavale informatsioonile.

Konsolideerimise põhimõtted

a) Tütarettevõtjad

Ettevõtjat loetakse tütarettevõtjaks, ehk emaettevõtja kontrolli all olevaks, kui üle poole tütarettevõtja hääleõigusest on emaettevõtja kontrolli all, kui emaettevõtja on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevust ja finantspoliitikat ning kui emaettevõtja omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamuse tütarettevõtja nõukogu liikmetest.

Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad kõikide emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsandmeid. Grupi sisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid on elimineeritud. Samuti elimineeritakse realiseerimata kahjumid, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Kui emaettevõtja omandas või loovutas aasta jooksul ettevõtja üle kontrolli, on vastava ettevõtja tulemus kajastatud konsolideeritud finantsaruannetes alates kontrolli omandamise kuupäevast või kuni kontrolli loovutamise kuupäevani.

Investeeringute soetamine tütarettevõtjatesse kajastatakse ostumeetodil. Omandamiskulusid mõõdetakse kui üleantud varade, väljalastud omakapitaliinstrumentide ja tekkivate või tekkida võivate kohustuste õiglast väärtust omandamise kuupäeval, millele lisatakse omandamisega otseselt seotud kulud. Äriühenduse käigus omandatavaid identifitseeritavaid varasid, kohustusi ja potentsiaalseid kohustusi kajastatakse esmakordsel kajastamisel nende õiglasest väärtusest omandamise kuupäeva seisuga ja seda sõltumata vähemusosaluse suurusest. Vahet omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena. Negatiivne firmaväärtus kajastatakse kohe kasumiaruandes tuluna. Ostumeetodit rakendatakse omandamise kuupäeva seisuga.

Gruppi kuuluvad ettevõtjad kasutavad olulises osas ühtseid arvestuspõhimõtteid. Vajadusel on harmoniseeritud tütarettevõtjate raamatupidamisprintsipe selleks, et kindlustada ühtlaste raamatupidamisprintsipide järgimine Grupi konsolideeritud aruandes. Arvestuspõhimõtete muutmise korral muudetakse tagasiulatavalt ka eelmiste aruandeperioodide võrdlusandmeid.

Informatsioon Gruppi kuuluvate tütarettevõtjate kohta on toodud lisas 9.

b) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtja on ettevõtja, milles Grupil on otseselt või kaudselt 20%-50% hääleõigusest, või mille üle Grupil on oluline mõjuvõim, kuid ei ole kontrolli. Investeeringud sidusettevõtjatesse võetakse esmalt arvele soetusmaksumuses ning edasine kajastamine toimub kapitaliosaluse meetodil. Grupi investeeringud sidusettevõtjatesse sisaldavad endas soetamisel kajastatud firmaväärtust, minus väärtuse langusest tekkivad allahindlused.

Investeeringute soetamine sidusettevõtjatesse kajastatakse ostumeetodil sarnaselt investeeringute soetamisega tütarettevõtjatesse.

Investeeringud sidusettevõtjatesse on kajastatud konsolideeritud finantsaruannetes kasutades kapitaliosaluse meetodit, mille kohaselt alginvesteeringut on korrigeeritud ettevõttest saadud kasumi/kahjumiga ning laekunud dividendidega. Juhul kui investeeija osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava investeeringuobjekti kahjumis ületab investeeringuobjekti bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

ning edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Erandiks on olukord, kui investeerija on garanteerinud või on kohustatud rahuldama investeeringuobjekti kohustusi.

Kapitaliosaluse meetodi kohaselt on ka Grupi ja sidusettevõtja omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritud proportsionaalselt investori osalusega sidusettevõtja aktsia- või osakapitalis. Vajadusel on harmoniseeritud sidusettevõtjate raamatupidamisarvestuse printsiipe selleks, et kindlustada ühtlaste raamatupidamisarvestuse printsiipide järgimine Grupi konsolideeritud aruandes.

Informatsioon Gruppi kuuluvate sidusettevõtjate kohta on toodud lisas 11.

c) Tehingud seoses vähemusosaga

Grupp kasutab vähemusosaga tehtavate tehingute puhul samasuguseid printsiipe nagu tehingute puhul Grupi väliste kolmandate osapooltega. Osaluse müük vähemusosanikele, millest tuleneb Grupile kasum või kahjum, kajastatakse kasumiaruandes. Osaluse ostud vähemusosaniikelt kajastatakse läbi firmaväärtuse, mis on vahe omandatud osaluse ja selle eest tehtud väljaminekute vahel.

Välisvaluuta

Välisvaluutatehingud arvestatakse tehingu päeval kehtiva Eesti Panga valuutakursiga. Bilansis hinnatakse valuutapõhised rahalised varad ning kohustused ümber bilansipäeval kehtiva Eesti Panga valuutakursiga. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Välisriigis registreeritud ning arvestusvaluutaks välisvaluutat kasutatava tütarettevõtja finantsnäitajate konsolideerimisel hinnatakse need ümber emaettevõtte esitlusvaluutasse Eesti Panga kehtiva valuutakursiga.

Tütarettevõtja välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel kasutatakse järgmisi valuutakursse:

- kõik vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel;
- tulud, kulud ja muud omakapitali muutused hinnatakse ümber aasta keskmise valuutakursi alusel;
- tütarettevõtte omandamisel tekkinud firmaväärtust ning selle omandamisega seotud varade ja kohustuste bilansiliste maksumuste õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitletakse tütarettevõtte varade ja kohustustena ja seega hinnatakse need ümber bilansipäeva kursi alusel.

Ümberhindamise tagajärjel tekkinud kursivahe kajastatakse konsolideeritud bilansi omakapitali kirjel „Realiseerimata kursivahed“. Konsolideeritud bilansis kajastatud realiseerimata kursivahed võetakse arvesse emaettevõtja kasumi arvestamisel tütarettevõtja aktsiate või osade müümisel.

Finantsaruannete koostamisel on põhiliselt kasutatud alljärgnevaid valuutakursse:

Valuuta	2008. aasta kurss		2007. aasta kurss	
	31. detsember	Keskmine	31. detsember	Keskmine
Euro	15,64660	15,64660	15,64660	15,64660
USA dollar	11,10520	10,69269	10,63820	11,43807
Rootsi kroon	1,42922	1,63051	1,66168	1,69194
Leedu liti	4,53157	4,53157	4,53157	4,53157
Läti liti	22,09770	22,27148	22,45050	22,35044
Suurbritannia naelsterling	16,09410	19,70444	21,27050	22,88405
Venemaa rubla	0,37803	0,43011	0,43481	0,44698
IMF arveldusühik (SDR)	17,15210	16,86590	16,80590	17,49721

Kinnitatud
 ja allkirjastatud
 24.08.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Materiaalne põhivara

Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Materiaalse põhivara soetusmaksumus sisaldab ka eeldatavaid demonteerimise, eemaldamise ja asukoha taastamise kulutusi, milleks ettevõtjal tekib kohustus vara paigaldamisel ja kasutamisel. Omatarbeks valmistatud materiaalne põhivara soetusmaksumus sisaldab materjalide ning otseste tööjõukulude maksumust.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatava komponendi jääkväärtust kantakse bilansist maha. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Kui materiaalne põhivara objekt koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga komponentidest, võetakse need komponendid arvele iseseisvate põhivaraobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Sarnase eeldatava kasuliku tööeaga põhivararühmi arvestatakse kogumitena.

Kui materiaalse põhivara eeldatav kaetav väärtus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud hinnatuna eeldatavas kaetavas väärtuses. Kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga vara neto müügihinnast, millest on maha arvatud müügikulud, või kasutusväärtusest. Kasutusväärtuse leidmisel on tuginetud järgmiste aastate eeldatavatele diskonteeritud rahavoogudele (vaata ka arvestuspõhimõtet osas „Varade väärtuse langus“). Materiaalse põhivara allahindlus on kajastatud bilansis akumuleeritud kulum suurenemisena ja kasumiaruandes kuluna. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisena.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kuluminorm määratakse igale materiaalse põhivaraobjektile või kogumile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Materiaalse põhivara eeldatavad kasulikkude eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus ning parenduste arvelevõtmisel. Vajaduse korral muudetakse põhivara järelejäänud kasulikkude eluiga. Põhivara objekti kulumit hakatakse arvestama alates selle töökorda seadmisest, st kui see on juhtkonna poolt ette nähtud asukohta viidud ja töökorda seatud. Varaobjekti amortiseerimine lõpetatakse juhtudel, kui vara lõppväärtus ületab bilansilise jääkmaksumuse, vara eemaldatakse lõplikult kasutusest, vara klassifitseeritakse ümber müügiks hoitavaks põhivaraks. Kulumi arvestust ei lõpetata, kui vara on jäänud kasutamata seisma või kui vara on aktiivsest kasutusest eemaldatud, väljaarvatud juhtudel, kus vara on täielikult amortiseerunud.

Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: õiglane väärtus miinus müügikulutused või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele.

Põhivara müügiakasumid ja –kahjumid on summad, mille võrra müügihind ületab või jääb alla bilansilisele väärtusele ning neid kajastatakse kasumiaruandes.

Grupi kasutatavad kuluminormid on järgmised:

• ehitised ja rajatised	2-12% aastas;
• telekommunikatsiooniseadmed	3-20% aastas;
• muud masinad ja seadmed	10-30% aastas;
• muu inventar, sisseseade ja muud	20-30% aastas;
• maad ei amortiseerita.	

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse tehingud, mille käigus Grupp omandab olulises osas rendivaraga seotud riskid ja hüved. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

a) Grupp rendileandjana

Rendileandja kajastab kapitalirendi alusel väljarenditud vara oma bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Kapitalirendi finantstulu jagatakse rendiperioodile nii, et rendileandja tulumäär oleks igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama.

Rendiperioodi jooksul tasutavad kasutusrendimaksud kajastatakse tuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul, sõltumata sellest, millal maksed tegelikult aset leiavad. Kasutusrendile antud vara kajastatakse oma bilansis tavakorras, analoogiliselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale.

b) Grupp rentnikuna

Rentnik kajastab rendi jõustumisel kapitalirendi oma bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Vastav kohustus rendileandjale kajastatakse bilansis kapitalirendikohustusena. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile nii, et intressimäär oleks igal ajahetkel rendiperioodi jooksul kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Finantskulud kajastatakse tekkepõhiselt kasumiaruandes.

Rendipõhivara amortiseeritakse kooskõlas eelpool kirjeldatud amortisatsioonipõhimõtetega, kusjuures maksimaalseks amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik eluiga.

Rendiperioodi jooksul tasutavad kasutusrendimaksud kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul.

Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus on summa, mille võrra kontrollitava ettevõtja soetusmaksumus ületab selle ettevõtja identifitseeritavate netovarade õiglast väärtust. Firmaväärtus kajastatakse Grupi finantsaruannetes immateriaalse põhivarana ning seda ei amortiseerita. Firmaväärtust testitakse vähemalt kord aastas ning kajastatakse soetusmaksumuses miinus langusest tulenevad allahindlused (vaata ka arvestuspõhimõtet osas „Varade väärtuse langus“). Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

Immateriaalsed varad: litsentsid, patendid, kaubamärgid, kliendilepingud ning muud immateriaalsed varad kajastatakse madalamas jääkväärtusest või kaetavast väärtusest ning neid amortiseeritakse lineaarselt nende eeldatava kasuliku eluea jooksul, mida määratakse iga immateriaalse objekti puhul individuaalselt (kuluminormiks on 10-20% aastas). Amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruandes kirjetel „Müüdnud kaupade ja teenuste kulud“ ning „Turustus-, üldhalduskulud ning uurimis- ja arendusväljaminekud“. Kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga vara neto müügihinnast, millest on maha arvatud müügikulud, või kasutusväärtusest. Kasutusväärtuse leidmisel on tuginedud järgmiste aastate eeldatavatele diskonteeritud rahavoogudele (vaata ka arvestuspõhimõtet osas „Varade väärtuse langus“).

AS-i EMT poolt soetatud mobiilside kolmanda põlvkonna litsentsi amortiseerimist alustati augustis 2003. Vara amortiseerimise perioodiks on litsentsi kasulik eluiga, ehk kümme aastat.

Uurimis- ja arenguväljaminekud

Uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Arendustegevuse (või sisemise projekti arendustegevuse faasi) tulemusel tekkinud immateriaalne vara kajastatakse siis ja ainult siis, kui ettevõtte suudab tõestada kõike järgmist:

- immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik;
- ettevõtte kavatseb immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa;
- ettevõtte on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa;

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

- ettevõtte on võimeline demonstreerima, kuidas immateriaalne vara loob eeldatavat tulevast majanduslikku kasu. Muuhulgas peab ettevõtte tõestama, et eksisteerib turg immateriaalse vara väljundile või immateriaalsele varale endale või, kui seda hakatakse kasutama sisemiselt, siis immateriaalse vara kasulikkust;
- immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;
- ettevõtte suudab usaldusväärselt mõõta immateriaalse vara arendustegevuse väljaminekuid.

Immateriaalse varana kajastatud arenguväljaminekud amortiseeritakse kulusse kuni viie aasta jooksul lineaarsel meetodil alates hetkest, mil vara on kasutusvalmis.

Teised arendamisega seotud kulutused, mis ei vasta vara kajastamise kriteeriumile kirjendatakse kuludes. Arenguväljaminekud, mida eelnevalt kajastati kuluna, hiljem ei kapitaliseerita.

Müügiks hoitav põhivara ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Müügiks hoitav põhivara (või lõpetatud tegevusvaldkonnad) klassifitseeritakse müügiks hoitavaks ning näidatakse kas õiglasest väärtusest miinus müügiikulutused või bilansilises maksumuses, olenevalt kumb on madalam juhul, kui nende bilansiline väärtus kaetakse pigem müügitehingu kui jätkuva kasutamise läbi.

Varade väärtuse langus

Piiramatult kasuliku elueaga vara (firmaväärtus) ei amortiseerita vaid kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega.

Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, millisel juhul hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügiikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta (raha genereeriv üksus). Raha genereeriv üksus on väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas sõltumatud ettevõtte ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Firmaväärtuse testimisel vastavad raha genereerivad üksused Grupi ärisegmentidele.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata).

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veo- ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid. Varud on hinnatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Neto realiseerimismaksumus tähendab eeldatavat tavalist müügihinda, millest on maha arvatud eeldatavad kulud varude müügiks.

Kulusse arvestamisel rakendatakse FIFO meetodit.

Finantsvarad ja -kohustused

Finantsvaradeks loetakse raha, aktsiaid ja muid väärtapabereid, ostjatelt laekumata arveid, viitlaekumisi ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid (s. h. kapitalirendi- ja järelmaksunõudeid).

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ning muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvarad ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustusega otseselt seotud kulutusi.

Tehinguid finantsvaradega ja -kohustustega kajastatakse bilansis hetkel, kui Grupile läheb üle omandiõigus vastavalt finantsvara või -kohustuse lepingu tingimustele, ehk kasutades väärtuspäevapõhist arvestust.

a) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul kui nende tasumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva. Selliseid varasid kajastatakse põhivarana. Grupi laenud ja nõuded on kajastatud bilansikirjetel „Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded“, „Lühiajalised finantsinvesteeringud“ ning „Raha ja raha ekvivalendid“.

Lühiajalised nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses ning kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning millest on vajadusel maha arvestatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus tehakse juhul, kui on objektiivseid tõendusmaterjale selle kohta, et Grupp ei suuda koguda kokku kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla deebitori olulised finantsraskused, pankrot või oma kohustuste mittetäitmine Gruppi ees. Allahindluse summa on bilansilise väärtuse ja kaetava väärtuse vahe, milleks on tulevikus oodatavate rahavoogude summa, diskonteeritud sisemise intressimääraga. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes turustuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Nõuete faktooring. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring). Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele laenukohustustele. Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (analoogiliselt intressikulule) või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

Pikaajalised nõuded ostjate vastu ning pikaajalised antud laenud on kajastatud nõude nüüdisväärtuses, kasutades turul kehtivat intressimäära, millest on mahaarvatud ebatõenäoliselt laekuvad summad. Tõenäoliselt laekuvate nõuete nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna kasumiaruandes, kasutades vastava nõude sisemist intressimäära.

Intressi mittekandvad laenud või turuintressimäärast erineva intressimääraga laenud kajastatakse nõude tekkimisel nüüdisväärtuses, kasutades turul kehtivat intressimäära ning nõude nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet amortiseeritakse nõude maksmistähtajani jäänud perioodi jooksul. Esmane ümberhindlus nüüdisväärtusesse ning edasine nõude nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse amortisatsioon kajastatakse kasumiaruandes

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

b) Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

Lunastustähtajani hoitavate investeeringutena kajastatakse fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtajaga tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida Grupil on kindel kavatsus ja suutlikkus hoida lunastustähtajani. Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvestatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused ning kasutades sisemise intressimäära meetodit. Juhul, kui Grupp müüb olulise osa lunastustähtajani hoitavatest investeeringutest ennetähtaegselt, klassifitseeritakse lunastustähtajani hoitavad investeeringud ümber müügiototel finantsvaraks. Lunastustähtajani hoitavad investeeringud klassifitseeritakse põhivaraks, väljaarvatud need, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast ning mida kajastatakse lühiajaliste finantsinvesteeringutena.

Investeeringu müügil kajastatakse bilansilise maksumuse ja müügihinna vahe vastavalt kas aruandeperioodi finantstuluna või -kuluna.

c) Kohustused

Finantskohustuste (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) esmasel kajastamisel mõõdab Grupp seda õiglases väärtuses, millele liidetakse - kui ei ole tegemist õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatava finantskohustusega - ka tehingukulud, mis on otseselt seotud finantskohustuse omandamise või emiteerimisega. Pärast esmast arvelevõtmist mõõdab Grupp kõiki finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui kaksteist kuud pärast bilansikuupäeva. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse sisemise intressimäära meetodit.

Laenudega seotud kulusid ei kapitaliseerita, vaid kantakse kuludeks nende tekkimise perioodil.

Eraldised

Eraldistena kajastatakse bilansis aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Rekonstrueerimiseraldisi kajastatakse ulatuses, mil eksisteerib juriidiline või sellena tõlgendatav kohustus kolmandate isikute ees. Varade soetushinda arvestatakse sisse hinnangulised vara lammutamise ja eemaldamise ning keskkonna taastamise kulud. Muudatused lammutuse, eemaldamise ja keskkonna taastamise kulude maksumuse hinnangutes lisatakse või lahutatakse varade bilansilist väärtust. Hinnangute muudatus ulatuses, mis tingiks negatiivse bilansilise väärtuse, kajastatakse läbi kasumiaruande. Muudatuste mõju amortisatsioonikuludele kajastatakse tulevastel perioodidel.

Pensionikohustusi kajastatakse kui Grupil on kohustus anda kokkulepitud hüvitisi praegustele või endistele töötajatele fikseeritud perioodi jooksul peale töösuhte lõpetamist. Grupil ei ole muid pensionikohustusi, kui üksnes need, mis on tekkinud üksikute minevikus sõlmitud lepingute alusel. Neid kohustusi kajastatakse bilansis kohustuse tekkimisel nüüdsväärtuses.

Lahkumishüvitiste eraldis kajastatakse kohustuse ja kasumiaruandes kuluna siis, kui ettevõtja on väljendanud oma kindlat kavatsust lõpetada lepinguline töösuhe tavakorras vastavalt tööandja ja -võtja kokkuleppele või enne töötajate seadusejärgset pensionile siirdumist. Kavatsust loetakse selgelt väljendatuks siis, kui Grupil on töösuhete lõpetamiseks detailne kirjalik plaan ja puuduvad reaalsed võimalused selle plaani elluviimisest loobumiseks.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Muud tingimuslikud kohustused, mis teatud tingimustel võivad muutuda kohustusteks, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Maksustamine

a) Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 (2007. aastal kehtis maksumäär 22/78) väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Tulumaksuseadus näeb ette tulumaksumäära edasise alanemise alates 2010. aastast kuni 2012. aastani: 2010. aastal on maksumäär 20/80, 2011. aastal 19/81 ja alates 2012. aastast on maksumäär 18/82 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

b) Muud maksuliigid Eestis

Muud maksud, mis mõjutavad Grupi kulusid, ning nende maksumäärad 2008. aastal:

• sotsiaalmaks	- 33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt;
• töötuskindlustusmaks	- 0,3% töötajatele tehtud väljamaksetelt;
• erisoodustuste tulumaks	- 21/79 tehtud erisoodustustelt (2007. a. – 22/78);
• tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	- 21/79 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludest (2007. a. – 22/78);
• maamaks	- 0,1-2,5% maa maksustamishinnast aastas.

c) Ettevõtte tulumaks välisriikides, kus toimub Grupi tegevus

Läti ja Leedu tulumaksuregulatsioonide kohaselt tekib vastava riigi äriühingust maksumaksjal kohustus tasuda tulumaksu aruandeaastal teenitud maksustatavalt kasumilt. Lätis ja Leedus kehtis 2008. aastal 15%-ne tulumaksumäär.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi ning müügitulude. Peamise osa tuludest moodustavad sidetasud, mille hulka kuuluvad sidumistasud, välisühenduste tasud, püsitasud, ühendus- ja installeerimistasud ning teenustasud.

Tulu kajastatakse teenuse osutamise perioodil, arvestades tegelikku sidemahtu või lepinguperioodi jooksul või toote üleandmise perioodil. Liitumisel tasutud lepingutasud kajastatakse tuluna lepinguperioodi jooksul.

Tulud kõnekaartidelt ning ettemaksuga kaartidelt kajastatakse vastavalt kõneaja tegelikule kasutusele. Kasutamata edasikantud kõneminutite tulud kajastatakse vastavalt teenuse tegelikule kasutamisele.

Liitumistasud kajastatakse liitumisel, juhul, kui need tasud ei sisalda tulevaste teenuste tulusid, vaid ainult kompensatsiooni liitumisega seonduvate kulude eest.

Lõppkliendile sisuteenuste eest arveldamisel kajastatakse tulusid netona juhul, kui Grupp tegutseb agendina, st ilma riskide ja hüvede endale võtmata.

Klientidele pakutakse ka erinevaid tooteid ja teenuseid koondatuna pakettidesse. Sellistes pakkumistes võib sisalduda mitme toote üleandmine või mitme teenuse osutamine. Mõnel juhul sisaldab pakumine ka toote installeerimist, käivitamist või aktiveerimist, mille eest tasutakse fikseeritud tasu või fikseeritud tasu, mis on kombineeritud perioodiliste maksetega. Telekommunikatsiooniseadmeid vaadeldakse eraldi osutatavast teenusest juhul, kui nende kliendile üleantavate seadmete jaoks eksisteerib ka eraldi turg, see tähendab, et nendega oleks võimalik ka teenusest eraldatuna kaubelda. Taoliste kaupadega seotud kulud kajastatakse sama-aegselt müügituludega. Kombineeritud lepingud jaotatakse osadeks, kui eraldiseisvad osad vastavad jaotamise kriteeriumile. Lepingutingimused jaotatakse eraldiseisvatele osadele vastavalt nende õiglase väärtuse proportsioonile, teatavate piirangutega. Müügitulu jaotatakse seadmete ja teenuste vahel proportsionaalselt vastavalt üksikute elementide õiglasele väärtusele.

Kohaldatud seadmete puhul, mis on kasutatavad vaid koos kindlate Grupi poolt pakutavate toodete või teenustega, ei toimu nendega seotud tulude eraldamist ning kogu teenitav tulu periodiseeritakse üle teeninduslepingu kehtivuse perioodi jooksul. Üldjuhul ei ole kliendil võimalust teeninduslepingu lõppedes seadmete omanikuks saada (näiteks digiTV). Taoliste lepingutega seotud tulud kajastatakse teeninduslepingu kehtimise jooksul, kuid osa perioodilisest fikseeritud tasust kajastatakse tulevaste perioodide kuluna katmaks lepingu lõppemisel tekkivaid kulusid (haldus ja seadmete uuendamine).

Sidumistasudelt teenitavad tulud kajastatakse tekkepõhiselt iga arvestusperioodi lõpus võttes aluseks erinevatelt partneritelt tegelikult sissetulnud kõneminutite hulga. Tekkepõhised tulud korrigeeritakse tegelikeks tuludeks pärast lepingupartneriga kooskõlastamist.

Tulu teenuste osutamisest kajastatakse teenuse osutamise momendil, kui on tõenäoline tulude laekumine ning on võimalik hinnata seonduvaid kulusid. Juhul kui teenuse osutamine kestab pikema perioodi, siis kajastatakse tulu lähtudes teenuse valmidusastmest bilansipäeval.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui selle suurus ja laekumise tõenäosus on teada. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt väljaarvatud juhtudel, kui selle laekumine ei ole tõenäoline. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Raha ja rahavood

Rahavoogude aruandes kajatakse raha ja raha ekvivalentidena kassa, pangakontode, nõudmiseni hoiuste ning lühiajaliste väga likviidsete pangadeposiitide (tähtajaga alla kolme kuu) jääke.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Finantsaruannetes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega ning kinnitavad juba bilansipäeval eksisteerinud asjaolusid.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Segmendiaruandlus

Aruandes on avaldatud informatsioon Grupi segmentide kohta nii ärisegmentide (segmentiaruandluse põhiformaat) kui geograafiliste segmentide (segmentiaruandluse lisaformaat) lõikes.

Grupi ärisegment, ehk tegevusharu, on eristatav majandustegevuse osa, mis hõlmab sarnaste teenuste või kaupade müügiga seotud tegevust ning sisaldab riske ja tulusid, mis erinevad teistest Grupi tegevusharude riskidest ja tuludest.

Geograafiline segment on Grupi osa, mis osutab teenuseid teatud majanduskeskkonnas ning mille riskid ja kasumlikkus erinevad teistes majanduskeskkondades tegutsevate ettevõtja osade omast. Enamus AS-i Eesti Telekom Grupi müügitulust teenitakse Eesti siseturult.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes eristatakse kolme tegevusharu: mobiilside, lairiba ja IT teenused.

Tegevusharu kulu on kulu, mis tekib tegevusharu majandustegevuse tagajärjel ning on selgelt seostatav vastava tegevusharuga.

Jaotamata tulud ja kulud on seotud jaotamata varade ja kohustuste kasutamise või võõrandamisega ning sisaldavad ka Grupi emaettevõtja halduskulusid.

Tegevusharu tulemik on tegevusharu tulud, millest on maha lahutatud vastavad kulud. Tegevusharu tulemit arvestatakse enne vähemusosaluse korrigeerimiskandeid.

Grupisisestes tehingutes tugineb hinnakujundus turutingimustele.

Tegevusharu varade hulka kuuluvad tegevusharu majandustegevuses kasutusel olevad varad, mis on otseselt seostatavad vastava tegevusharuga. Tegevusharu kohustuste hulka kuuluvad tegevusharu majandustegevuse tulemusena tekkinud kohustused, mis on otseselt seostatavad vastava tegevusharuga.

Jaotamata varad ja kohustused on sellised varad ja kohustused, milliste jaotamine segmentidesse pole võimalik või põhjendatud seoses Grupi äritegevuse struktuuriga (näiteks, ettevõtte tulumaks, intressinõuded ka –kohustused, dividendinõuded ja –kohustused).

Investeeringute hulka kuuluvad kogu perioodi jooksul tegevusharus pika kasutuseaga varade soetamiseks tehtud väljaminekud (materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad).

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades emaettevõtja osalus aruandeaasta puhaskasumis perioodi kaalutud keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga.

Lahustatud puhaskasumi aktsia kohta arvutamiseks korrigeeritakse emaettevõtja osalust aruandeaasta puhaskasumis ja kaalutud keskmist olemasolevate aktsiate arvu kõikide lahustatud potentsiaalsete lihtaktsiatega, millel on lahustav mõju puhaskasumile aktsia kohta. Kuna AS-il Eesti Telekom puuduvad finantsinstrumendid, mis võivad tulevikus lahustada puhaskasumit aktsia kohta, on tava puhaskasum ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta võrdsed.

Informatsioon emaettevõtja põhjaruannete kohta

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb lisades avaldada informatsioon konsolideeriva üksuse konsolideerimata põhjaruannete kohta. Nimetatud informatsioon on toodud lisas 34.

Esitatud on emaettevõtja bilanss, kasumiaruanne, omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne. Nimetatud põhjaruanded ei moodusta täielikku aruannet. Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestusmeetodid ja hindamisalused, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, v. a. pikaajalised finantsinvesteeringud tütarettevõtjatesse, mis on kajastatud soetusmaksumuses (miinus vajalikud allahindlused) vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“.

2. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Grupp kasutab hinnanguid ja eeldusi selle kohta, mis mõjutavad varade ja kohustuste kajastamist järgmisel finantsaastal. Hinnanguid ja eeldusi analüüsitakse pidevalt ning need põhinevad juhtkonna kogemusel ja muudel teguritel, sealhulgas eeldustel tuleviku sündmuste kohta, mis arvestades olemasolevaid tegureid oleksid realistlikud. Samuti teeb juhtkond hinnanguid rakendades konkreetseid raamatupidamisarvestuse printsiipe. Juhtkonnapoolsed eeldused ja hinnangud, mis omavad enim mõju ettevõtte varade ja kohustuste bilansilistele väärtustele on järgmised:

a) Äriühenduste käigus tekkinud immateriaalsed varad

Äriühenduse soetusmaksumus jaotatakse identifitseeritavatele varadele, kohustustele ja tingimuslikele kohustustele ning omandatud immateriaalsetele varadele. Eraldiseisvate immateriaalsete varade identifitseerimisel ning nende õiglaste väärtuse määramisel kasutatakse hinnanguid. Hiljutiste äriühenduste soetuste käigus on Grupp identifitseerinud kindlaid kaubamärke ja kliendisuhteid. Nende õiglaste väärtuse hindamisel on kasutatud ettevõtte väliseid eksperte.

b) Materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langus

Materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade ning pikaajaliste finantsvarade bilansilisi väärtusi testitakse vähemalt kord aastas või koheselt juhul, kui on märke väärtuse langemisest, analüüsides üksikuid varasid, või kokkukuuluvate varade klasse. Kui esineb indikatsioone võimalikust väärtuse langusest, määratakse vara kaetav väärtus, mis on võrdne kõrgemaga vara neto müügihinnast või kasutusväärtusest. Kasutusväärtus leitakse kasutades diskonteeritud rahavoo meetodit. Allahindluse summa moodustub bilansilise väärtuse ja kaetava väärtuse vahest.

Äritegevuse rahavoo leidmisel diskonteeritud rahavoo meetodil kasutatakse mitmeid olulisi eeldusi ja hinnanguid, näiteks hinnanguid turu kasvule, tuludele, telekommunikatsiooniteenuste turuhindadele, sidevõrkude haldus- ja arenduskuludele ning tööjõuvajadusele. Tulevaste rahavoogude prognoosid tuginevad parimatel tulevaste tulude ja tegevuskulude hinnangutel, mis on tuletatud ajaloolistest trendidest, üldisest turutingimustest, majandusharu trendide ja prognooside ning muust asjakohasest informatsioonist. Kasutatavad eeldused vaadatakse üle juhatuse poolt. Rahavoogude prognoose kohaldatakse kasutades sobivat diskonteerimismäära, mis on tuletatud kapitali hinnast, millele lisandub mõistlik riskipreemia hindamispäeva

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

seisuga. Juhul kui Grupi mistahes pikaajaliste varade tulevaste rahavoogude projektsioon muutub tulenevalt muudatustest ärimudelis või -strateegias, konkurentsiskorras või seadusandlikus keskkonnas, võib Grupil tekkida vajadus immateriaalse või materiaalse põhivara või pikaajaliste finantsvarade allahindamiseks (vaata ka lisa 8).

c) Kliendilepingute sõlmimisega seotud kulude kajastamine kuluna

Sageli ei saa kliendilepingute sõlmimisega seotud kulusid eristada kliendisuhte säilitamise kuludest, turunduskuludest ja igapäevasest müügitgevusega kaasnevatest kuludest. Kuna Grupp ei suuda usaldusväärselt mõõta, milline osa kliendilepingute sõlmimisega seotud kuludest on seotud eelpool nimetatud turunduskulude ja müügitgevuse kuludega, kajastatakse kliendilepingute sõlmimisega seotud kulud kohe kasumiaruandes kuluna.

d) Telekommunikatsiooni seadmete ja tarkvara kasulikud eluead

Grupi juhtkond määrab telekommunikatsiooni seadmetele ja tarkvarale hinnangulise kasuliku eluea ja sellega seotud arvestatava kulumi- ja amortisatsiooninormid. Hinnang tuleneb plaanitud tehnoloogia ja sellega seotud tarkvara elutsüklist. See võib oluliselt muutuda tehniliste uuenduste või konkurentide tegevuse tõttu kõne ja andmeside edastuse vallas. Samuti võidakse seadmeid kasutada algsest hinnangust kauem juhul kui olulisi muutusi tehnoloogias ei toimu.

Telekommunikatsioonivõrgud moodustavad suurima osa Grupi materiaalistest põhivaradest. Telekommunikatsioonivõrkude kasuliku eluea pikendamine 10% võrra vähendaks Grupi amortisatsioonikulu 2008. aastal 65,1 miljoni krooni võrra.

e) Eraldised ja tingimuslikud varad ning kohustused

Tingimuslike varade ja kohustuste realiseerumise tõenäosuse hindamisel tugineb juhatus ajaloolistele kogemustele, üldinformatsioonile majanduslikust ja sotsiaalsest keskkonnast ning eeldustele tulevaste arengute ja sündmuste kohta, kasutades selleks parimat neile teada olevat informatsiooni olukorra kohta.

Restruktureerimise või keskkonnaseisundi taastamise eraldisi moodustatakse, kui juba toimunud sündmuse tulemusel on tekkinud selleks juriidiline või sellena tõlgendatav kohustus, on tõenäoline, et tekkib vajadus vahendite eraldamiseks kohustuse täitmiseks ning kohustuse eeldatav maht on tõepäraselt hinnatav. Eraldiste suuruse määrab juhtkonna parim võimalik hinnang kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste mahule bilansipäeva seisuga. Eraldised diskonteeritakse nende nüüdisväärtusesse, kui diskonteerimise tulemusel on oluline mõju.

Juhul, kui on tegemist paljude sarnaste kohustustega, hinnatakse kohustuste täitmiseks vajalike kulutuste tekkimise tõenäosust kohustuste klassi kui terviku kohta. Eraldis moodustatakse ka siis, kui tõenäosus, et üksikute klassi kuuluvate kohustuste täitmiseks on vaja teha kulutusi, on väike, kuid on tõenäoline, et kohustuste klassi kui terviku täitmiseks on vajalik teatud hulk vahendeid.

f) Nõuete väärtuse hindamine

Nõuete väärtuse hindamisel lähtutakse juhtkonna hinnangust võttes arvesse nõuete kaetavust ning tähtaegasid nende nõuete osas, mis ei ole laekunud esialgsel tingimustel. Väärtuse hindamisel kasutatakse juhtkonna hinnangut. Hinnangu tegemisel lähtutakse võlgniku makseraskusest, võimalusest, et võlgnik läheb pankrotti või reorganiseerimisele, maksedistsipliinist mitte kinnipidamisest võlgniku poolt. Turutingimuste või majandusseisu muutumise tulemusena võib käesolev juhtkonna hinnang muutuda oluliselt. Üle maksetähtaja olevate nõuete laekumise tõenäosus sõltub oluliselt Grupi poolt rakendatud protseduuridest.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

3. Segmendiaruandlus

Konsolideeritud finantsaruannetes eristatakse kolme segmenti – mobiilside, lairiba ja IT teenused.

Mobiilside: haru tegevusvaldkonnaks on mobiilsidevõrkude ja -süsteemide opereerimine, mobiilsidega seotud teenuste tootmine, samuti teenuste ning kaupade turustamine ja müük. Mobiilside harusse kuuluvad Grupi ettevõtjatest AS EMT, EMT Esindused AS, AS Mobile Wholesale ja Serenda Invest OÜ.

Lairiba teenused: haru tegevusvaldkonnaks on riigisisese telekommunikatsioonivõrgu opereerimine, fikseeritud telekommunikatsiooni- ja andmeside teenuste ning nendega seotud lisandväärtusteenuste pakkumine, samuti sellega seotud muude teenuste tootmine, teenuste ning kaupade turustamine ja müük. Lairiba teenuste harusse kuuluvad Grupi ettevõtjatest Elion Ettevõtted AS, AS Elion Esindus, AS EsData ja kuni 31. maini 2008 Viru Net OÜ. Alates 1. juunist 2008 Viru Net OÜ ühendatud Elion Ettevõtted AS-iga.

IT teenused: haru tegevusvaldkonnaks on IT infrastruktuuri toodete müük, tarkvaraarendus, ärirakendused, IT koolitus, andmeside ja võrguteenused, serverikeskused, süsteemihaldus, lõppkasutaja tugi ja kontorisisesed arvutipargi hooldus ning nendega seotud lisandväärtusteenuste pakkumine, samuti sellega seotud muude teenuste tootmine, teenuste ning kaupade turustamine ja müük. IT teenuste harusse kuuluvad Grupi ettevõtjatest AS MicroLink Eesti ning alates 1. novembrist 2008 Grupi uued liikmed IT Koolituskeskus OÜ, BITA Service Management OÜ, IT Protraining Latvia SIA ja ProTraining Academy UAB. Kuni 30. juunini 2007 IT teenuste segmenti kuulus ka AS MicroLink. Alates 1. juulist 2007 AS MicroLink ühendatud Elion Ettevõtted AS-iga.

Aruandes näidatud tegevusharudevahelised käibed kajastavad loetletud kolme tegevusharu omavahelisi tulusid ja kulusid. Samasse tegevusharusse kuuluvate ettevõtjate omavahelised käibed on aruande koostamisel elimineeritud.

AS-i Eesti Telekom Grupi varad paiknevad enamuses Eestis ning mitteolulises osas ka Lätis ja Leedus.

AS-i Eesti Telekom
Konsolideeritud raamatupidamise
aastaruande lisad
2008. aastaks

V.K.
24.03.09

AS-1 EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

a) Segmentiaruandluse põhiformaat - tegevusharud

	Mobiilside		Lairiba teenused		IT teenused		Jaotamata osa/ Elimineerimised		Konsolideeritud	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Segmendi müügitulu kokku	3 682 303	3 904 170	3 280 091	2 983 937	371 043	365 344	13 216	8 326	7 346 653	7 261 777
Tegevusharudevaheline müügitulu	(695 163)	(593 205)	(347 312)	(276 950)	(101 365)	(122 294)	(13 216)	(8 326)	(1 157 056)	(1 000 775)
Tegevusharude väline müügitulu	2 987 140	3 310 965	2 932 779	2 706 987	269 678	243 050	-	-	6 189 597	6 261 002
Äri kasum / (-kahjum)	1 158 727	1 169 448	633 383	629 547	(3 942)	1 619	(15 458)	39 364	1 772 710	1 839 978
Finantstulud									55 185	48 626
Finantskulud									(871)	(2 342)
Finantstulud / (-kulud), neto									54 314	46 284
Finantstulud / (-kulud)										
sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt, neto	(1 303)	(1 758)	(1 544)	(2 059)	-	-	-	-	(2 847)	(3 817)
Kasum enne tulumaksustamist									1 824 177	1 882 445
Tulumaksukulu									(385 912)	(370 897)
Aruandeaasta puhaskasum									1 438 265	1 511 548

U.K.
24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Muu informatsioon tegevusharude kaupa

	Mobillside		Lalriba Teenused		IT teenused		Jaotamata osa / Elimineerimised		Konsolideeritud	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Varad kokku (v. a.										
sidusettevõtjate aksiad										
ja osad ning firmaväärtus)	2 184 142	2 098 155	2 749 038	2 771 681	129 200	100 165	(180 722)	(50 437)	4 881 658	4 919 564
Firmaväärtus	38 848	38 848	-	828	68 383	50 006	-	-	107 231	89 682
Investeeringud										
sidusettevõtjatesse	6 148	7 451	4 427	5 971	-	-	-	-	10 575	13 422
Varad kokku	2 229 138	2 144 454	2 753 465	2 778 480	197 583	150 171	(180 722)	(50 437)	4 999 464	5 022 668
Kohustused kokku	477 695	530 151	702 385	726 751	77 499	69 464	(553 525)	(618 057)	704 054	708 309
Materiaalse ja										
immateriaalse põhivara										
soetus	297 030	329 608	427 530	512 620	30 192	32 682	30	(12 400)	754 782	862 510
Kulum ja varaväärtus	255 352	218 016	293 991	252 100	24 575	22 065	904	4 101	574 822	496 282
Firmaväärtuse allahindlus										
väärtuse languse tõttu	-	-	828	-	-	-	-	-	828	-

04
24.02.09

AS-J EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

b) Segmentiaruandluse lisaformaad - müügitulu turgude lõikes

Grupi tegevus toimub põhiliselt ühes geograafilises segmendis, Eestis. Enamus Grupi klientidest on päritoluga Eestist. Mitteiluline osa klientidest asuvad Lätis ja Leedus. Tulud väljaspool Eestit on seotud peamiselt „roaming“ tuludega.

	Mobilside				Lairiba teenused				IT teenused				Konsolideeritud			
	2008	%	2007	%	2008	%	2007	%	2008	%	2007	%	2008	%	2007	%
Euroopa majandus-ühendus	2 969 453	99,41%	3 297 845	99,60%	2 865 323	97,70%	2 640 194	97,53%	269 540	99,95%	242 770	99,88%	6 104 316	98,62%	6 180 809	98,72%
Muu	13 022	0,44%	9 514	0,29%	46 104	1,57%	48 237	1,78%	138	0,05%	-	-	59 324	0,96%	57 751	0,92%
Euroopa põhja-																
Ameerika	2 172	0,07%	1 642	0,05%	21 199	0,72%	18 520	0,68%	-	-	280	0,12%	23 371	0,38%	20 442	0,33%
Muu maailm	2 493	0,08%	1 964	0,06%	93	0,01%	36	0,01%	-	-	-	-	2 586	0,04%	2 000	0,03%
Müügitulu																
kokku,	2 987 140	100,00%	3 310 965	100,00%	2 932 779	100,00%	2 708 987	100,00%	269 678	100,00%	243 050	100,00%	6 189 597	100,0%	6 261 002	100,00%
seal hulgas:																
Eesti	2 875 367	96,26%	3 184 787	96,19%	2 517 899	85,85%	2 424 266	89,56%	261 032	96,79%	239 103	98,38%	5 654 298	91,35%	5 848 156	93,41%
Välisurg	111 773	3,74%	126 178	3,81%	414 880	14,15%	282 721	10,44%	8 646	3,21%	3 947	1,62%	535 299	8,65%	412 846	6,59%

vk.
24.09.08

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

4. Kasumiaruande lisainformatsioon

	2008	2007
(a) Müügitulu		
Mobiilsideteenus	3 058 396	3 190 861
Fikseeritud kõneteenused	1 695 333	1 370 207
Teenused, paigaldamine ning klientide seadmed	1 110 143	1 041 656
Internet	1 604 188	1 741 655
Andmeside ja IT	216 593	234 258
Muud	83 561	149 755
Grupisisene käive	(1 578 617)	(1 467 390)
	6 189 597	6 261 002
(b) Tegevuskulud funktsioonide lõikes		
Müüdnud kaupade ja teenuste kulud	3 532 648	3 542 791
Turustus-, üldhalduskulud ning uurimis- ja arendusväljaminekud		
Müügikulud	430 142	427 701
Üldhalduskulud	476 916	472 116
Uurimis- ja arendusväljaminekud	-	194
	907 058	900 011
	4 439 706	4 442 802
(c) Tegevuskulud olemuse lõikes		
Müüdnud kauba kulud	2 193 470	1 798 609
Võrgukulud, sidumistasud	1 528 350	1 930 662
Muud kauba ja teenuste müügikulud	258 152	231 476
	3 979 972	3 960 747
Palgakulu	625 082	569 270
Sotsiaalmaksud	208 118	194 195
Muud tööjõukulud	52 028	48 484
	885 228	811 949
Turustuskulud	203 023	232 849
Infotehnoloogia	86 804	91 187
Rendi- ja liisingutasud	56 034	62 395
Autode ja muu seadmete rent	42 525	42 847
Lähetuskulud	9 821	10 645
Konsultatsiooniteenused	27 217	13 115
Auditorteenuste kulud	3 770	2 469
Nõuete allahindluse muutus	28 354	413
Muud kulud	121 630	102 198
	5 444 378	5 330 814
Grupisesed kulud	(1 580 322)	(1 384 294)
Grupivälised ärikulud kokku	3 864 056	3 946 520
Kulum ja väärtuse langus	575 650	496 282
Ärikulud kokku	4 439 706	4 442 802

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

4. Kasumiaruande lisainformatsioon (järg)

	2008	2007
(d) Muud äritulud ning ärikulud		
Muud äritulud		
Kasum põhivara müügist	13 309	13 712
Kasum valuutakursi muutusest	6 775	4 853
Saadud viivised ja trahvid	10 344	8 488
Muud	889	1 061
	31 317	28 114
Muud ärikulud		
Kahjum valuutakursi muutusest	7 601	4 897
Kahjum põhivara müügist	98	1 074
Makstud viivised ja trahvid	799	365
	8 498	6 336
Neto mõju kasumile	22 819	21 778
(e) Kulum ja väärtuse langus		
Müük	513 200	439 342
Turustus	19 000	15 049
Üldhaldus	43 450	41 891
	575 650	496 282
(f) Muud finantstulud / (-kulud)		
Intressitulu		
Intressitulu lühiajalistelt tähtajalistelt hoiustelt	52 747	45 103
Intressitulu lunastustähtajani hoitavatelt võlakirjadelt	-	2 208
Intressitulu laenudelt ning nõuetelt	1 938	1 102
	54 685	48 413
Kasum valuutakursi muutustest	500	213
	55 185	48 626
Intressikulu	318	1 688
Kahjum valuutakursi muutusest	553	654
	871	2 342
Finantstulud, neto	54 314	46 284

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

5. Maksustamine

Konsolideeritud kasumiaruandes on kajastatud Eestis registreeritud ettevõtjate dividendide tulumaksukulu ning Leedus asuva tütarettevõtja kasumilt arvestatud ettevõtte tulumaksukulu.

Vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende. 2008. aastal kehtis maksumäär 21/79 netodividendina väljamakstud summalt (2007. aastal - 22/78). Tasumisele kuuluvast tulumaksust on võimalik maha arvata teistelt Eestis registreeritud äriühingutelt saadud dividendidelt arvestatud tulumaks, kui dividendide saajale kulus dividendide maksmise ajal vähemalt 15% dividendi maksja aktsiatest või osadest.

Läti ja Leedu tulumaksuregulatsioonide kohaselt tekib vastava riigi äriühingust maksumaksjal kohustus tasuda tulumaksu aruandeaastal teenitud maksustatavalt kasumilt. Lätis ja Leedus kehtis 2008. aastal 15%-ne tulumaksumäär.

Dividendide tulumaksukulu (Eesti)

	2008	2007
Väljamakstud dividendid	1 456 054	1 310 568
Arvestuslik tulumaks 21/79 (26,58%) (2007:22/78 (28,21%))	(387 052)	(369 647)
Tütarettevõtjatelt dividendiga saadud tulumaksu mahaarvamise õigus, mis on kasutatud aruande-perioodil	3 413	-
Tütarettevõtjatelt dividendiga saadud tulumaksu mahaarvamise õigus, mis on ülekantud järgnevatele perioodidele	(2 083)	(1 250)
Dividendide tulumaksukulu	(385 722)	(370 897)

Kasumi tulumaksukulu (Leedu)

	2008	2007
Kasum enne maksustamist	1 253	-
Arvestuslik tulumaks 15%	(188)	-
Mittemahaarvatavate kulude mõju	(2)	-
Kasumi tulumaksukulu	(190)	-
Efektiivne kasumi maksumäär	15,16%	-

Seisuga 31. detsember 2008 ei olnud Grupil edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustusi.

Initialiseeritud ja kontrollitud
 Initialed for the purpose of the audit
 Initsialiseeritud ja kontrollitud
 Koostanud: *V. K.*
 Kuupäev: *24.03.09*
 Tõendatud: *24.03.09*

AS-1 EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

6. Materiaalne põhivara

	Lisad	Telekommunikatsiooniseadmed						Kokku
		Maa ja ehitised	Mobiilside võrk	Fikseeritud side võrk	Muud masinad ja seadmed	Muu inventar ja sisseade	Lõpetamata ehitus	
Saldo seisuga 31. detsember 2006								
Soetusmaksumus		852 189	2 422 060	5 062 552	47 231	407 649	67 395	8 859 076
Akumuleeritud kulum		(524 186)	(1 784 236)	(4 192 724)	(17 514)	(295 821)	-	(6 814 481)
Jääkmaksumus		328 003	637 824	869 828	29 717	111 828	67 395	2 044 595
2007. aastal toimunud muudatused								
Jääkmaksumus aasta alguseks		328 003	637 824	869 828	29 717	111 828	67 395	2 044 595
Soetamine		4 530	215 228	5 342	16 615	12 033	568 909	822 657
Kapitalirendiga soetatud vara	7	-	824	196	-	-	-	1 020
Ümberklassifitseerimine		6 883	76 612	399 689	-	20 283	(503 467)	-
Ümberklassifitseerimine müügitootel põhivaraks		-	-	(961)	-	-	-	(961)
Müük ja mahakandmine		(507)	(912)	(282)	(125)	(850)	-	(2 676)
Amortisatsioonikulu	3 (a)	(28 270)	(198 688)	(157 348)	(15 270)	(59 945)	-	(459 521)
Jääkmaksumus aasta lõpuks		310 639	730 888	1 116 464	30 937	83 349	132 837	2 405 114
Saldo seisuga 31. detsember 2007								
Soetusmaksumus		858 512	2 537 129	5 371 905	62 636	401 736	132 837	9 364 755
Akumuleeritud kulum		(547 873)	(1 806 241)	(4 255 441)	(31 699)	(318 387)	-	(6 959 641)
Jääkmaksumus		310 639	730 888	1 116 464	30 937	83 349	132 837	2 405 114

vik.
24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

6. Materiaalne põhivara (järg)

	Lisad	Telekommunikatsiooniseadmed						Kokku
		Maa ja ehitised	Mobiilside võrk	Fikseeritud side võrk	Muud masinad ja seadmed	Muu inventar ja sisseade	Lõpetamata ehitus	
Saldo seisuga 31. detsember 2007								
Soetusmaksumus		858 512	2 537 129	5 371 905	62 636	401 736	132 837	9 364 755
Akumuleeritud kulum		(547 873)	(1 806 241)	(4 255 441)	(31 699)	(318 387)	-	(6 959 641)
Jääkmaksumus		310 639	730 888	1 116 464	30 937	83 349	132 837	2 405 114
2008. aastal toimunud muudatused								
Jääkmaksumus aasta alguseks		310 639	730 888	1 116 464	30 937	83 349	132 837	2 405 114
Soetamine		13 420	155 706	6 359	19 054	11 364	504 956	710 859
Lisandumine äriühenduste kaudu	10	-	-	-	-	177	-	177
Kapitalirendiga soetatud vara	7	-	-	-	-	8 409	-	8 409
Lisandunud kapitalirendiga soetatud põhivara								
äriühenduste kaudu	7, 10	-	-	-	-	648	-	648
Ümberklassifitseerimine		26 976	123 945	330 782	(1 251)	21 185	(501 637)	-
Ümberklassifitseerimine müügiototel põhivarast		-	-	-	-	-	1 732	1 732
Müük ja mahakandmine		(289)	(164)	(599)	(159)	(576)	-	(1 787)
Amortisatsioonikulu	3 (a)	(19 560)	(238 313)	(205 578)	(17 520)	(54 011)	-	(534 982)
Jääkmaksumus aasta lõpuks		331 186	772 062	1 247 428	31 061	70 545	137 888	2 590 170
Saldo seisuga 31. detsember 2008								
Soetusmaksumus		886 009	2 676 024	5 571 934	72 255	358 027	137 888	9 702 137
Akumuleeritud kulum		(554 823)	(1 903 962)	(4 324 506)	(41 194)	(287 482)	-	(7 111 967)
Jääkmaksumus		331 186	772 062	1 247 428	31 061	70 545	137 888	2 590 170

Täielikult amortiseerunud, kuid endiselt kasutuses olevate materiaalse põhivara objektide soetusmaksumus kokku seisuga 31. detsember 2008 moodustab 4 737 332 tuhat krooni (31. detsember 2007: 4 756 660 tuhat krooni).

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

7. Kapitalirendiga soetatud põhivara

	Telekommunikatsiooni seadmed	Muu inventar ja sisseseade	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2006			
Soetusmaksumus	7 772	-	7 772
Akumuleeritud kulum	(2 533)	-	(2 533)
Jääkmaksumus	5 239	-	5 239
2007. aastal toimunud muudatused			
Jääkmaksumus aasta alguseks	5 239	-	5 239
Soetamine	1 020	-	1 020
Rendiperioodi lõpetamine	(28)	-	(28)
Amortisatsioonikulu	(1 541)	-	(1 541)
Jääkmaksumus aasta lõpuks	4 690	-	4 690
Saldo seisuga 31. detsember 2007			
Soetusmaksumus	8 711	-	8 711
Akumuleeritud kulum	(4 021)	-	(4 021)
Jääkmaksumus	4 690	-	4 690
2008. aastal toimunud muudatused			
Jääkmaksumus aasta alguseks	4 690	-	4 690
Soetamine	-	8 409	8 409
Lisandunud äriühenduste kaudu	-	648	648
Rendiperioodi lõpetamine	(127)	-	(127)
Amortisatsioonikulu	(1 743)	(178)	(1 921)
Jääkmaksumus aasta lõpuks	2 820	8 879	11 699
Saldo seisuga 31. detsember 2008			
Soetusmaksumus	7 718	10 507	18 225
Akumuleeritud kulum	(4 898)	(1 628)	(6 526)
Jääkmaksumus	2 820	8 879	11 699

Informatsioon kapitalirendikohustuste kohta on esitatud lisas 26.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

8. Immateriaalne põhivara

	Lisad	Firmaväärtus	Litsentsid, patendid, kaubamärgid ja kliendisuhted	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2006				
Soetusmaksumus		89 682	314 292	403 974
Akumuleeritud kulum		-	(189 928)	(189 928)
Jääkmaksumus		89 682	124 364	214 046
2007. aastal toimunud muudatused				
Jääkmaksumus aasta alguseks		89 682	124 364	214 046
Soetamine		-	38 833	38 833
Müük ja mahakandmine		-	(107)	(107)
Amortisatsioonikulu	3 (a)	-	(36 761)	(36 761)
Jääkmaksumus aasta lõpuks		89 682	126 329	216 011
Saldo seisuga 31. detsember 2007				
Soetusmaksumus		89 682	337 477	427 159
Akumuleeritud kulum		-	(211 148)	(211 148)
Jääkmaksumus		89 682	126 329	216 011
2008. aastal toimunud muudatused				
Jääkmaksumus aasta alguseks		89 682	126 329	216 011
Soetamine		-	32 448	32 448
Lisandumine äriühenduste kaudu	10	18 377	2 241	20 618
Müük ja mahakandmine		-	(97)	(97)
Amortisatsioonikulu	3 (a)	-	(39 840)	(39 840)
Allahindlused väärtuse languse tõttu	3 (a)	(828)	-	(828)
Jääkmaksumus aasta lõpuks		107 231	121 081	228 312
Saldo seisuga 31. detsember 2008				
Soetusmaksumus		107 231	346 225	453 456
Akumuleeritud kulum		-	(225 144)	(225 144)
Jääkmaksumus		107 231	121 081	228 312

Täielikult amortiseerunud, kuid endiselt kasutuses olevate immateriaalse põhivara objektide soetusmaksumus kokku seisuga 31. detsember 2008 moodustab 106 471 tuhat krooni (31. detsember 2007: 126 905 tuhat krooni).

Allahindlused väärtuse languse tõttu

Firmaväärtuse bilansilist jääkmaksumust testiti seisuga 31. detsember 2008. Raha genereerivate üksuste kaetava väärtust määrati kasutades kasutusväärtuse hindamist. Nimetatud hindamise läbiviimisel kasutati diskonteeritud rahavoogude projektsioone, mis põhinesid juhtkonna poolt heaks kiidetud viie aastastel eelarvetel. Prognoositavad rahavood ekstrapoleeriti kasutades eeldatud kasvumäära. Kasvumäär ei ületa pikaajalist keskmist kasvumäära selles ärikeskkonnas, milles nimetatud rahagenereerivad üksused opereerivad. Juhtkond määratles eelarvelised brutokasumid tuginedes mineviku andmetele ning võttes arvesse turu arenguid.

Kasutatud diskontomäär vastab vastava raha genereeriva üksuse spetsiifilistele riskidele.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Testi tulemusena väärtuse langust ei tuvastatud.

Firmaväärtuse testide läbiviimisel lähtuti järgmistest eeldustest:

	Mobiilside raha genereeriv üksus	IT teenuste raha genereeriv üksus
KKKH ¹⁾	9,7%	9,7%
Eeldatud kasvumäär ²⁾	2,0%	2,0%
Diskontomäär ³⁾	9,7%	9,7%
Vastava raha genereeriva üksuse firmaväärtuse bilansiline väärtus	38 848	68 383

1) Kaalutud keskmine kapitali hind.

2) Prognoositavate rahavoogude ekstrapoleerimisel kasutatud eeldatav kaalutud keskmine kasvumäär.

3) Rahavoogude projektsioonidel kasutatud diskontomäär.

Juhul, kui rahavoogude projektsioonidel kasutada diskontomääraks 11,5%, viiks see IT teenuste raha genereeriva üksuse kasutusväärtuse ja netovarade bilansilise väärtuse vahe nullini.

Viru NET OÜ ühendati alates 1. juunist 2008 Elion Ettevõtte AS-iga. Ühendatud ettevõtte tegevused jaotati Elion Ettevõtte AS-i erinevate üksuste vahel. Seoses sellega võttis Elion Ettevõtte AS-i juhatus vastu otsuse kanda täielikult maha Viru NET OÜ firmaväärtus summas 828 tuhat krooni.

V.K.
24.03.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

9. Tütarettevõtjad

	Lisa	Asukoha-riik	Osalus		Põhitegevus	Omanik
			2008	2007		
AS EMT		Eesti	100%	100%	Mobiilvõrkude rajamine, ekspuateerimine ja mobiilsideteenuste osutamine	AS Eesti Telekom
EMT Esindused AS		Eesti	100%	100%	Telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüük ja vahendus	AS EMT
AS Mobile Wholesale		Eesti	100%	100%	Mobiiltelefonide hulgemüük	AS EMT
Serenda Invest OÜ		Eesti	51%	51%	Eesti internetisuhtlusportaali haldamine	AS EMT
Elion Ettevõtted AS		Eesti	100%	100%	Pakub operaatoritele võrguteenuseid ning ettevõtjatele ja kodukasutajatele andmeside- ja internetitooteid, kõnesidelahendusi ja interneti sisuteenuseid	AS Eesti Telekom
AS Elion Esindus		Eesti	100%	100%	Telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüük ja vahendus	Elion Ettevõtted AS
AS EsData		Eesti	100%	100%	Andmeside-, Interneti- ja kaabelvõrkude opereerimine ja arendamine, ning nendega seotud teenuste osutamine; tegevusalaga seonduvate seadmete müük, paigaldus ja hooldus	Elion Ettevõtted AS
Viru Net OÜ ¹⁾		Eesti	-	100%	Internetiteenused	Elion Ettevõtted AS
AS MicroLink Eesti		Eesti	100%	100%	IT infrastruktuuri toodete müük, tarkvaraarendus, ärirakendused, IT koolitus, andmeside ja võrguteenused, serverikeskused, süsteemihaldus, lõppkasutaja tugi ja kontorisese arvutipargi hooldus	AS Eesti Telekom
IT Koolituskeskuse OÜ	10	Eesti	82,87%	-	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja IT projektijuhtimise koolitusteenused	AS Microlink Eesti
ProTraining Academy UAB	10	Leedu	100%	-	IT koolitusteenused	IT Koolituskeskuse OÜ
SIA IT Protraining Latvia	10	Läti	100%	-	IT koolitusteenused	IT Koolituskeskuse OÜ
BiTA Service Management OÜ	10	Eesti	100%	-	IT Service Management (ITIL metoodika) konsultatsioonid ning koolitusteenused	IT Koolituskeskuse OÜ

1) Viru Net OÜ alates 1. juunist 2008 on ühendatud Elion Ettevõtted AS-iga.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

11. Investeeringud sidusettevõtjatesse

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Aktsiate ja osade soetusmaksumus	32 509	32 509
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud akumuleeritud kahjum peale saadud dividende	(21 934)	(19 087)
Investeeringu bilansiline väärtus	10 575	13 422

Grupi sidusettevõtjate lühiülevaade seisuga 31. detsember 2008 ja 2007 on toodud alljärgnevalt:

	Asukoha riik	Osalus		Põhitegevus	Omanik
		2008	2007		
AS Sertifitseerimiskeskus	Eesti	50%	50%	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenuste ning nendega seotud teenuste osutamine	Elion Ettevõtted AS – 25% AS EMT – 25%
OÜ Voicecom	Eesti	26%	26%	Mobiilsidega seotud teenuste pakkumiseks vajaliku arvuti- tarkvara projekteerimine ja valmistamine	AS EMT

Sidusettevõtjate koondfinantsandmed

	AS Sertifitseerimis- keskus	OÜ Voicecom
2008		
Aktivad kokku	22 336	10 742
Kohustused kokku	4 629	4 129
Tulud kokku	32 708	10 039
Puhaskasum / (kahjum)	(6 178)	474
2007		
Aktivad kokku	27 851	9 217
Kohustused kokku	3 966	3 532
Tulud kokku	26 129	22 406
Puhaskasum / (kahjum)	(8 234)	711

V.K.
24.08.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

12. Finantsinstrumentide kategooriad

Finantsinstrumentide arvestuspõhimõtted on rakendatud alljärgnevate bilansikirjete osas:

	Lisad	Laenu- d ja nõuded	Finants- kohustused	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2008				
<u>Varad vastavalt bilansile</u>				
Nõuded ostjate vastu ja muud finantsnõuded	13,16	1 084 508	-	1 084 508
Lühiajalised finantsinvesteeringud	17	500 000	-	500 000
Raha ja raha ekvivalendid	18	363 099	-	363 099
Kokku		1 947 607	-	1 947 607
<u>Kohustused vastavalt bilansile</u>				
Intressikandvad laenu- ja kohustused	20	-	9 933	9 933
Võlad tarnijatele ja muud finantskohustused	24, 25	-	413 133	413 133
Kokku		-	423 066	423 066
Saldo seisuga 31. detsember 2007				
<u>Varad vastavalt bilansile</u>				
Nõuded ostjate vastu ja muud finantsnõuded	13, 16	1 075 989	-	1 075 989
Lühiajalised finantsinvesteeringud	17	694 040	-	694 040
Raha ja raha ekvivalendid	18	396 778	-	396 778
Kokku		2 166 807	-	2 166 807
<u>Kohustused vastavalt bilansile</u>				
Intressikandvad laenu- ja kohustused	20	-	4 121	4 121
Võlad tarnijatele ja muud finantskohustused	25	-	432 054	432 054
Kokku		-	436 175	436 175

v.k.
24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

13. Mitmesugused pikaajalised nõuded

Grupi pikaajaliste nõuete intressimäärad ja tagasimaksmise tingimused on alljärgnevad:

	Lisad	Intressi- määr	Lõpptähtaeg	31. detsember 2008	31. detsember 2007
(a) Pikaajalised laenud					
Laen Põlvamaa Omavalitsuse Liidule		10%	2010	1 055	1 055
Nõuete pikaajaline osa				1 055	1 055
(b) Pikaajalised ostjatelt laekumata arved					
Faktooringnõuded				54	422
Ostjatelt laekumata arved				37 831	45 942
				37 885	46 364
Nõuete lühiajaline osa (-)	16			(32 255)	(42 082)
Nõuete pikaajaline osa				5 630	4 282
(c) Muud pikaajalised nõuded					
Järelmaksu nõuded		2% - 16%	2009 - 2011	173 615	168 567
Kapitalirendi nõuded	14 (a)	8% - 15%	2009 - 2011	79 127	86 750
				252 742	255 317
Nõuete lühiajaline osa (-)	16			(163 747)	(145 595)
Nõuete pikaajaline osa				88 995	109 722
Nõuete pikaajaline osa kokku	12			95 680	115 059

Ülaltoodud pikaajaliste nõuete tagasimaksed jagunevad alljärgnevalt:

	2008	2007
Kuni üks aasta	196 002	187 677
Üks kuni viis aastat	95 680	115 059
	291 682	302 736

14. Kapitali- ja kasutusrent (Grupp rendileandja)

a) Kapitalirent

Kapitalirenti tehtud investeeringute summad ning kapitalirendist saadavad rendimaksed on alljärgnevad:

	Lisa	31. detsember 2008	31. detsember 2007
(a) Kapitalirendi nõude pikaajaline osa			
Kapitalirent - brutoinvesteering aasta lõpuks		25 697	43 857
Realiseerimata finantstulu (-)		(3 419)	(5 157)
Kapitalirendi pikaajalise osa netoinvesteering		22 278	38 700
(b) Kapitalirendi nõude lühiajaline osa			
Kapitalirent - brutoinvesteering aasta lõpuks		65 230	56 108
Realiseerimata finantstulu (-)		(8 381)	(8 058)
Kapitalirendi lühiajalise osa netoinvesteering		56 849	48 050
Kapitalirendi netoinvesteering kokku	13 (c)	79 127	86 750

Kapitalirenditingimustel on rendile antud arvuteid, digiTV seadmeid (lepingu pikkus 3 aastat) ning mobiiltelefone (lepingu pikkus 2 aastat).

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008**KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Ülaltoodud kapitalirendi tagasimaksed jagunevad alljärgnevalt:

	Lisa	31. detsember 2008	31. detsember 2007
(a) Kapitalirendi brutoinvesteeringu tagasimaksed			
Kuni üks aasta		63 609	56 108
Üks kuni neli aastat		27 318	43 857
		90 927	99 965
Realiseerimata finantstulu (-)		(11 800)	(13 215)
Kapitalirendi netoinvesteering	13 (c)	79 127	86 750
(b) Kapitalirendi netoinvesteeringu tagasimaksed			
Kuni üks aasta		55 471	48 050
Üks kuni neli aastat		23 656	38 700
Kapitalirendi netoinvesteering	13 (c)	79 127	86 750

b) Kasutusrent

AS-i Eesti Telekom Grupp rendib kasutusrendi tingimustel ruume, arvuteid ja IT-rakendusi. Kasutusrendi lepingutel ei ole lisatingimusi ja neid on võimalik lõpetada maksimaalselt kolme kuu etteütlemisega.

2008. ja 2007. majandusaastal teeniti renditulu vastavalt 42 251 tuhat krooni ja 48 595 tuhat krooni.

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Kasutusrendile antud bürootehnika (põhivara rühm „Muu inventar ja sisseseade“)		
Soetusmaksumus	79 804	95 743
Akumuleeritud kulum	(69 231)	(59 167)
Jääkmaksumus	10 573	36 576
Aruandeaastal arvestatud kulum	(25 510)	(31 303)

Kasutusrendile antud Grupile mittevajalikud ruumid moodustavad ebaolulise osa kogu ettevõtte kinnisvarast.

15. Varud

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Kaubad, toore ja materjalid	34 864	65 313
Ostetud kaubad müügiks	127 382	115 382
Ettemaksed tarnijatele	7 697	6 878
	169 943	187 573

Varusid on 2008. aastal alla hinnatud kogusummas 13 077 tuhat krooni (2007: 1 266 tuhat krooni) tulenevalt nende neto realiseerimisväärtuse langemisest alla soetusmaksumuse.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

16. Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded

	Lisad	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Nõuded ostjate vastu			
Ostjatelt laekumata arved	12	768 762	778 773
<i>s.h. pikaajaliste ostjatelt laekumata arvete lühiajaline osa</i>	13 (b)	32 255	42 082
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete saldo		(23 145)	(17 071)
		745 617	761 702
Muud lühiajalised finantsnõuded			
Muude pikaajaliste nõuete lühiajaline osa	13 (c)	163 747	145 595
Rahvusvaheliste arvelduste viitlaekumised		46 474	24 890
Periodiseeritud intressitulu		9 623	10 988
Muud viitlaekumised		222	684
	12	220 066	182 157
Mitmesugused nõuded			
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud		47 788	33 565
Käibemaksu ettemaksed / tagasinõuded		10 080	5 337
Muude maksude ettemaksed / tagasinõuded		127	69
Nõuded sidusettevõtjate vastu	30 (c)	309	206
Muud nõuded		17 698	9 903
		76 002	49 080
		1 041 685	992 939

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates arvetes

	2008	2007
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi algul	(17 071)	(11 243)
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks loetud	(28 354)	(22 186)
Lootusetuks tunnistatud arved	22 280	16 358
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpul	(23 145)	(17 071)

17. Lühiajalised finantsinvesteeringud

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Lühiajalised investeeringud tähtajaga üle 3 kuu ning kuni 12 kuuni		
Tähtajalised hoiused	500 000	694 040

Keskmine sisemine intressimäär lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt oli 2008. aastal järgmine:

- investeeringud kroonides – 6,16% (2007: 4,41%);
- investeeringud eurodes – 4,11% (2007: 3,86%).

17.12.08
24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008**KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Lühiajaliste finantsinvesteeringute struktuur valuutade järgi

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Lühiajalised investeeringud kroonides		
Tähtajalised hoiused	500 000	660 000
Lühiajalised investeeringud eurodes		
Tähtajalised hoiused	-	34 040
Lühiajalised finantsinvesteeringud kokku		
Tähtajalised hoiused kokku	500 000	694 040

Kauplemiseesmärgil soetatud või müügiootel finantsinvesteeringuid Grupis 2008. kui ka 2007. aastal ei olnud.

18. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad sularahast ja pangakontodest alljärgnevalt:

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Sularaha teel	2 256	2 576
Sularaha kassas	1 596	1 764
Arvelduskontod	259 247	134 368
Tähtajalised hoiused (tähtajaga kuni 3 kuud)	100 000	258 070
	363 099	396 778

Keskmine sisemine intressimäär arvelduskontodelt oli 2008. aastal järgmine:

- arvelduskontod kroonides – 5,21% (2007: 3,81%);
- arvelduskontod eurodes – 3,47% (2007: 3,44%);
- arvelduskontod USA dollarites – 2,05% (2007: 4,67%).

19. Omakapital**a) Aktsiakapital**

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Emiteeritud aktsiad (tk.)		
Lihtaktsiad nimiväärtusega 10 krooni aktsia kohta, täielikult makstud:	137 954 528	137 954 528

AS-i Eesti Telekom lihtaktsiate omanikel on õigus saada dividende vastavalt üldkoosoleku otsustele ja üks aktsia annab neile ühe hääle emaettevõtja aktsionäride üldkoosolekutel.

V k.
24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008**KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Alljärgnevat tabelites on esitatud suuremate AS-i Eesti Telekom lihtaktsiate omanike nimekiri 2008. ja 2007. aastate lõpu seisuga.

	31. detsember 2008	
	Aktsiate arv	Osaluse %
Baltic Tele AB	82 936 299	60,12%
Rahandusministeerium	33 346 464	24,17%
Eesti Arengufond	4 138 636	3,00%
SEB kliendid	2 864 734	2,08%
Deutsche Bank (GDR-ide kontod)	2 264 220	1,64%
ING Luxembourg S.A.	2 055 783	1,49%
Clearstream Banking Luxembourg S.A. kliendid	584 976	0,42%
UniCredit Bank Austria AG	496 386	0,36%
Mellon Treaty Omnibus	392 152	0,28%
State Street Bank and Trust Omnibus Account	335 945	0,24%
Muud avalikud investorid	8 538 933	6,20%
	137 954 528	100,00

	31. detsember 2007	
	Aktsiate arv	Osaluse %
TeliaSonera AB (otsene omanik Baltic Tele AB)	81 738 899	59,25
Eesti Vabariik	33 346 464	24,17
Eesti Arengufond	4 138 636	3,00
Deutsche Bank Trust Company Americas	3 212 238	2,33
ING Luxembourg S. A.	1 798 330	1,30
Danske Bank kliendid	1 417 453	1,03
Skandinaviska Enskilda Banken AB kliendid	1 402 350	1,02
Bank Austria Creditanstalt AG kliendid	1 202 410	0,87
Morgan Stanley Co International Equity kliendid	1 023 500	0,74
Clearstream Banking Luxembourg kliendid	633 240	0,46
Muud avalikud investorid	8 041 008	5,83
	137 954 528	100,00

b) Ülekurs

Ülekurs – väljalastud aktsiate väljalaskehinna ning nimiväärtuse positiivne vahe.

c) Reservid

Reservina on kajastatud Äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reservkapital, mida võib aktsionäride üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

d) Dividendid

Aruandeperioodil kuulutati ja maksti välja dividende kogusummas 1 448 523 tuhat krooni (2007: 1 310 568 tuhat krooni) ehk 10,50 krooni lihtaktsia kohta (2007: 9,50 krooni lihtaktsia kohta).

Vähemusosa osanikele (Serenda Invest OÜ vähemusosanikud) maksti 2008. aastal välja dividende summas 7 531 tuhat krooni (2007. aastal vähemusosa osanikele dividende ei makstud).

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

e) Õigus aktsiate tagasiostmiseks

22. mail 2008 toimunud aktsionäride korraline üldkoosolek andis AS-i Eesti Telekom juhatusele õiguse viie aasta jooksul, s.o. kuni 22. maini 2013 (eelmine aktsionäride korraline üldkoosoleku otsus 22. maist 2007 sama õiguse osas kehtis kuni 22. maini 2008), omandada AS Eesti Telekom lihtaktsiaid selliselt, et AS-ile Eesti Telekom kuuluvate omaaktsiate nimiväärtuste summa ei ületa seadusega lubatud piiri ning aktsia eest tasutav summa ei ole suurem kui aktsia omandamise päeval Tallinna Börsil AS-i Eesti Telekom aktsia eest tasutud kõrgeim hind. AS-il Eesti Telekom tuleb tasuda nimetatud aktsiate eest Grupi netovarast, mis ületab aktsiakapitali, kohustuslikku reservkapitali ja ülekursi. Käesoleva otsuse täitmiseks omandatavate aktsiate arv määratakse enne igakordset ostutehingut AS-i Eesti Telekom nõukogu otsusega.

Aruandeaasta jooksul ei ole AS Eesti Telekom oma aktsiaid tagasi ostnud.

f) Tava- ja lahustatud aktsia puhaskasum

	2008	2007
Emaettevõtja osalus tegevusalade aruandeaasta puhaskasumis (kroonides)	1 434 835 000	1 505 098 000
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv	137 954 528	137 954 528
Tava puhaskasum aktsia kohta (kroonides)	10,40	10,91

Arvestades asjaolu, et aktsiate tulu lahustava toimega tehinguid Grupis 31.12.2008 ja 31.12.2007 seisuga ei olnud, oli **lahustatud puhaskasum aktsia kohta** võrdne tema tava puhaskasumiga.

g) Aktsiahind

AS-i Eesti Telekom aktsia on noteeritud Tallinna Börsi põhinimekirjas ja Londoni Väärtpaberibörsi GDR-ide põhinimekirjas. GDR (Global Depositary Receipts) on hoiutäht, mis on võrdne kolme lihtaktsiaga.

2008. aasta jooksul oli AS-i Eesti Telekom aktsia kõrgeim hind Tallinna Börsil 125,02 krooni ja madalaim 59,61 krooni aktsia kohta (2007: vastavalt 168,51 krooni ja 102,80 krooni). Aktsia keskmine hind oli 103,32 krooni aktsia kohta (2007: 127,69 krooni aktsia kohta).

20. Intressikandvad võlakohustused

	Lisad	31. detsember 2008	31. detsember 2007
(a) Pikaajalised			
Faktooringkohustused	21	-	54
Kapitalirendikohustused	26 (b)	5 872	1 289
	12	5 872	1 343
(b) Lühiajalised			
Faktooringkohustused	21	54	368
Kapitalirendikohustused	26 (b)	4 007	2 410
	12	4 061	2 778

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

21. Informatsioon intressikandvate võlakohustuste kohta (v. a. kapitalirent)

Pangalaenudest tulenevaid kohustusi Grupil seisuga 31. detsember 2008 ei ole.

Grupi pikaajaliste kohustuste tingimused on alljärgnevad:

	Lisa	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Faktooringlepingud		54	422
Lühiajaline osa (-)	20 (b)	54	(368)
Pikaajaline osa	20 (a)	-	54

Ülaltoodud pikaajaliste võlakohustuste tagasimaksed jagunevad alljärgnevalt:

	2008	2007
Kuni üks aasta	54	368
Üks kuni kolm aastat	-	54
	54	422

22. Pensionikohustus

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Pensionikohustuse lühiajaline osa	1 032	4 814
Pensionikohustuse pikaajaline osa	2 158	3 239
Pensionikohustus kokku	3 190	8 053
Aruandeaasta algsaldo	8 053	8 777
Makstud aruandeaasta jooksul	(4 905)	(893)
Diskonto amortisatsioon	42	169
Aruandeaasta lõppsaldo	3 190	8 053

Pensionikohustuse arvutamise aluseks on võetud vastavad töövõtjatega sõlmitud lepingud, millest tulenevad pensionikohustused on kindla ajaperioodiga. Neid kajastatakse bilansis kohustuse tekkimisel nüüdisväärtuses. Diskontomäärana kasutatakse pikaajaliste kvaliteetsete ettevõtjate võlakirjade intressimäärasid, mille keskmiseks intressimääraks on 4,5 %.

vk
24.03.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

23. Eraldised

	Rekon- strueerimis- eraldis	Lahkumis- hüvitise eraldis	Tehnorajatiste talumise hüvitiste eraldis	Garantii- kohustuse eraldis	Muud eraldised	Eraldised kokku
Eraldiste lühiajaline osa	-	2 827	-	148	-	2 975
Eraldiste pikaajaline osa	22 040	-	-	531	-	22 571
Eraldised kokku	22 040	2 827	-	679	-	25 546
Aruandeaasta algsaldo	20 094	1 957	1 980	808	307	25 146
Moodustatud ja ümberhinnatud aruandeaasta jooksul	1 946	8 891	(1 978)	(81)	375	9 153
Kasutatud aruandeaasta jooksul	-	(8 021)	(2)	(48)	(682)	(8 753)
Aruandeaasta lõppsaldo	22 040	2 827	-	679	-	25 546

- **Rekonstrueerimiseraldis.** AS EMT on moodustanud mastide- ja moodulhoonete likvideerimiseraldis. Mastide- ja moodulhoonete aluste maade kasutamiseks on ettevõtte sõlminud kahte liiki lepinguid „Hoonestusõiguse seadmise lepingud” ja „Kinnistu isikliku kasutusõigusega koormamise lepingud”. Enamus lepinguid on sõlmitud tähtajaga 25 ja 50 aastat. Sõlmitud lepingute lõppemisel on AS EMT kohustatud hüvitama kõik kulud, mis on seotud lepinguobjektide tavapärasesse majanduslikku heakorda viimisega, eelkõige vabastama lepinguobjektid kasutuskõlbmatutest ehitistest ja rajatistest ning viima kinnistud lepingute sõlmimisele eelnenud seisundisse.
- **Lahkumishüvitise eraldis.** Eraldis on moodustatud ning seda kasutatakse seoses töölepingute lõpetamisega siis ja ainult siis, kui ettevõtjal on töösuhete lõpetamiseks detailne kirjalik plaan ja puuduvad reaalsed võimalused selle plaani elluviimisest loobumiseks.
- **Tehnorajatiste talumise hüvitiste eraldis.** Vastavalt 30 aprilli 2004 Riigikohtu otsusele lasub tehnorajatiste ja võrkude omanikel kohustus maksta maaomanikele nende maale ehitatud tehnorajatiste ja võrkude talumise hüvitist alates 01.oktoobrist 2004. Rakendusseadus selle kohta oli vastuvõetud 21. veebruaril 2007.
- **Garantiikohustuse eraldis.** Antud teenuste lisagarantiiga seotud eraldis.

24. Intressi mittekandvad pikaajalised võlakohustused

	Lisad	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Pikaajaline tütarettevõtjate aktsiate soetamisega kaasnev tasumata osa	10, 12	280	-
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	27	1 709	-
		1 989	-

VR
24.08.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

25. Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused

	Lisad	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Tarnijatele tasumata arved ning muud lühiajalised finantskohustused			
Tarnijatele tasumata arved		349 196	358 467
Rahvusvaheliste arvelduste viitvõlad		47 944	60 728
Lühiajaline tütarettevõtjate aktsiate soetamisega kaasnev tasumata osa	10	-	5 144
Viitvõlad tarnijatele		12 361	6 079
Muud viitvõlad		3 352	1 636
	12	412 853	432 054
Muud lühiajalised kohustused			
Viitvõlad töövõtjatele		142 032	141 726
Muud ettemakstud tulud		43 280	47 394
Käibemaks		25 842	17 299
Sotsiaalmaks		18 781	15 208
Füüsilise isiku tulumaks		10 090	8 356
Erisoodustuste tulumaks		781	1 502
Töötuskindlustusmaks		453	366
Muud maksud		1 035	644
Ostjate ettemaksed		4 981	3 964
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	27	3 137	2 350
Võlad sidusettevõtjatele	30 (c)	131	126
		250 543	238 935
		663 396	670 989

26. Kasutus- ja kapitalirent (Grupp rendilevõtja)

a) Kasutusrendi maksed

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Minimaalsed rendimaksed mittetühistatavate kasutusrendilepingute alusel tähtajaga:		
Kuni üks aasta	29 466	34 517
Üks kuni viis aastat	35 673	41 046
	65 139	75 563

Kasutusrendikulu 2008. ja 2007. aastal oli vastavalt 28 711 tuhat krooni ja 29 391 tuhat krooni.

b) Kapitalirendimaksed

	Lisa	31. detsember 2008	31. detsember 2007
Kapitalirendimaksed, nii põhimaksed, kui ka intressid, kuuluvad maksmisele järgnevalt:			
Kuni üks aasta		4 585	2 552
Üks kuni kolm aastat		6 347	1 331
		10 932	3 883
Intressikulud (-)		(1 053)	(184)
Kapitalirendimakssete põhiosa nüüdisväärtus		9 879	3 699
Lühiajaline osa (-)	20 (b)	(4 007)	(2 410)
Pikaajaline osa	20 (a)	5 872	1 289
Keskmine intressimäär aastas		6,7% - 7,4%	1% - 9%

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

27. Sihtfinantseerimine

	Lisad	2008	2007
Tegevuskulude finantseerimine			
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi alguses		355	-
Saadud Euroopa Liidu AXMEDIS projekti toetusfondilt		381	995
Kajastatud sihtfinantseerimise tuluna		(736)	(640)
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi lõpus	25	-	355
Varade sihtfinantseerimine			
Amortiseerimata jääk perioodi alguses		1 995	1 804
Saadud Vabariigi Valitsuselt		6 450	4 628
Amortiseeritud tulusse		(3 599)	(4 437)
Amortiseerimata jääk perioodi lõpus		4 846	1 995
Amortiseerimata jäägi lühiajaline osa	25	3 137	1 995
Amortiseerimata jäägi pikaajaline osa	24	1 709	-
Tuluna kajastatud toetus kokku		4 335	5 077

Tegevuskulude finantseerimine. Alates 2007. aasta algusest osaleb Elion Ettevõtted AS rahvusvahelises tehnoloogiaarenduse konsortsiumis AXSMEDIS, mis koondab erinevaid telekommunikatsiooni ettevõtteid, ülikoole jt. ettevõtteid nii Euroopast kui ka Aasiast. Konsortsium tegeleb multimeedia platvormi arendamisega. Projekti raames soovitakse luua üleeuroopaline multimeedia standard, millega saaks digitaalselt meediat mugavalt eri riikide vahel vahetada ja levitada. Euroopa Liit, kes on ühisest multimeedia standardist huvitatud (ühtne digitaalne euroliidu turuplats), tasub selle arendamisega kaasnevad kulud. Projekti kogumaksumus on ca 20 miljoni eurot ja seda finantseeritakse Euroopa Liidu 6ndast meetmest (SIXTH FRAMEWORK PROGRAMME PRIORITY 2 Information Society Technologies EU).

Varade sihtfinantseerimine all on kajastatud riigieelarvest sihtotstarbeliste vahendite kasutamise ja AS-i EMT ning Elion Ettevõtted AS-i poolt tehtud kulutuste hüvitamise lepingu alusel soetatud ning EV Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt aktsepteeritud riist- ja tarkvara sihtfinantseerimine.

28. Finantsriskide juhtimine**Finantsriskid**

Grupi äritegevusest tingituna on Grupp avatud mitmetele finantsriskidele: tururiskile (kaasarvatud valuuta-, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressi- ning hinnariskile), krediidi- ning likviidsusriskidele. Grupi riskijuhtimine on suunatud finantsturgude prognoosimatusest tulenevate potentsiaalsete kahjude minimeerimisele.

Finantsriskide juhtimise eesmärgiks on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Grupi finantseerimisega ning likviidsete varade ja finantsriskide juhtimisega tegeleb Treasury vastavalt AS-i Eesti Telekom nõukogu poolt kinnitatud reeglitele.

Grupi likviidsete varade efektiivsemaks juhtimiseks on Grupil avatud kontsernikontod Swedbank AS-is, AS-is SEB Pank, AS-is Danske Bank Eesti filiaalis ja Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaalis. Kontsernikonto kaudu toimub vajaduse korral ka tütarettevõtjate finantseerimine.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

a) Tururisk

1. Valuutakursiriskide maandamise instrumendid

Valuutarisk on potentsiaalne kahju valuutakursside ebasoodsast liikumisest Eesti krooni suhtes. Välisvaluutas fikseeritud kohustustest tuleneva valuutariski maandamiseks on Grupp rakendanud välisvaluuta forward-, optionsiooni- ning swap-tehinguid, samuti on Grupi kontodel riskide maandamiseks välisvaluuta aktiivaid.

Grupi Treasury juhib valuutariske arvestades piirangut, et igal ajahetkel ei tohi valuutakursside liikumine üle 5% omada avatud valuutaposisioonidele suuremat mõju kui 3 miljonit krooni.

Põhilised välisvaluutat, millega Grupp arveldab, on euro ja USA dollar. 2008. aasta jooksul toimus ligikaudu 10% arveldustest euros ning alla 5% arveldustest USA dollaris. Ülejäänud valuutades jäi arvelduste maht alla 1%.

Arvestades tehingute mahte ja riske nii 2007, kui ka 2008. aastatel ei pidanud Grupi juhtkond valuutariskide maandamiseks tuletisinstrumentide rakendamist vajalikuks.

Grupi monetaarsed varad ja kohustused, mis on fikseeritud muus valuutas kui Eesti kroon, on toodud alljärgnevas tabelis (tuhandetes kroonides). Arvestades asjaolu, et Eesti kroonil ja eurol on fikseeritud valuutavahetuskurss, ei prognoosi juhatus euroga seotud valuutakursi riski.

	EUR	USD	SDR	GBP	LVL	LTL	SEK	RUB
31. detsember 2008								
<u>Finantsvarad / (-kohustused)</u>								
Raha ja raha ekvivalendid	7 473	260	-	-	-	739	-	-
Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded	76 558	7	8 506	-	22	168	-	-
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	(35 722)	(2 145)	(3 794)	(175)	(552)	(231)	-	-
Finantsvara / (-kohustused) kokku, neto	48 309	(1 878)	4 712	(175)	(530)	676	-	-
Mõju neto tulemusele, juhul kui välisvaluuta tugevneks krooni suhtes 10% võrra	-	(188)	471	(18)	(53)	68	-	-
Mõju neto tulemusele, juhul kui välisvaluuta nõrgeneks krooni suhtes 10% võrra	-	188	(471)	18	53	68	-	-
31. detsember 2007								
<u>Finantsvarad / (-kohustused)</u>								
Raha ja raha ekvivalendid	25 547	4 502	-	-	-	-	-	24
Lühiajalised finantsinvesteeringud	34 040	-	-	-	-	-	-	-
Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded	43 889	79	9 482	35	-	-	-	-
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	(35 439)	(3 615)	(20 028)	-	-	-	(77)	(21)
Finantsvara / (-kohustused) kokku, neto	68 037	966	(10 546)	35	-	-	(77)	3
Mõju neto tulemusele, juhul kui välisvaluuta tugevneks krooni suhtes 10% võrra	-	97	(1 055)	4	-	-	(8)	-
Mõju neto tulemusele, juhul kui välisvaluuta nõrgeneks krooni suhtes 10% võrra	-	(97)	1 055	(4)	-	-	8	-

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

2. Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Ettevõtte rahalised vahendid teenivad arvelduskontodel üleöödeposiidi intresse, mis on avatud intressiriskile EURIBORI intressimäära kõikumise ulatuses. Ettevõtte lunastustähtajani hoitavad finantsvarad (lisa 17) teenivad fikseeritud intresse, mis on avatud ettevõtte õiglase väärtuse intressiriskile.

Intressiriski kannavad pikaajalised finantsvarad ja kohustused, mis on tundlikud intressimäärade muutumisele. Tähtajaliste depositide (lisa 17), kapitalirendi ning järelmaksu nõuete (lisa 13 (c)) ja kohustuste (lisa 26 (b)) lepingud on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita Grupile rahavoogude intressimäära riski.

Intressirisk finantskohustustele tuleneb intressimäärade volatiilsusest, mille tulemusena on raske prognoosida võetud kohustuste täpseid tagasimaksete suurus. Halvemal juhul, suurte võlakohustuste olemasolul intressimäärade tõustes, on risk ettevõtja maksevõime halvenemisele.

1%-lise paralleelse intressimuudatuse (intressitõusu / -languse) mõju netointressitulule oleks 2 401 tuhat krooni (2007: 1 057 tuhat krooni), tulenevalt lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt (üleöödeposiidid) arvestatud netointressitulu suurenemisest / vähenemisest.

Maksimaalne võimalik krediidirisk kõikide finantsvara liikide lõikes on võrdne nende bilansiliste väärtustega. Informatsioon Grupi intressikandvatest võlakohustustest on toodud finantsaruannete lisades 20, 21 ja 26 (b).

3. Hinnarisk

Grupp ei ole avatud finantsinstrumentidega seotud hinnariskile, kuna Grupil ei ole investeeringuid omakapitaliinstrumentidesse (v. a. osalused tütar- ja sidusettevõtetes).

b) Krediidirisk

Krediidirisk on potentsiaalne raamatupidamislik kahjum, mis tekiks aruandekuupäeval juhul, kui lepingulised partnerid ei täidaks oma kohustusi. Grupil ei ole olulisi riske üksik klientide ega teiste suhtes. Vähendamaks krediidiriske, hindab Grupp järjepidevalt klientide maksedistsipliini. Juhtkond ei eelda kohustuste mittetäitmist klientide poolt.

Finantsvarade tähtajaline struktuur

	Lisad	Tasumise tähtaeg ei ole saabunud	Aegunud, kuid väärtus ei ole langenud					
			Kuni üks kuu	Üks kuni kolm kuud	Kolm kuni kuus kuud	Kuus kuni kaksteist kuud	Kokku	
31. detsember 2008								
<u>Varad vastavalt bilansile</u>								
Nõuded ostjate vastu ja muud finantsnõuded	12, 13,	16	993 840	72 957	14 807	2 159	745	1 084 508
Lühiajalised finantsinvesteeringud	17	17	500 000	-	-	-	-	500 000
Raha ja raha ekvivalendid	18	18	363 099	-	-	-	-	363 099
Kokku			1 856 939	72 957	14 807	2 159	745	1 947 607
31. detsember 2007								
<u>Varad vastavalt bilansile</u>								
Nõuded ostjate vastu ja muud finantsnõuded	12, 13,	16	886 410	163 985	18 757	5 935	902	1 075 989
Lühiajalised finantsinvesteeringud	17	17	694 040	-	-	-	-	694 040
Raha ja raha ekvivalendid	18	18	396 778	-	-	-	-	396 778
Kokku			1 977 228	163 985	18 757	5 935	902	2 166 807

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Grupi krediidipoliitika kujutab endast krediidi juhtimise protsessi, mille käigus sihikindla tegevuse tulemusena langetatakse krediteerimise otsuseid ja teostatakse võlgnevuse sissenõudmise tegevusi. Grupi krediidipoliitika eesmärk on ennetada klientide maksehäireid, maandada krediidiriske ja tagada võlgnevuste laekumine, et täita Grupi üldiseid ärilisi eesmärke.

Grupi juhtkond on rakendanud mitmeid kontrollprotseduure, mis on seotud nõuete ning muude finantsnõuete krediidikvaliteedi jälgimisega. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse kliendi mõjutamiseks järgmisi sissenõudmise vahendeid: telefonikõned, SMS-id, teatised, võlanõuded, info edastamine Maksehäireregistrisse. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral rakendatakse nende suhtes selliseid sanktsioone, nagu teenuse osaline piiramine, teenuse täielik piiramine, krediitmüügi peatamine, lepingu(te) ülesütlemine ning viivis.

Kapitalirendi korral (lisa 13 (c), 14 (a)) on rendile antud varad Grupi omand kuni viimase makse laekumiseni. Juhul, kui klient ei pea kinni oma maksukohustustest, kuuluvad seadmed tagastamisele. Järelmaksu korral (lisa 13 (c)) läheb vara omandiõigus kliendile üle kohe.

Grupis on kindlaks määratud reeglid, mis kohustavad jälgima investeeringute ja finantstehingute vastaspoolte krediidireitinguid ning limiite. Vabade rahaliste vahendite hoidmiseks, maaklerteenuse ostmiseks ning valuutatehingute teostamiseks on Grupil lubatud kasutada vastaspooltena vähemalt Moody's Baa3 krediidireitingut omavaid Eesti pankasid ning vähemalt Moody's A2 krediidireitingut omavaid välispankasid. Kogu krediidirisk finantsinstrumentides ja investeeringutes ei tohiks ületada 60% Eesti Telekom Grupi kogu omakapitalist. Krediidiriski tehingute vastaspoolel saaksid olla valitsusagentuurid, pangad, ettevõtted ja rahaturu fondid. Krediidilimiite aruandlusperioodil ei ületatud. Kolmandate osapoolte poolt ei ole seatud tagatise finantsvaradele Grupi kasuks.

Grupi lühiajalised finantsinvesteeringud (lisa 17) ning raha ja raha ekvivalendid (lisa 18) on paigutatud Eesti finantsasutustesse, mis omavad vähemalt Moody's Baa3 krediidireitingut ning välismaiste finantsasutustesse, mis omavad vähemalt Moody's A2 krediidireitingut.

Grupi finantsvarade hulgas ei ole üksikult olulisi finantsvarasid, mille väärtus on langenud. Grupp ei ole majandusaasta jooksul finantsvarade allahindamisest kandnud olulisi kahjusid (vt. Lisa 4, nõuete allahindluse muutus). Sellest tulenevalt hindab juhtkond nende finantsvarade, mille tasumise tähtaeg ei ole saabunud, krediidikvaliteeti heaks.

Maksimaalne võimalik krediidirisk kõikide finantsvara liikide lõikes on võrdne nende bilansiliste väärtustega.

c) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk esindab ohtu ettevõtja maksevõimele. Risk realiseerub, kui ettevõtjal ei jätku vabasid vahendeid võetud laenude teenindamiseks, käibekapitali vajaduste rahuldamiseks, investeeringuteks ja/või deklareeritud dividendide maksmiseks.

AS-i Eesti Telekom nõukogu on sätestanud minimaalseks vajalikuks likviidsustasemeks (MVL) 5% Grupi planeeritud aastasest netokäibest igal ajahetkel. MVL-i arvutamiseks summeeritakse käibevara ja kokku lepitud, kuid kasutamata krediidivõimalused, ning lahutatakse 12 järgneva kuu jooksul tagasi makstavad kohustused.

V.K.
24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008**KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Allpool toodud tabel analüüsib Grupi finantskohustusi grupeerituna perioodide lõikes vastavalt järelejäänud lepingulistele tähtaegadele bilansi koostamise kuupäeva seisuga. Tabelis avalikustatud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood.

	Lisad	Kuni üks aasta	Üks kuni neli aastat	Tulevaste perioodide rahavood kokku	Bilansiline väärtus kokku
31. detsember 2008					
Võlad tarnijatele ja muud kohustused	24, 25	663 396	1 989	665 385	665 385
Intressikandvad laenud ja kohustused	21, 26 (b)	4 639	6 347	10 986	9 933
31. detsember 2007					
Võlad tarnijatele ja muud kohustused	25	670 989	-	670 989	670 989
Intressikandvad laenud ja kohustused	21, 26 (b)	2 920	1 385	4 305	4 121

d) Omakapitaliriski juhtimine

Eesti Telekom Grupi eesmärkideks omakapitali juhtimisel on kindlustada Grupi jätkusuutlik tegevus, et tagada aktsionäridele nende investeringute kasumlikkus ning tulu teistele huvirühmadele, hoolitseda optimaalse kapitali struktuuri eest, vähendades kapitali kulusid.

Eestis Vabariigis kehtiv Äriseadustik kehtestab Eestis registreeritud ettevõtetele aktsiakapitali osas järgmised nõudmised:

- aktsiaseltsi minimaalne aktsiakapital peab olema vähemalt 400 tuhat krooni;
- aktsiaseltsi netovara peab moodustama vähemalt poole ettevõtte aktsiakapitalist, aga mitte vähem kui 400 tuhat krooni.

Aktsiaseltsi aktsiakapitali suurus või selle miinimum- ja maksimumkapital määratakse kindlaks ettevõtte põhikirjas, kusjuures miinimumkapitali suurus peab olema vähemalt ¼ maksimumkapitalist.

Vastavalt põhikirjale on AS-i Eesti Telekom miinimumaktsiakapitaliks 735 000 tuhat krooni ja maksimumaktsiakapitaliks on 2 940 000 tuhat krooni. Seisuga 31. detsember 08 oli AS-i Eesti Telekom aktsiakapital 1 379 545 tuhat krooni (31. detsember 2007: 1 379 545 tuhat krooni) ja netovara 4 295 410 tuhat krooni (31. detsember 2007: 4 314 359 tuhat krooni). Aruandeperioodil vastas ettevõtja aktsia- ja omakapital Äriseadustikus kehtestatud nõuetele.

Selleks, et säilitada või muuta kapitali struktuuri, võib Grupp muuta väljamakstavat dividendide summat, aktsionäridele tagastatava kapitali summat, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võlgnevuse vähendamiseks.

Grupp kontrollib omakapitali struktuuri netovõla suhte kaudu omakapitali, ROA ning ROE kaudu.

Netovõla suhe omakapitali kalkuleeritakse jagades netovõlg kogu omakapitali summale. Netovõlg arvestatakse lahutades pika- ja lühiajaliste intressikandvate laenude ja võlakohustuste summast raha ja raha ekvivalendid ning lühiajalised investeringud.

ROA (vara puhasrentaablus) on aruandeaasta puhaskasumi suhe sama perioodi keskmisesse aktive arvu.

ROE (omakapitali puhasrentaablus) on aruandeaasta maksustamiseelse kasumi suhe sama perioodi keskmisesse omakapitali.

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Ülalmainitud suhtarvud seisuga 31. detsember 2008 ja 2007 olid järgmised:

	Lisad	2008	2007
Intressikandvad võlakohustused kokku	20	9 933	4 121
Raha ja raha ekvivalendid ning lühiajalised investeeringud (-)	17, 18	(863 099)	(1 090 818)
Netovõlg kokku		(853 166)	(1 086 697)
Omakapital kokku		4 295 410	4 314 359
Netovõla suhe omakapitali		(20%)	(25%)
Puhaskasum		1 438 265	1 511 548
Keskmine aktive arv		5 011 066	4 917 317
ROA		29%	31%
Kasum enne tulumaksustamist		1 824 177	1 882 445
Keskmine omakapital		4 304 885	4 213 869
ROE		42%	45%

Eelpool tabelis esitatud suhtarvude tulemused vastasid juhtkonna ootustele.

e) Õiglane väärtus

Raha ja raha ekvivalentide, debitorsete võlgnevuste, kapitalirendi- ja järelmaksunõuete, laenude ja võlakohustuste õiglasel väärtusel ei erine oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest, kuna Grupil puuduvad olulised pikaajalised nõuded ja kohustused, mille intressimäär erineks turu intressimäärast.

29. Rahavood äritegevusest

	Lisad	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Aruandeaasta puhaskasum		1 438 265	1 511 548
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	4 (e), 6, 8	575 650	496 282
Kasum põhivara müügist ja mahakandmisest	4 (d)	(13 211)	(12 638)
Neto tulemsidusettevõtetest		2 847	3 817
Eraldised		(3 920)	(2 811)
(Finantstulud) / kulud		(42 268)	(46 671)
Ettevõtte tulumaks		(270)	-
Muud mitterahalised korrigeerimised		2 864	554
Rahavood äritegevusest enne käibekapitali muutusi		1 959 957	1 950 081
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		(11 086)	(76 497)
Varude muutus		10 751	(38 043)
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		(25 449)	16 476
Käibekapitali muutus		(25 784)	(98 064)
Rahavood äritegevusest peale käibekapitali muutusi		1 934 173	1 852 017
Saadud intressid		54 078	52 047
Makstud intressid		(5 249)	(2 063)
Rahavood äritegevusest kokku		1 983 002	1 902 001

 K.K.
24.08.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

30. Seotud osapooled

Tehinguteks seotud osapooltega loetakse tehinguid Grupi kõrgema tasandi emaettevõtjaga, sidusettevõtjatega, aktsionäridega, tegev- ja kõrgema juhtkonnaga, nende lähisugulastega ja firmadega, milles nad omavad olulist osalust.

a) Seotud osapoolte nimekiri

Nimi	Seos Eesti Telekom Grupiga
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmed ja nende perekonnaliikmed	
Sidusettevõtjate nimekiri on toodud lisas 11	
TeliaSonera AB grupi ettevõtjad	Emaettevõtja, aktsionär
Vabariigi Valitsus (Riigikantselei ning ministeeriumid)	Aktsionär
Äriühingud, milles nõukogu liikmed omavad olulist mõjuvõimu	

b) AS Eesti Telekom Grupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete hüvitised

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale 2008. ja 2007. aasta jooksul arvestatud hüvitisi järgnevalt:

	2008	2007
Tasud	48 997	52 267
Lahkumishüvitised	1 011	3 912
Muud	325	483
	50 333	56 662

AS Eesti Telekom
 aadress: aadress
 telefon: telefon
 e-post: e-post

Vk
 24.03.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

c) Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2008. aastal nii nagu ka 2007. aastal allahindlusi tehtud.

Seotud osapooltega 2008. ja 2007. aastal toimunud tehingud on kajastatud järgnevalt:

	2008	2007
<i>Osutatud telekommunikatsiooniteenused ja müüdud kaubad</i>		
Sidusettevõtjad	3 761	4 534
TeliaSonera AB	149 399	138 060
Vabariigi Valitsus (Riigikantselei ning ministeeriumid)	33 002	25 490
Äriühingud, milles nõukogu liikmed omavad olulist mõjuvõimu	1 019	504
	187 181	168 588
<i>Muud äritulud</i>		
Sidusettevõtjad	-	4 514
Vabariigi Valitsus (Riigikantselei ning ministeeriumid)	3 033	10 346
Äriühingud, milles nõukogu liikmed omavad olulist mõjuvõimu	-	62
	3 033	14 922
<i>Ostetud telekommunikatsiooniteenused</i>		
Sidusettevõtjad	508	377
TeliaSonera AB	135 652	163 631
	136 160	164 008
<i>Ostetud muud teenused</i>		
Sidusettevõtjad	56	39
Vabariigi Valitsus (Riigikantselei ning ministeeriumid)	34 778	13 015
Äriühingud, milles nõukogu liikmed omavad olulist mõjuvõimu	1 465	791
	36 299	13 845
<i>Nõuded seotud osapooltele kokku</i>		
Sidusettevõtjad	309	206
TeliaSonera AB	23 877	21 024
Vabariigi Valitsus (Riigikantselei ning ministeeriumid)	2 208	1 780
Äriühingud, milles nõukogu liikmed omavad olulist mõjuvõimu	44	43
	26 438	23 053
<i>Võlad seotud osapooltele kokku</i>		
Sidusettevõtjad	131	126
TeliaSonera AB	11 249	27 076
Vabariigi Valitsus (Riigikantselei ning ministeeriumid)	246	261
Äriühingud, milles nõukogu liikmed omavad olulist mõjuvõimu	37	43
Tegev- ja kõrgem juhtkond	13 800	17 385
	25 463	44 891

31. Tingimuslikud kohustused**a) Tingimuslik dividendide tulumaksu kohustus**

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2008 moodustas 2 413 843 (31. detsember 2007: 2 429 361) tuhat krooni. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 21/79 netodividendina väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 1 906 936 tuhat krooni ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 506 907 tuhat krooni. Seisuga 31. detsember 2007 oleks

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

dividendidena võimalik olnud välja maksta 1 919 195 tuhat krooni, millega oleks kaasnenud tulumaks summas 510 166 tuhat krooni.

b) Muud tingimuslikud kohustused

	2008	2007
Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised	25 452	19 660

Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele ainult juhul, kui lahkumise on algatanud ettevõtte.

Viimaste aastate jooksul ei ole Grupi ettevõtted olnud kontrollimise objektiks Tolli- ja Maksuameti poolt.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni kuue aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Lisaks on teatud juhtudel võimalik maksukuriteo avastamisel määrata trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

c) Suhted regulaatoriga

- **Mobiiltelefonivõrgus häälkõne lõpetamise tasumäärade vaidlus**

Vastavalt Sideameti 21. märtsi 2006 otsusele fikseeriti AS EMT-le, Elisa Eesti AS-ile ja Tele2 Eesti AS-ile perioodiks 01. juuli 2006 - 30. juuni 2007 mobiiltelefonivõrkudes häälkõne lõpetamise tasuks (sidumistasuks) 2.05 krooni minut ning perioodiks 01. juuli 2007 - 30. juuni 2008, vastavalt Sideameti 20. juuni ja 22. juuni 2007.a. otsustele, 1.66 krooni. Kuna Elisa Eesti AS ja Tele2 Eesti AS vaidlustasid otsused kohtus ning esialgse õiguskaitse korras vastavate haldusaktide kehtivus peatati, püsisid kõigi kolme mobiilioperaatori sidumistasud kuni 05. novembrini 2007 endisel, 2,50 krooni minut tasemel. 05. novembril 2007.a. jõustus Tallinna Ringkonnakohtu määrus, millega esialgne õiguskaitse tühistati ning nimetatud kuupäevast kohustusid kõik kolm mobiilioperaatorit rakendama sidumishinda tasemel 1,66 krooni. Elisa Eesti AS-i ja Tele2-e kohtuvaidlused Sideametiga jätkuvad. AS EMT ja Elion Ettevõtted AS osalevad vaidlustes kolmandate osapooltena.

Tulenevalt ülaltoodust moodustas AS EMT 2007. aastal ühekordse provisjoni summas 62 miljonit krooni, katmaks võimalikke tagasiulatuvaid nõudeid. Võimalike tagasiulatuvate nõuete mõju Eesti Telekom Grupi konsolideeritud kasumile on elimineeritud, kuivõrd Elion Ettevõtted AS on esitanud mobiilioperaatoritele nõuded summas, mis ületavad EMT provisjoni.

Konkurentsiamet, kui Sideameti õigusjärglane, oma otsusega 25. märtsist 2008 perioodiks 01. juuli 2008 kuni 30. juuni 2009 mobiiltelefonivõrkudes häälkõne lõpetamise tasuks 1,37 krooni minut.

32. Töötajad

Keskmine töötajate arv 2008. aastal oli 2 341 ja 2007. aastal oli keskmine töötajate arv 2 327.

VK.
24.03.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

33. Majanduskriisi mõjud

Jätkuv globaalne likviidsuskriis, mis algas 2007.a keskel, on muuhulgas kaasa toonud kapitaliturgude vähenenud finantseerimisvalmiduse, madalama likviidsustaseme kogu pangandussektoris ning periooditi ka kõrgemad pankadevahelised laenuintressimäärad ja väga suure volatiilsuse aktsiaturgudel. Globaalsetel finantsturgudel valitsev ebakindlus on põhjustanud ka pankade pankrotte ning ülevõtmisi USA-s, Lääne-Euroopas, Venemaal ja mujal. Jätkuva finantskriisi mõju ulatust ei ole võimalik hinnata ega selle vastu ennast täielikult kaitsta.

Finantsturgude vähenenud likviidsus võib mõjutada Grupi võlgnike maksevõimet. Keerulisemad tingimused võlgnike tegevuskeskkonnas võivad omakorda mõjutada Grupi juhtkonna poolt tehtud rahavoogude plaane ning põhjustada monetaarsete ja mittemonetaarsete varade väärtuse langust. Olemasoleva info valguses on juhtkond varade väärtuse languse hindamiseks koostatud rahavoogude planeerimisel tehtud eeldused üle vaadanud.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt ennustada, milline on finantsturgude likviidsuse edasise vähenemise ning valuuta- ja väärtpaberiturgude suurenenud volatiilsuse mõju Grupi finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Grupi jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

AS EESTI TELEKOM
KONSOLIDEERITUD
RAAMATUPIDAMISE
AASTAARUANNE 2008

24.08.09

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

34. Lisainformatsioon emaettevõtja kohta

EMAETTEVÖTJA KASUMIARUANNE

	2008	2007
Müügitulu	13 216	8 325
Brutokasum	13 216	8 325
Üldhalduskulud	(27 586)	(27 043)
Muud äritulud ja ärikulud, neto	(210)	202
Ärikahjum	(14 580)	(18 516)
Finantstulud tütarettevõtjate aktsiatelt	1 320 000	1 315 000
Muud finantstulud / (-kulud), neto	25 513	24 051
Kasum enne tulumaksustamist	1 330 933	1 320 535
Dividendide tulumaks	(30 751)	-
Aruandeaasta puhaskasum	1 300 182	1 320 535

EMAETTEVÖTJA BILANSS

	31. detsember 2008	31. detsember 2007
VARAD		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	151	168
Immateriaalne põhivara	-	17
Investeeringud tütarettevõtjatesse	1 473 983	1 428 383
Põhivara kokku	1 474 134	1 428 568
Käibevara		
Muud lühiajalised nõuded	407 389	486 645
Lühiajalised finantsinvesteeringud	-	28 183
Käibevara kokku	407 389	514 828
VARAD KOKKU	1 881 523	1 943 396
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED		
Omakapital		
Aktsiakapital	1 379 545	1 379 545
Ülekurs	356 018	356 018
Kohustuslik reservkapital	137 955	137 955
Jaotamata kasum / (kahjum)	(93 852)	54 489
Omakapital kokku	1 779 666	1 928 007
Lühiajalised kohustused		
Lühiajalised võlakohustused tütarettevõtjatele	89 493	-
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	12 364	11 514
Pensionikohustused	-	3 875
Lühiajalised kohustused kokku	101 857	15 389
Kohustused kokku	101 857	15 389
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU	1 881 523	1 943 396

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

EMAETTEVÖTJA OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Aktiakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
1. jaanuar 2007	1 379 545	356 018	137 955	44 522	1 918 040
Väljakuulutatud dividendid	-	-	-	(1 310 568)	(1 310 568)
Muutused kokku	-	-	-	(1 310 568)	(1 310 568)
Aruandeaasta kasum	-	-	-	1 320 535	1 320 535
31. detsember 2007	1 379 545	356 018	137 955	54 489	1 928 007
Tütarettevõtjatesse investeringute bilansiline väärtus	-	-	-	-	(1 428 383)
Tütarettevõtjatesse investeringute väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	-	-	-	-	3 803 255
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsember 2007	-	-	-	-	4 302 879
1. jaanuar 2008	1 379 545	356 018	137 955	54 489	1 928 007
Väljakuulutatud dividendid	-	-	-	(1 448 523)	(1 448 523)
Muutused kokku	-	-	-	(1 448 523)	(1 448 523)
Aruandeaasta kasum	-	-	-	1 300 182	1 300 182
31. detsember 2008	1 379 545	356 018	137 955	(93 852)	1 779 666
Investeeringute tütarettevõtjatesse bilansiline väärtus	-	-	-	-	(1 473 983)
Investeeringute tütarettevõtjatesse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	-	-	-	-	3 981 692
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsember 2008	-	-	-	-	4 287 375

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital võetakse aluseks omakapitali jaotamisel vastavalt Eesti Äriseadustikule.

Initsialiseeritud
 Initialed for the
 Initsialiseeritud
 Koostanud
 Põhikiri

V.K.
 24.03.09

AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2008
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

EMAETTEVÖTJA RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2008	2007
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	1 300 182	1 320 535
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	27	37
(Kasum) / kahjum põhivara müügist	25	(240)
Eraldised	(3 917)	(3 171)
Muud finantstulud / kulud	1 876	5 772
Rahavood äritegevusest enne käibekapitali muutusi	1 298 193	1 322 933
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	4 015	(3 802)
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	21	4 308
Käibekapitali muutused	4 036	506
Rahavood äritegevusest kokku	1 302 229	1 323 439
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	(30)	-
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	13	273
Tütarettevõtjate aktsiate soetamine	(45 600)	(111 000)
Lühiajaliste finantsinvesteeringute muutus, neto	28 183	247 949
Intressikandvate nõuete muutus, neto	74 158	(150 174)
Rahavood investeerimistegevusest kokku	56 724	(12 952)
Rahavood enne finantseerimistegevust	1 358 953	1 310 487
Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	(1 448 523)	(1 310 568)
Lühiajaliste laenude muutus, neto	89 493	-
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(1 359 030)	(1 310 568)
Raha ja raha ekvivalentide muutus	(77)	(81)
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	-	-
Raha ja raha ekvivalentide muutus	(77)	(81)
Valuutakursi muutuste mõju	77	81
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	-	-

 lk.
24.03.09

SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS Eesti Telekom aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS Eesti Telekom ja selle tütarettevõtete (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2008, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Ago Vilu
AS PricewaterhouseCoopers

Madis Jäage
Vannutatud audiitor

24. märts 2009

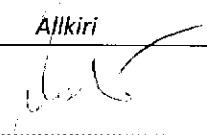
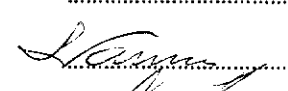
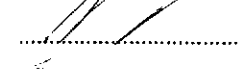
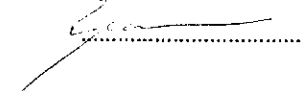
AS EESTI TELEKOM

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eesti Telekom Grupi emaettevõtjale kuuluv osa Grupi konsolideeritud puhaskasumis 2008. aastal moodustas 1 434 835 tuhat krooni ning konsolideeritud jaotamata kasumis 2008. aasta lõpuks oli 2 413 843 tuhat krooni.

AS-i Eesti Telekom juhatus teeb ettepaneku jaotada aktsionäride vahel ning maksta aktsionäridele dividendidena välja 1 448 523 tuhat krooni, ehk 10,50 krooni aktsia kohta, lähtudes dividendõiguslikke aktsiate arvust, ehk 137 954 528 aktsiast .

Ülejäänud akumulatsioonid puhaskasum summas 965 320 tuhat krooni jätta jaotamata.

<i>Nimi</i>	<i>Ametinimetus</i>	<i>Allkiri</i>
Valdo Kalm	<i>juhatuse esimees</i>	
Leho Tamm	<i>juhatuse liige</i>	
Valdur Laid	<i>juhatuse liige</i>	
Enn Saar	<i>juhatuse liige</i>	

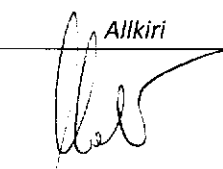
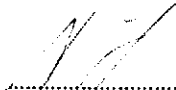
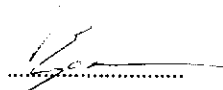
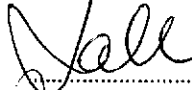
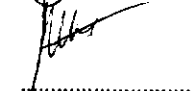
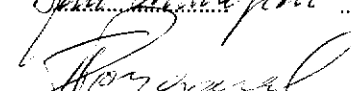
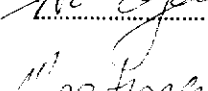
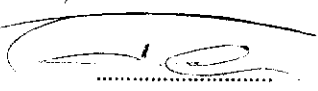
AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2008

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD

Juhatus on 23. märtsil 2009 koostanud AS-i Eesti Telekom 2008. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande.

AS-i Eesti Telekom nõukogu on juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb Eesti Telekom Grupi tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest ja selle lisadest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ning audiitori järeldusotsuse läbi vaadanud ja üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud kõik juhatuse ja nõukogu liikmed.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
<u>Juhatus liikmed</u>			
Valdo Kalm	juhatuse esimees		26.03.09
Leho Tamm	juhatuse liige		26.03.09
Valdur Laid	juhatuse liige		26.03.09
Enn Saar	juhatuse liige		26.03.09
<u>Nõukogu liikmed</u>			
Mats Salomonsson	nõukogu esimees		26.03.09
Lars Gunnar Klasson	nõukogu liige		26.03.09
Jörgen Latte	nõukogu liige		26.03.2009
Björn Lindegren	nõukogu liige		26.03.2009
Tarmo Porgand	nõukogu liige		26.03.09
Jüri Raatma	nõukogu liige		26.03.09
Aare Tark	nõukogu liige		26.03.2009

LISA AS-I EESTI TELEKOM KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANDELE 2008**AS-I EESTI TELEKOM MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008**

AS Eesti Telekom müügitulu (tuhandetes kroonides) jaguneb EMTAK tegevusalade lõikes järgnevalt:

Kood	Nimetus (EMTAK 2008)	2008	2007
70101	Peakontorite tegevus	13 216	8 325
	Müügitulud kokku	13 216	8 325

Leho Tamm
Juhatuse liige, finantsdirektor